

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

АПЕЛАТИВЕН СЪД
ВАРНА

ГОДИШЕН ОТЧЕТ
ЗА ДЕЙНОСТТА НА
АПЕЛАТИВЕН СЪД - ВАРНА
2023 ГОДИНА

Годишният отчетен доклад е изготвен на основание чл.106 ал.1 т.14 от Закона за съдебната власт и в съответствие с Указания на ВСС за структурата и обхвата на годишните доклади. Докладът отразява дейността на Апелативен съд - Варна, за прилагане на Закона и дейността на съдилищата. Апелативен район Варна обхваща шест окръжни съдилища: Окръжен съд – Варна, Окръжен съд – Добрич, Окръжен съд – Разград, Окръжен съд – Силистра, Окръжен съд – Шумен и Окръжен съд – Търговище.

В годишния отчетен доклад за 2023 година в аналитичен вид са представени данни, анализи и изводи, констатирани проблеми и конкретни предложения за дейността на съда, които са съпоставени с данните от 2021 и 2022 години. Обобщени и анализирани са данните за дейността на окръжните и районните съдилища в апелативния съдебен район.

Докладът съдържа:

I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ –

стр.3

1. Съдии
2. Служители
3. Структура и управление на съда

II. ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ НА АПЕЛАТИВЕН СЪД -ВАРНА стр.6

1. Постъпили дела, дела за разглеждане и свършени дела за периода 2021 – 2023 година
2. Срочност на правораздавателна дейност – приключили в 3-месечен срок дела за периода 2021 – 2023 г.
3. Постановени в едномесечен срок съдебни актове
4. Качество на съдебните актове – потвърдени, изменени, отменени и върнати за периода 2021 – 2023 г.
5. Натовареност – по щат и действителна, спрямо дела за разглеждане и спрямо свършените дела за периода 2021 – 2023 г.

III. НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ

стр.11

1. Кадрова обезпеченост
2. Постъпление на наказателните дела за периода 2021 – 2023 г.
3. Разпределение на наказателните дела, изключение от принципа за случайно разпределение
4. Разглеждане на наказателните дела
5. Свършени дела, срочност при изготвяне на съдебните актове
6. Неприключили в разумен срок дела – брой и причини
7. Натовареност
8. Качество на съдебните актове
9. Тенденции в дейността на Наказателно отделение

IV. ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ

стр.24

1. Кадрова обезпеченост
2. Постъпление на гражданските дела за периода 2021 – 2023 г.
3. Разпределение на гражданските дела, изключение от принципа за случайно разпределение

- 4.Разглеждане на гражданските дела
- 5.Свършени дела, срочност при изготвяне на съдебните актове
- 6.Неприключили в разумен срок дела – брой и причини
- 7.Дела с отменен ход по същество
- 8.Натовареност
- 9.Качество на съдебните актове
- 10.Тенденции в дейността на Гражданско отделение

V. ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ -

стр.35

- 1.Кадрова обезпеченост
- 2.Постъпление на търговски дела за периода 2021 – 2023 г.
- 3.Разпределение на търговски дела, изключение от принципа за случайно разпределение
- 4.Разглеждане на търговските дела
- 5.Свършени дела, срочност при изготвяне на съдебните актове
- 6.Неприключили в разумен срок дела – брой и причини
- 7.Дела с отменен ход по същество
- 8.Натовареност
- 9.Качество на съдебните актове
- 10.Тенденции в дейността на Търговско отделение

VI. ПРОВЕРКИ ОТ ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ И ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ. ОДИТНА ПРОВЕРКА. РЕВИЗИОННА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2023 г.

стр.46

VII.ДЕЙНОСТ НА СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

стр.47

VIII. КОМУНИКАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ И МЕДИЙНА ПОЛИТИКА НА АПЕЛАТИВЕН РАЙОН – ВАРНА ЗА 2023 ГОДИНА

стр.48

IX. МАТЕРИАЛНА И ФИНАНСОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

стр.53

X.ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ И ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ, УТВЪРЖДАВАНЕ НА СТАНДАРТИ ЗА ЕЛЕКТРОННО ПРАВОСЪДИЕ

стр.55

XI.ОБОБЩЕН ДОКЛАД ЗА РАБОТАТА НА ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ АПЕЛАТИВЕН СЪДЕБЕН РАЙОН ВАРНА

стр.57

XII.ОБОБЩЕН ДОКЛАД ЗА РАБОТАТА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ АПЕЛАТИВЕН СЪДЕБЕН РАЙОН ВАРНА

стр.63

XIII.ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ ИЗВОДИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА 2024Г.

стр.67

XIV. ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Статистически отчети за работата на Апелативен съд - Варна за 2023 г.

I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1. МАГИСТРАТИ

През отчетния период щатната численост на магистратите в Апелативен съд – Варна е 24, като в началото на 2023г. шест /6/ щатни бройки са незаети.

На незаетите шест щатни бройки са командироваани съдиите: съдия Десислава Сапунджиева от ОС-Търговище в НО, съдия Росица Станчева от ОС-Варна в ГО и съдия Даниела Томова от ОС-Варна в ТО, Диана Митева от ОС-Варна в ТО, Даниела Писарова от ОС-Варна в ТО и Юлия Бажлекова от ОС-Варна в ГО.

В края на отчетния период от 24 щатни бройки за съдии незаети остават 6 бройки, като те са заети от командироваани съдии от ОС-Варна и ОС-Търговище.

Разпределението на магистратите по отделения е следното:

Ръководител на **Наказателното отделение е съдия Янко Янков**. В отделението работят съдиите: Павлина Димитрова, Румяна Панталеева, Ангелина Лазарова, Росица Тончева, Даниела Костова, Светослава Колева, Георги Грънчев и командировааната Десислава Сапунджиева.

Ръководител на **Гражданското отделение е съдия Милен Славов**. В отделението работят съдиите Диана Джамбазова, Петя Петрова, Мария Маринова и командировааните Росица Станчева и Юлия Бажлекова.

Търговското отделение е ръководено от съдия Анета Братанова. В него работят съдиите: Магдалена Недева, Георги Йовчев, Дарина Маркова, Николина Дамянова, както и командировааните Даниела Томова, Диана Митева и Даниела Писарова. Част от отделението е и административният ръководител – председател г-жа Ванухи Аракелян.

За нормалното протичане на правораздавателната дейност и попълване на създадените в отделенията постоянни съдебни състави, както и през предходните години се наложи командироваане на съдии от окръжните съдилища. През 2023г. в Апелативен съд - Варна командироваани са били:

В Наказателното отделение:

- съдия Десислава Сапунджиева от ОС – Търговище, командироваана със заповед № РД-701/14.11.2017г., считано от 15.11.2017г. до заемане на свободната щатна бройка, след провеждане на конкурс;

В Търговското отделение:

- съдия Даниела Томова от ОС-Варна, командироваана със заповед № РД-0305/18.04.2022 г., считано от 09.05.2022г. до заемане на свободната щатна бройка, след провеждане на конкурс;

- съдия Диана Митева от ОС-Варна, командироваана със заповед № РД - 0654/16.09.2022г. считано от 21.09.2022г. до заемане на свободната щатна бройка, след провеждане на конкурс;

- съдия Даниела Писарова от ОС-Варна, командироваана със Заповед № РД - 0795/04.11.2022г., считано от 01.12.2022г. за срок от 6 месеца, продължено командироваане със Заповед № РД- 0360/26.05.2023 г. до заемане на свободната щатна бройка, след провеждане на конкурс;

В Гражданското отделение:

- съдия Росица Станчева от ОС–Варна, командироваана със заповед № РД – 0694/12.10.2018г., считано от 22.10.2018г., до заемане на свободната щатна бройка след провеждане на конкурс.

- съдия Юлия Бажлекова от ОС-Варна, командироваана със заповед № РД-0809/10.11.2022 г., считано от 01.01.2023г. за срок от 6 месеца, продължено командироваане със Заповед № РД- 0361/26.05.2023 г. до заемане на свободната щатна бройка, след провеждане на конкурс.

Работещите в Апелативен съд - Варна съдии са с дългогодишен съдийски стаж, преминали през различните нива на системата. Всички са с ранг „съдия във ВКС и ВАС“. Отговорни и с висока квалификация професионалисти, които в работата си проявяват компетентност, задълбоченост, организираност и стремеж към повишаване на знанията и уменията си. Като доказателство за качествата на съдиите е избирането им като представители в различни национални и международни формати в направления и области, свързани с правото.

През 2023г. г-жа В. Аракелян и съдиите А. Лазарова, Р. Тончева и Св. Колева участваха активно като лектори и преподаватели по различни теми, свързани с правото. Бяха част от работни групи и творчески екипи.

Госпожа Ванухи Аракелян - Административен ръководител – председател на Апелативен съд – Варна взе участие в:

- ✓ Член на екип за разработване на самообучителен ресурс, наръчник на тема „Умения за общуване, организационно и личностно развитие в съдебната система“, по проект на НИП.
- ✓ Член на работна група за изменение на Наредба № 2 от 23.02.2017 г. за показателите, методиката и реда за атестиране на съдия, председател и заместник-председател на съд.
- ✓ Участник в Конгрес на Международната фондация по европейско право.
- ✓ Участие в национална научна конференция „Правото и бизнесът в съвременното общество.“
- ✓ Участие в обучение на тема „Превенция на корупцията в съдебната система през призмата на правомощията на ИВСС по глава девета, раздел Іб ЗСВ“.

За поредна година съдия Ангелина Лазарова участва активно в различни направления:

Лектор на: две национални обучения по проект INNOCENT в областта на електронните доказателства и процесуалните права в наказателното производство; различни обучения, организирани от НИП – по съдебна етика, теми от наказателния процес, изкуствен интелект и основни права; публична лекция в Икономически университет - Варна за изкуствения интелект в правораздаването; обучение на Организацията на жените съдии на Мексико за трафик на хора и инструментите за международно противодействие на това престъпление.

Координатор на три обучения, организирани от Европейската мрежа за съдебно обучение (EMCO) – изкуствен интелект (онлайн); европейска заповед за разследване за напреднали (в Лайпциг, Германия); инструменти за верификация на истината в процеса на доказване по наказателни дела (онлайн).

Автор на: 12 разработки в областта на наказателното производство и международното сътрудничество, за сборници, изготвени от НИП; статия за електронен бюлетин на Европейската мрежа за сътрудничество по наказателни дела (ЕСМ); научен доклад от научна конференция на Икономически университет - Варна по прилагане на изкуствения интелект в правораздаването; множество рубрики, материали и статии, публикувани на платформата по Съдебна етика на НИП.

Представител на България в Подгрупата Наказателно правосъдие в EMCO; на EMCO в 40та Пленарна среща на Комисията по ефективност на правосъдието към Съвета на Европа в Страсбург, Франция.

Контактна точка на ЕСМ с оказано съдействие в 20 отделни казуса.

Член на Съвета за Партньорство към ВСС на РБ и на различни работни групи, вкл. РГ 33 към Министерство на Правосъдието – с разработено становище по промените в НПК и ЗЕЗР.

Участник в: 60та Пленарна среща на ЕСМ в Стокхолм, Швеция; срещите на подгрупата на EMCO по Наказателно правосъдие в Мадрид, Испания, и Брюксел, Белгия; Конференцията на Международната Асоциация на жените съдии – Маракеш, Мароко; 30ти Конгрес на ФИДЕ в София, България; в срещите с проверяващия екип експерти на Европейската комисия и обсъждането на доклада за България по 10-ия етап на взаимни оценки по прилагането на Директива 2014/41 за ЕЗР; в множество обучения, вкл. по проектите INNOCENT, TREIO, както и организирани от НИП и EMCO.

Съдия Росица Тончева

- ✓ Авторство в два наръчника на НИП по проблемите на управлението на органите на съдебната власт и материално наказателно право.
- ✓ Множество участия в обучения на НИП в различни направления – наказателно право, етика, управление в ОСВ;
- ✓ Организатор на Лятно училище по възстановително правосъдие – първи форум за Източна Европа, с представители на Белгия и Испания като обучители, с подкрепата на ИУ-Варна, ГДИН и затвора Варна, Варненски апелативен и Окръжен съд .

Съдия Светослава Колева

- ✓ член на съдебната мрежа по наказателни дела EUN;
- ✓ член на експертна група CRIMEX;
- ✓ лектор към НИП;
- ✓ част от авторски колектив подготвящ помагала за съдии по наказателни дела НПК;
- ✓ получила награда „Джовани Фалконе“ на Общинския съвет по наркотични вещества при Община Благоевград.

През 2023г. съдии от Апелативен район Варна участваха в:

- ✓ обучение на тема „Характерни признаци и техники на измамното поведение. Поведенчески симптоми на честните и нечестните заподозрени. Поведенчески анализ при водене на беседа“ – зонално съвещание на апелативни райони Бургас и Варна. – НИП;
- ✓ обучение на тема „Методология за програмно бюджетиране в съдебната власт“ – ВСС по проект „Добро управление“;
- ✓ Съдийско поведение и етика“;
- ✓ Участие във Втората сесия на Форума по правата на човека, посветен на професионалната етика и етичните предизвикателства“;
- ✓ Законодателни промени в производството по несъстоятелност и стабилизация“;

2. СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ

В началото на 2023г. щатната численост на администрацията на Апелативен съд - Варна бе 34,5 щатни бройки. От 02.05.2023г. поради придобиване право на пенсия за осигурителен страж и възраст са освободени трима съдебни служители: Виолета Неделчева – съдебен секретар, Валентина Велинова - съдебен деловодител и Ардаш Ардашев – домакин. На тяхно място от органи на съдебната власт са назначени Татяна Петкова – съдебен деловодител в ГО и Олга Желязкова – съдебен секретар в ГО. Христо Христов е назначен като домакин. Кремена Добрева премина от гражданско деловодство в търговско деловодство.

По решение на СК на ВСС с протокол № 23/ 11.07.2023г.т.30.2 е отпусната една щатна бройка съдебен деловодител. От 01.12.2023г. на новооткритата бройка е назначена Мирослава Люцканова от ОС-Варна.

Ясен Обретенов- съдебен помощник е освободен по негова молба от 04.09.2023г. От същата дата, като съдебен помощник е назначен Богомил Николов до провеждане на конкурс.

Така в края на отчетния период числеността на съдебната администрация на Апелативен съд – Варна е **35,5** щатни бройки, т.е. с 1 по-вече от предходния период като всички те са заети.

В края на 2023г. съотношението по щат магистрати/съдебни служители е **1/1,48**, което е с 0,05 повече от предходните две години, което е било **1/1,43** и се доближава до средното за апелативните съдилища. Съотношението магистрати/специализирана администрация е **1/1.06**, при **1/1.02** за 2022г., а съотношението магистрати/ обща администрация се запазва за последните две години – **1/ 0.42**.

Независимо че през последните две години щатът на съдебната администрация бе увеличен с общо 3 щатни бройки - 2 за съдебен помощник и 1 за съдебен деловодител, съотношенията, посочени по-горе, ни нареждат сред апелативните съдилища с най-ниско съотношение.

3. СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ НА СЪДА

Ръководството на Апелативен съд - Варна се осъществява от административен ръководител – председател – съдия Ванухи Бедрос Аракелян. Съдия Аракелян изпълнява тази длъжност втори мандат, който през настоящата 2024г. изтича. Трима са заместник-административните ръководители – заместник-председатели, които ръководят и съответните отделения:

Наказателно отделение – съдия Янко Димитров Янков;

Гражданско отделение – съдия Милен Петров Славов;

Търговско отделение – съдия Анета Николова Братанова.

Съдебен администратор на Апелативен съд – Варна е Анелия Бъчварова, административен секретар е Анна Гълъбова. За финансовата дейност отговаря главният счетоводител Румяна Илиева.

II. ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ НА АПЕЛАТИВЕН СЪД

ВАРНА.

1. Постъпили дела, дела за разглеждане и свършени дела през анализирания период 2023 – 2021 година.

През последните три години, броят на общо постъпилите дела е, както следва:

- ✓ 2023 година – 1640 бр.
- ✓ 2022 година – 1751 бр.
- ✓ 2021 година – 1801 бр;

Данните сочат, че за последните три години тенденцията е на намаляване броя на постъпленията, като за последната година техният брой е намалял с 111 бр. Това е показател, на който не можем да се влияе, а причините, които оказват влияние върху него са икономически, политически, социални и др.

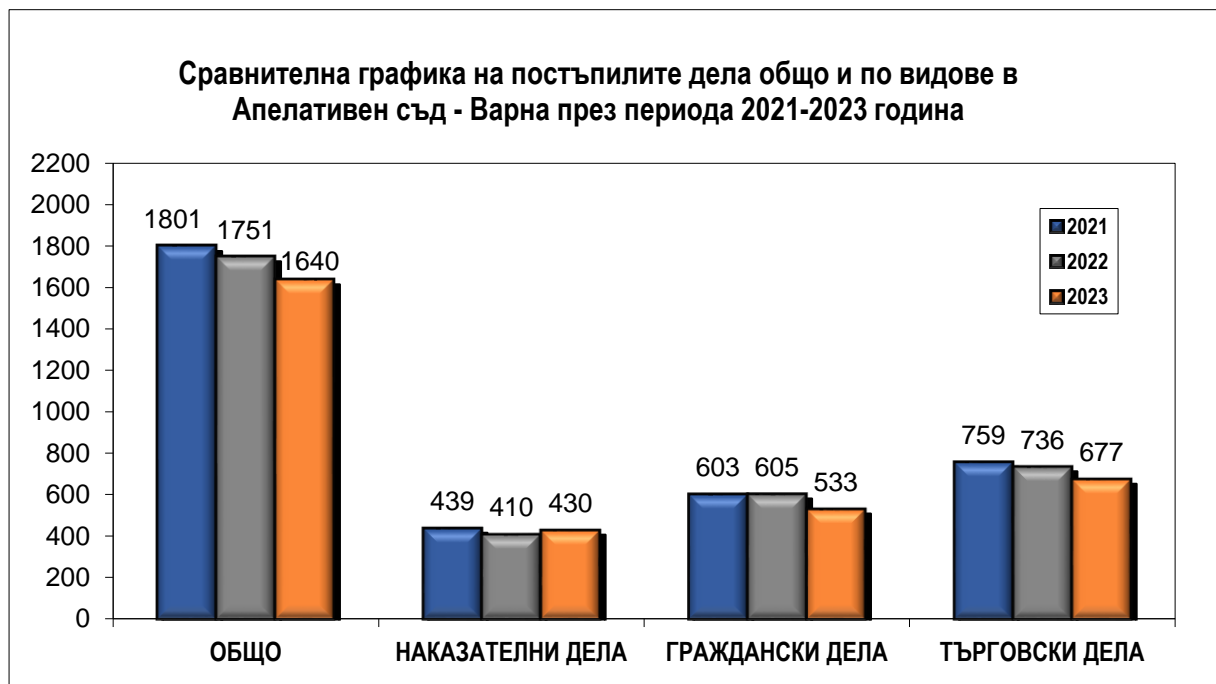
Средно месечно през отчетния период са постъпвали по 136,67 бр. дела или по 5,69 бр. дела на съдия.

Постъпилите по видове дела са както следва:

- ✓ наказателни дела – през 2023г – 430 дела, през 2022г.– 410 дела, през 2021г.– 439 дела;
- ✓ граждански дела – през 2023г. – 533 дела, през 2022г. – 605 дела и през 2021г.– 603 дела;
- ✓ търговски дела – през 2023г. – 677 дела, 2022г.– 736 дела, през 2021г.– 759 дела.

От тези данни е видно, че: постъпленията при наказателните дела са се увеличили с 20 дела, гражданските са намалели с 72 дела, търговските са намалели с 59 дела, спрямо последната година. За тригодишния период се отчита намаляване на постъпленията. Цифрите сочат намаляване броя на гражданските и търговски дела, като обратното – повишаване важи за наказателните дела.

Относителният дял на постъпилите през 2023 година наказателни дела спрямо общия брой постъпили дела възлиза на 26.22 %, за 2022г. той е бил 23,42 %, а за 2021г. - 24,38 %. За гражданските дела този процент за 2023г. е 32.5 %, за 2022г. е 34,55% и за 2021г. - 33,48%. За поредна година най-висок е относителният дял на постъпилите търговски дела – 41.28%, за 2022г. той е 42,03 % и за 2021г. - 42,14 %.

Общ брой дела за разглеждане през анализирания период 2021 – 2023 година:

- ✓ за 2023 г. – 1965 дела
- ✓ за 2022 г. – 2101 дела

✓ за 2021 г. – 2106 дела

Налице е намаление броя на делата за разглеждане спрямо 2022г. и 2021г.

По видове делата за разглеждане в съда са както следва:

- ✓ **Наказателни – 2023 г. – 501 дела; 2022 г. – 490 дела; 2021 г. – 516 дела;**
- ✓ **Граждански – 2023 г. – 607 дела ; 2022 г. – 693 дела; 2021 г. – 705 дела;**
- ✓ **Търговски – 2023 г. – 857 дела ; 2022 г. – 918 дела; 2021 г.– 885 дела;**

Анализирайки данните е видно, че през отчетния период в Наказателно отделение са разгледани повече дела спрямо предходния период с 11 бр. дела, предвид това, че и са постъпили с 20 бр. повече. В Търговско и Гражданско отделение броят на разгледаните дела е по-малко, съответно с 61 бр. дела и 86 бр. За периода се отчита увеличение броя на проведените съдебни заседания.

Общо свършени дела през анализирания период 2021 – 2023 година:

- ✓ През 2023 г. са свършени **1668** дела
- ✓ През 2022 г. са свършени **1776** дела
- ✓ През 2021 г. са свършени **1756** дела

По този показател е налице намаление в сравнение с предходните 2022 и 2021 години, което е следствие на по-малкото постъпили дела през 2023г.

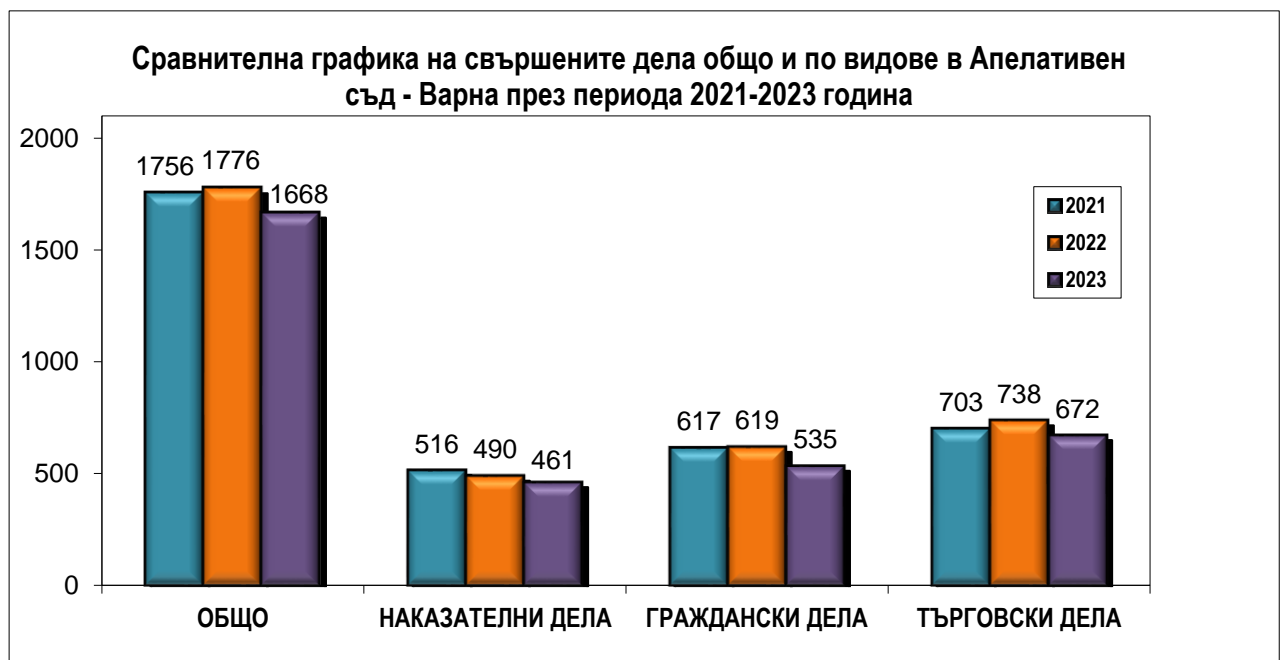
Средно месечно през отчетния период в Апелативен съд – Варна са свършвани **139** дела, което е намаление с 9 броя спрямо 2022г., когато са били 148 дела. През 2021 г. техният брой е бил 146. За анализирания период отчитаме намаляване и по този показател.

По видове свършените дела в съда са както следва:

- ✓ **Наказателни – 2023 г. – 461 дела; 2022г. - 419 дела; 2021 г. – 436 дела;**
- ✓ **Граждански – 2023 г. – 535 дела; 2022 г. – 619 дела; 2021 г. – 617 дела,**
- ✓ **Търговски – 2023 г. – 672 дела; 2022 г. – 738 дела; 2021 г. – 703 дела,**

Относителният дял на свършените през 2023 година **наказателни дела**, спрямо общо свършените дела, възлиза на **27.64%**, срещу 23.59% за 2022г. и 24,83 %. За 2021г. , което е увеличение спрямо предходните три години.

За **гражданските дела** този процент за 2023г. е **32.07 %**, за 2022г.- 34.85% и за 2021г.-35,14%/. Най-висок е отново относителният дял на свършените **търговски дела – 40.29%.**, срещу 41.55% за 2022г. и 40,03 %.за 2021г.

2. Срочност на правораздавателната дейност – приключили в 3-месечен срок дела за периода 2021 – 2023 година.

✓ През 2023г. решенията в 3-месечен срок дела, са **1249 бр.**, което представлява **75%** от всичко свършените дела;

✓ През 2022г. решенията в 3-месечен срок дела са **1299**, което представлява **73%** от всичко свършените дела;

✓ През 2021г. решенията в 3-месечен срок дела са **1364**, което представлява **78%** от всичко свършените дела;

За отчетния период с **2 %** са увеличени решенията в тримесечен срок дела, спрямо 2022г. и с **3%** по-малко от 2021г.

Решенията в тримесечен срок наказателни дела за 2023г. представляват **80%**, за 2022г. са **78%**, а за 2021г. - **76 %** от общо свършените дела. Констатира се увеличение с **2%** в сравнение с предходната година и с **4 %** за 2021г. година.

Решенията в тримесечен срок граждански дела за 2023г. представляват **82%**, за 2022г. представляват **82%** и за 2021г. са **83%** от общо свършените.

Решенията в тримесечен срок търговски дела за 2023г. представляват **66%**, за 2022г. представляват **63%**, срещу **74%** за 2021г. от общо свършените търговски дела. В Търговско отделение се отчита намаление спрямо предходните две години по този показател.

По този показател отчитаме увеличение с **2%** при наказателните дела, увеличение с **3%** при търговските и запазване на процента при гражданските дела.

3. Постановени в законови срокове съдебни актове.

Постигнатият процент на постановените в законови срокове дела се запазва много добър, като е по-висок спрямо 2022г. с **2.8%** и **0.8%** спрямо 2021г.

От общо постановените през 2023г. акта, **92,8 %** са постановените в законови срокове. За сравнение през 2022г. данните сочат, **90%** от съдебните актове и през 2021г. - **92%**.

При **наказателните дела** от изготвените съдебни актове за **2023г.**, **94%** са изготвени в законовия срок, като за 2022г. те са **93%**, а за 2021г. - **95,18 %**

При **гражданските дела** от изготвените актове през **2023г.**, общо **535 бр.** само по-две дела има просрочие с **10** и **16** дни, или почти **100%**, което е отличен атестат за съдиите от гражданско отделение.

При **търговските дела** от изготвените актове за **2023г.**, **84.40%** са изготвени в едномесечен срок, като за 2022г. те са **80.28%**, а за 2021г. – **81-66%**.

Налице е увеличение на процента по показателя срочност през отчетния период в сравнение с предходните две години и за трите отделения на съда.

Срочността на постановяване на съдебните актове е предмет на ежемесечен мониторинг от председателя на съда и заместниците по отделения.

4. Качество на съдебните актове. Резултати от касационната проверка.

Общо върнатите от обжалваните съдебни актове през отчетния период са по 487 дела

От тях наказателни са 61 дела, 185 дела са граждански и 241 търговски дела.

Резултати от касационна проверка на делата, върнати през отчетния период:

Върнатите през 2023г. дела са общо **487 бр.**, за 2022г. делата са общо **438 бр.**, като за 2021 г. те са били **424 бр.**

Наблюдава се увеличение на върнатите през годината обжалвани дела за последните три години.

От върнатите общо **487** дела,

✓ **потвърдени и недопуснати до касационно обжалване са 392 дела за 2023г. или 80.5%**, за 2022г. **354** дела, или **80.82%**, при **79%** за 2021г.

✓ **отменените съдебни актове са 48, което представлява 9.86%** от общо обжалваните и върнати дела през отчетния период срещу 49 бр. или 11.19%, за 2022г., при 10.85% за 2021г.

✓ **изменените съдебни актове са 47, което представлява 9.65%,** от общо обжалваните и върнати дела през отчетния период, 35 за 2022г. или 7.99% и 9.20% за 2021г.

От тях по видове:

Потвърдените и недопуснати до касационно обжалване съдебни актове 392 бр. са както следва:

Наказателни дела – **общо 34 бр. или 56%** за 2023г. при 57% за 2022г. и 51% за 2021г.

Граждански дела – общо **157 бр. или 84,86%** за 2023г. 84.33%, за 2022г. и 80.58% за 2021г.

Търговски дела – общо **201 бр. или 83.40%**, за 2022г. **85.58**, и за 2021г. - 86.97%

Отменени съдебни актове – 47 бр.

Наказателни дела – общо **12 бр. или 20%** за 2023г., 11 бр. или 18% за 2022г. и 15% за 2021г.

Граждански дела – общо **12 бр. или 6.49%** за 2023г., при 15 бр. или 9.26% и 13.67%, за 2021г.

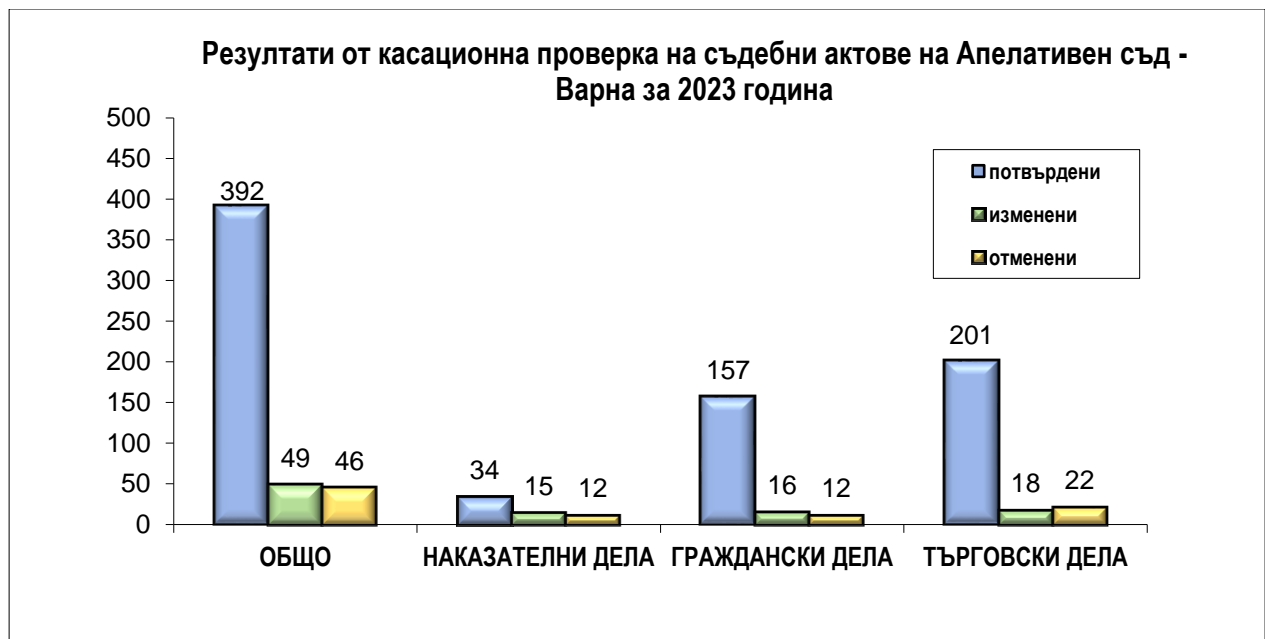
Търговски дела – общо **22 бр./от които 5 бр. по обективни причини/** или **9.13%** за 2023г., 23 бр. или 7.9% за 2022г. и 7.91% за 2021г.

Изменени съдебните актове – 48 бр.

Наказателни дела – общо **15 бр. или 25%** за 2023г., 15 бр. или 25% за 2022г. и 33% за 2021г.

Граждански дела – общо **16 бр. или 8.65%** за 2023г. 12 бр. или **7.41% за 2023г.** и 5.75% за 2021г.

Търговски дела – общо **18 бр. или 7.47%** за 2023г., 8 бр. или 3.72% за 2022г. и 4.19%, за 2021г.

Анализът на този показател през отчетния период сочи, че процентът на **потвърдените и недопуснати** до касационно обжалване дела **се запазва** спрямо 2022г. Процентът на **изменените** съдебни актове **бележи увеличение** спрямо предходната с 1.5 пункта, а при **отменените** бележи **намаление** с 1.8 пункта. Тези данни показват много висок професионализъм, а оттам и високо качество на постановените от съдиите в трите отделения на АпС-Варна съдебни актове.

Най-честите причини за отмяна и връщане на делата от инстанционния контрол са:

По наказателните дела:

Като основна причина за отмяна на постановените въззивни съдебни актове следва да се посочи:

✓ допускането на съществени процесуални нарушения,

- ✓ неизпълнението в някои случаи от страна на въззивния съд на задължението му по чл.339, ал.2 НПК - необсъждане в цялост на направените от страните възражения против първоинстанционния съдебен акт,
- ✓ в редки случаи – нарушение на закона.
- ✓ и по-конкретно причините, довели до отмяна през 2023 година на 12 съдебни акта на Варненски апелативен съд се свеждат до следните:
  - противоречие и непълнота на мотивите;
  - съществено нарушение, допуснато при оценъчната дейност на съда.

По търговски дела:

Отменителните основания са свързани с:

- ✓ При предявяване в едно производство на няколко обективно съединени иска, минималният размер на адвокатското възнаграждение се определя съобразно броя и вида на всеки от предявените искове поотделно – чл.2, ал.5 Наредба № 1/2004 год.
- ✓ Предпоставките за допустимост на иска по чл. 74 ТЗ.
- ✓ Задължението на въззивния съд да извърши самостоятелна преценка на събраните доказателства и да направи собствени фактически и правни изводи, включително да обсъди всички твърдения и възражения на страните.
- ✓ Предпоставките за присъждане на възнаграждение по чл. 38, ал.2 ЗА и определянето на неговия размер.
- ✓ Постановяване на решение при нередовна искова молба.
- ✓ Преценката за обжалваемост на акт на съда по несъстоятелност.
- ✓ Притежава ли материална доказателствена сила частен свидетелстващ документ спрямо трето лице, неучаствало в съставянето му.
- ✓ За дължимостта на държавна такса от НАП в производството по иск с правно основание чл. 694, ал.3, т.1 ТЗ при предявени и приети публични държавни вземания.

Отменителните основания по съществуването на спора са свързани с разнообразни правни въпроси, посочени обстойно в частта за търговско отделение.

5. Натовареност – по щат и действителна, спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела по количествения критерий

Средната натовареност по щат за 2023г.

период	АС-Варна	
	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела
2021	7.31	6.10
2022	7.30	6.17
2023	6.82	5.79

През 2023 г. показателят средна натовареност по щат както спрямо делата за разглеждане, така и за свършените дела е по-нисък спрямо предходните 2022г. и 2021г.

Действителна натовареност за 2023г.

период	АС-Варна	
	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела
2021	7.50	6.25
2022	7.51	6.35
2023	6.99	5.93

И при показателите за **действителна натовареност** съотношението спрямо **дела за разглеждане и за свършените дела** е по-ниска спрямо предходните две години.

Процентите показват, че натовареността на съдиите от Апелативен съд – Варна е постоянна константа, която е отражение на фактичката обстановка в страната и динамиката на постъпленията.

Според наличните статистическите данни във ВСС за натовареност на съдите от апелативните съдилища за първото полугодие на 2023 година е видно, че средната месечна **натовареност по щат** на един съдия от апелативен съд за страната **спрямо делата за разглеждане е 8.74, срещу 8.28** за същия период за Варненския апелативен съд.

Съгласно същите данни, средната месечна натовареност **за свършени дела по щат** от един съдия от апелативен съд за страната е **6.05**, докато за Варненския апелативен съд тя е **6.25 дела**.

Средната **действителна натовареност** в апелативните съдилища за първото полугодие на 2023 година спрямо **делата за разглеждане е 9.69**, а за Варненския апелативен съд е **8.58 дела**.

Средната **действителна натовареност** спрямо **свършените дела** за апелативните съдилища за първото полугодие на 2023 година е **6.70 дела**, а за Варненския апелативен съд е **6.48 дела**.

За Апелативен съд – Варна действителната натовареност спрямо дела за разглеждане е под средната за страната за апелативно ниво, с 1.11, а спрямо свършените дела с 0.22. Между петте апелативни съда АпС-Варна е трети по натовареност по горните показатели.

III. НАКАЗАТЕЛНОТО ОТДЕЛЕНИЕ

1.КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

През отчетната 2023 година в Наказателно отделение на Варненски апелативен съд са работили девет съдии, като всеки от тях притежава ранг – „Съдия във ВКС”. Осем са на щатни длъжности, един е командирован, считано от 15.11.2017г. със заповед на Председателя на Варненски апелативен съд на освободена щатна бройка е била командирована съдия Десислава Сапунджиева от Окръжен съд-Търговище.

В Наказателно отделение работи и един съдебен-помощник – Милена Хазарян. Като цяло съдебният помощник участва в организацията и подготовката при осъществяване на видеоконферентни връзки по реда на чл.474 ал.3 НПК със съдебните органи на държави, нечленуващи в ЕС, извършва предварителна проверка по допустимостта на жалбите и протестите, както и на исканията за възобновяване по чл.424 ал.1 НПК, изготвя проекторазпореждания за отказ от образуване на дела за възобновяване, както и за отстраняване нередовностите по исканията за възобновяване.

И през 2023 година в специализираната администрация в Наказателното отделение работят шест души. Трима от тях са съдебни секретари – Геновева Ненчева, Соня Дичева и Петранка Паскалева, и трима работят в Наказателно деловодство - Даниела Атанасова, Ивелина Илиева и Галя Иванова. Всички те са високо квалифицирани, с дългогодишен стаж и професионален опит и се справят изключително добре със служебните си задължения.

2.ПОСТЪПИЛИ НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА.

2.1. Общо постъпили

В периода 2021 - 2023 година във Варненски апелативен съд са постъпили наказателни дела както следва :

Период	Постъпили общо	ВНОХД/ВАНД	ВЧНД	ВЧНД чл.243 НПК	НДВ*
2021	439	129/3	236	14	57
2022	410	83/0	234	28	65
2023	430	87/2	261	21	59

*ндв – наказателни дела за възобновяване. Постъпилите /по които са образувани дела/ през 2023г. са както следва : 34-по искане на Главния прокурор; 23– по искане от осъдени лица; 2 броя, образувани по реда на чл.380 от НПК.

Очевидно е от посоченото в таблицата, че в рамките на тригодишния период от 2020 година до 2022 година, е налице занижаване на постъпленията от наказателни дела – общо **439**–през 2021 година, **410** през 2022, до **430** през 2023година, въпреки че постъпленията през отчетната 2023 година, сравнени с 2022 година, обозначават увеличение на делата с 20 броя. Разпределено по видове дела : общ характер 2021 – **132** , през 2022 – **83**, 2023 - **89**, като в тях се включват и делата от административно-наказателен характер. Броят на въззивните частни дела през 2021 година – **236**, през 2022 - **234**, а през 2023 – **261**, което сочи на увеличение на тези дела в сравнение с предходните две години. **21** броя са образувани на основание чл.243 от НПК дела, което сравнено с образуваниите през 2022г. е с 7 по-малко. За сравнение, през 2021 година техният брой е бил 14.

Образуваниите през 2023 година наказателни дела за възобновяване са общо **59**. Сравнено с изминалата 2022 година техният брой е с 6 по-малко.

От изложеното се налагат три извода:

- ✓ Наблюдава се увеличение при постъпленията на наказателни дела от общ характер, в сравнение с 2022 година.
- ✓ Постъпленията при въззивните частни наказателни дела също бележат увеличение и то значително, сравнено с предходните две години.
- ✓ Съвсем минимално е понижението на образуваниите на основание чл.243, ал.8 НПК дела – 21 през 2023година, 28 през 2022г.
- ✓ Минимален е спадът на постъпленията при делата за възобновяване, сравнено с 2022 година – 59 броя – 2023 година; 65 броя през 2022 година.

2.2. Постъпили от Окръжните съдилища

Общият брой постъпили дела във Варненския апелативен съд, разпределени по различните Окръжни съдилища в съдебния район на Апелативния съд, е както следва:

Окръжен съд	2021			2022			2023		
	Общо 438			Общо 408			Общо 430		
	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	ВНОХД	ВЧНД	НДВ
	132	250	57	83	262	65	89	282	59
Варна	65	167	22	37	183	24	38	173	24
Добрич	14	32	5	11	17	4	11	20	7
Разград	17	13	12	4	12	10	11	17	11

Силистра	9	9	5	5	17	7	8	24	4
Търговище	10	12	6	9	12	10	10	15	5
Шумен	16	12	7	16	19	9	10	30	8
Молби за правна помощ ОС Бургас		5		1	2	1	1	3	

Забележка: В посочените дела за възобновяване/в графа постъпили от ОС/ са включени постъпления от районните съдилища, както следва: 23 броя дела от РС – Варна; 1 броя от РС – Девня и РС Провадия; РС – Добрич – 3; РС – Балчик, Ген. Тошево, Тервел – 4 броя; РС – Кубрат, Исперих, Разград – 11 броя; РС – Силистра – 3 броя; РС – Тутракан – 1 брой; РС – Омуртаг, Попово – 5 броя; РС – Шумен – 5 броя; 3 броя от РС-Велики Преслав, Нови Пазар;

В графа ВЧНД са включени и три дела, образувани по молби за правна помощ.

За отделните окръжни съдилища в съдебния район на Варненски апелативен съд съпоставката на постъпилите общо въззивни наказателни дела в периода 2021 - 2023 година е следната:

За Варненски окръжен съд: Въззивните дела от общ характер след спада през 2022г. бележат увеличение с едно дело - 65 през 2021г., 37 през 2022г. и 38 за 2023г.

Понижение се наблюдава при въззивните частни наказателни дела – 167 през 2021 година; 183 през 2022 година, 173 през 2023 година.

Запазва се броят на делата по възобновяване, образувани през 2023 година от Варненския окръжен регион – 22 броя през 2021 година; 24 броя през 2022 година и 24 броя през отчетната 2023 година.

За Добрички окръжен съд: Постъпилите от този съд въззивни наказателни от общ характер дела са 11, толкова са били те и през 2022 година. Леко увеличение /с три повече/ се наблюдава при въззивните частни наказателни дела, сравнено с предходната 2022 година. С три повече са и делата за възобновяване, образувани през 2023 година, постъпили от ОС – Добрич.

За Разградски окръжен съд: В този съдебен район също се наблюдава увеличение на образуваните наказателни от общ характер дела, тъй като през 2022 г. те са били 4, през 2023г. – 11. Образуваните въззивни частни наказателни дела също бележат увеличение – 13 през 2021 година, 12 през 2022 година, 17 броя през 2023 година. Образуваните дела за възобновяване бележат устойчивост – 12 броя през 2021 година, 10 броя през 2022 година, 11 през 2023 година.

За Силистренски окръжен съд: Наблюдава се леко увеличение при постъпленията на делата от общ характер. За сравнение, през 2021 година те са били 9, през 2022г. – 5, а през 2023 година, техният брой е 8. Увеличение се наблюдава и при образуваните въззивни частни наказателни дела – 9 през 2021 година, 17 през 2022 година и 24 през отчетната 2023 година. Леко понижение се наблюдава при делата за възобновяване: 5 броя през 2021 година, 7 броя през 2022 година, 4 броя през 2023 година.

За Търговишки окръжен съд: Постъпленията от общ характер за този съд бележат устойчивост - 10 през 2021 година, 9 през 2022 година, 10 през 2023 година. При частните дела се наблюдава леко увеличение – по 12 броя през 2021 и 2022 година и 15 броя през отчетната 2023 година. Намалели са делата за възобновяване – 6 броя за 2021 година, 10 броя за 2022 година, 5 броя за 2023 година.

За Шуменски окръжен съд: Постъпленията при делата от общ характер бележат понижение, по 16 броя през 2021 година и 2022 година, 10 броя през отчетната 2023 година. Увеличили са се частните наказателни дела – 12 през 2021 година, 19 през 2022 година, 30 през 2023 година. Постъпленията при възобновяванията остават сравнително непроменени – 7 през 2021 година, 9 през 2022 година, 8 през 2023 година.

В заключение може да се направи следното обобщение за постъпленията на наказателните дела във Варненски апелативен съд през 2023 година:

Както и винаги досега най-голям брой са постъпилите дела от Варненски окръжен съд – 38 въззивни нохд от общо 89, или ако постъпленията се изразят в съотношение Варненски окръжен съд /

всички останали окръжни съдилища, то би било 38/89. Още по-очевидна е разликата при въззивните чнд – от Варненски окръжен съд са постъпили 173 дела от общо 282 /значително повече от половината/, или горното съотношение би било 173/282. Ако по брой постъпили дела в Апелативен съд-Варна окръжните съдилища в апелативния район се подредят в низходяща градация, то тя би изглеждала по следния начин:

ВНОХД – 1. Варненски окръжен съд; 2. Разградски окръжен съд и Добрички окръжен съд; 3.Търговишки окръжен съд и Шуменски окръжен съд; 4. Силистренски окръжен съд;

ВЧНД - 1. Варненски окръжен съд; 2. Шуменски окръжен съд; 3. Силистренски окръжен съд; 4. Добрички окръжен съд; 5. Разградски окръжен съд и 6. Търговишки окръжен съд.

Изложеното затвърждава извода, направен по-горе, а именно:

1. Постъпленията от дела във Варненски апелативен съд са се увеличили през 2023г., сравнено с 2022година.

2.Налице е увеличение на въззивните дела от общ характер.

3. Значително се увеличават въззивните частни наказателни дела, леко понижение се наблюдава при делата за възобновяване.

2.3.Видове постъпили внохд.

През 2023 година в Наказателното отделение на Варненски апелативен съд са постъпили и образувани въззивни нохд общо по текстове от Наказателния кодекс както следва:

Против личността

1. по член 115 от Наказателния кодекс – общо 1 въззивно нохд,

2. по член 116 от Наказателния кодекс – общо 7 въззивни нохд,

3. по член 123 от Наказателния кодекс – общо 6 въззивни нохд,

4. по член 124 от Наказателния кодекс – общо 7 въззивни нохд

5. по член 142 от Наказателния кодекс – няма постъпили дела,

6. чл.152 НК – общо 2 въззивни нохд;

Против собствеността

7. по член 199 от Наказателния кодекс – общо 9 въззивни нохд,

Против стопанството

8. по член 219 от Наказателния кодекс - няма постъпили въззивни нохд

9. по член 220 от Наказателния кодекс - няма постъпили въззивни нохд

Против паричната и кредитната система

10.по член 244 от Наказателния кодекс – няма постъпили въззивни нохд,

11.по член 248а от Наказателния кодекс – общо 2 въззивни нохд,

Против финансовата, данъчната и осигурителната системи

12.по член 253 от Наказателния кодекс – няма постъпили въззивни нохд,

13.по член 255 и чл.257 от Наказателния кодекс – общо 12 въззивни нохд,

Престъпления по служба

14.по член 282-283а от Наказателния кодекс – 1 въззивно нохд,

Подкуп

15.по член 301 от Наказателния кодекс – 1 въззивно нохд,

16.по член 304а от Наказателния кодекс – 2 въззивни нохд,

Общопасни престъпления

17.по член 330 от Наказателния кодекс – 1 въззивно нохд,

18.по член 343 от Наказателния кодекс – общо 18 въззивни нохд,

19.по член 354а от Наказателния кодекс – общо 7 въззивни нохд.

Разпределени по глави от особената част на НК през 2023 година най-големи постъпления от дела се наблюдават по:

✓ Глава Втора от НК – „Престъпления против личността“ по раздел I „Убийство“- общо 21 въззивни нохд. За отчетната 2023 делата по чл.116 са повече от тези образувани по чл.115 от НК, както е било и през 2022 година.

✓ Глава Единадесета от НК – „Общопасни престъпления“ – общо 26 внохд, от които 18 по раздел II „Престъпления по транспорта и съобщенията“. В тази група броят на образуваните дела бележи леко увеличение, сравнено с 2022 година.

✓ Глава Седма от НК „Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи“ – При тази група дела се наблюдава леко понижение на постъпленията - 14 през 2021г., 14 през 2022 година и 12 броя през 2023 година.

✓ Глава Пета от НК „Престъпления против собствеността“- наблюдава се увеличение на този вид дела, тъй като през отчетната година са образувани общо 9 въззивни нохд, за разлика от 2022 година, когато са били общо 6 броя. За сравнение образуваните дела от този вид през 2021 година са 10 броя.

✓ Глава Шеста от НК „Престъпления против стопанството“ – през отчетната 2023 година, няма постъпления от този вид дела, като за сравнение техният брой през 2022 година е бил 3, а през 2021 година 2 броя.

✓ Глава Осма „Престъпления против дейността на държавни органи“ – налице е увеличение при този вид дела, тъй като през 2023 година са образувани 4 броя дела от този вид, за разлика от 2022 година, когато е образувано само едно дело. През 2021 година техният брой е бил 9.

Забележка: Така направеното разграничение е доста условно, тъй като често в рамките на едно наказателно производство са предявени по няколко различни обвинения, поради наличие на реални или идеални съвкупности.

Постъпили са през 2023 година и 5 въззивни дела по ЗЕЕЗА , както и 3 искания за провеждане на видеоконферентна връзка. Образувани са и 9 въззивни чнд по чл.34 от ЗПИИРКОРНФС /дела по искане за признаване на решения по наложени на лица от държави-членки финансови санкции/. През отчетната година не са провеждани разпити по реда на чл.149, ал.8 от НПК.

2.4. Несвършени /висящи/ дела към 01.01.2023 г.

Общо несвършените наказателни дела в Апелативен съд-Варна в началото на 2023г., и съответно разпределени по окръжни съдилища, са както следва:

Окръжен съд	Общо 71		
	ВНОХД	ВЧНД	НДВ
	37	15	19
Варна	20	11	2
Добрич	4	0	0
Разград	2	0	4
Силистра	2	2	6
Търговище	6	2	5
Шумен	3	0	1

3. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНИТЕ ДЕЛА, ИЗКЛЮЧЕНИЕ ОТ ПРИНЦИПА ЗА СЛУЧАЙНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ.

При разпределението на делата от 01.03.2020г. се използва внедрената вече в съдилищата ЕИСС. Със Заповед №94/17.03.2014г. на Административния ръководител на АС-Варна разпределението

9000 Варна, пл. „Независимост“ № 2
тел.: 052/686 506, факс: 052/607 798, email: vnaps@appealcourt-varna.org

на делата на принципа на случаен подбор в Наказателно отделение е възложено на Председателя на НО съдия Янко Янков. Утвърдени със заповеди са и Правила за случайно разпределение на делата, както и Правила за организация на работата в наказателно отделение. Всички съдии в Наказателно отделение разполагат с електронни подписи, но права и задълженията да разпределят делата в отделението имат петима съдии - Янко Янков, Павлина Димитрова, Румяна Панталеева, Ангелина Лазарова и Росица Тончева. Самото разпределение се извършва в деня на постъпване и образуване на делото или най-късно на следващия ден – само в изключителни случаи. Също със Заповед на Административния ръководител на АС-Варна и след проведено Общо събрание на съдиите е определена натовареност на Заместник-председателите на съда в размер на 76% за всички видове дела /отговаряща на разполагаемото време на заместник-председателите съобразно Правилата за натовареност/. Т.е. и през отчетната 2023 година, съдия Янков е със 76% натоварване, а за останалите съдии то е било 100%.

С приетите и утвърдени посочени по-горе правила /и издадена въз основа на тях впоследствие заповед/ са обособени три постоянни състава, които и през 2023г. са изглеждали както следва:

Първи състав: Съдиите Янко Янков, Даниела Костова, Светослава Колева.

Втори състав: Съдиите Румяна Панталеева, Росица Тончева, Десислава Сапунджиева – командирован от 15.11.2017г. съдия;

Трети състав: Съдиите Павлина Димитрова, Ангелина Лазарова, Георги Грънчев.

В случаите, когато член на състава е в невъзможност да участва по определено дело, то той се замества от съдия от следващия състав.

Изключение от принципа на случайното разпределение се допуска единствено и само в случаи, изрично посочени в Правилата - при производствата по чл.64 и 65 НПК, вкл. и разглеждани в рамките на ЗЕЕЗА, както и тези по чл.69 ал.3 и 4 НПК. Те се разглеждат от дежурни съдии, които заседават в посочените по-горе постоянни състави. За дежурствата се изготвя график от Заместник-председателя на Наказателно отделение като се започва от първи състав по старшинство, след което втори състав по старшинство, и накрая –трети състав, след което отново първи и т.н. В тези случаи, при разпределение на делото в системата за разпределение се използва опцията „Ръчно“ като се посочва името на дежурния съдия.

4. РАЗГЛЕЖДАНЕ НА НАКАЗАТЕЛНИТЕ ДЕЛА

4.1. Дела за разглеждане

Общо подлежащите на разглеждане въззивни наказателни дела /несвършени и постъпили/ във Варненски апелативен съд за периода 2021-2023 са както следва :

Период	ОБЩО за разглеждане	ВНОХД/АНД	ВЧНД	НДВ
2021	516	181 178/3	265	70
2022	490	140 139/1	276	74
2023	501	124/2	297	78

В края на 2023 година са останали несвършени общо 40 дела, от които 26 въззивни нохд, 5 въззивни чнд и 9 дела за възобновяване. Броят на останалите несвършени в края на отчетния период дела е значително по-малък от останалите несвършени в края на 2022г. дела, когато техният брой е бил 71 .

Разпределени по съдии делата за разглеждане през 2023 г. изглеждат по следния начин:

Съдии	ОБЩО	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	АНД
А.Лазарова	58	15	32	11	0
Г.Грънчев	59	15	35	9	0
Д. Костова	60	14	35	9	2
Д.Сапунджиева	53	14	30	9	0
П.Димитрова	50	14	28	8	0
Р.Тончева	68	14	44	10	0
Р.Панталеева	44	13	23	8	0
Св.Колева	60	13	39	8	0
Я. Янков	49	12	31	6	0

4.2. Насрочване на делата

Веднага след разпределението им делата се предават на докладчиците, които ги насрочват при спазване изискванията на чл.247б, ал.2, т.2 НПК /предишен 247а, ал.2, т.1/. Обикновено делата се насрочват в двумесечния срок по чл.247б, ал.2, т.2 НПК. В тримесечния срок по чл.247б, ал.2, т.2 НПК през 2023 година в Апелативен съд – Варна са насрочени общо 39 дела, като само за едно от тях липсва разрешение на Председателя на съда. Причините за удължаване срока по чл. чл.247б, ал.2, т.2 от НПК се дължат на правна и фактическа сложност, както и поради обективна невъзможност делото да бъде разгледано по-рано. Две са въззивните дела от общ характер, които са насрочени над 3-месечния срок по чл.247б, ал.2, т.2 НПК /внохд 245/23г.; внохд 250/23г./, като това се дължи на промяна в графика за провеждането на съдебните заседания. При насрочването на въззивни дела от общ характер във всички случаи се изготвят определения по реда на чл.327 НПК. Т.е. спазват се указанията към съдилищата, дадени с Протокол от 24.03.2016г. на ОСНК на ВКС.

4.3. Отложени дела. Брой и причини.

Отложените общо съдебни заседания за 2023 година са 52, което е по-малко от 2022 година, когато техният брой е бил 60.

За сравнение, през 2021 година са отложени 77 заседания. Най-общо причините за отлагане на заседанията могат да бъдат разделени на две основни групи:

1. Неявяване на страни по делото и участници в производството – подсъдими, защитници, вещи лица и свидетели. Въз основа на тази причина са отложени общо 13 броя съдебни заседания. Поради нередовно призоваване на страните са отложени 3 дела. 4 са отложени поради други причини/ ново упълномощаване, обявяване на нова присъда и т.н./Също толкова са и отложените дела поради нередовно призоваване.

2. Поради необходимостта от събиране на нови доказателства - 32 съдебни заседания са отложени поради тази причина.

От приключени през 2023 година общо 98 внохд, са проведени съдебни следствия по 28 от тях. В рамките на проведените въззивни съдебни следствия се извършва нов разпит на вещи лица, назначаване на допълнителни или повторни експертизи, разпити на свидетели, събиране на писмени доказателства. От останалите несвършени към 01.01.2023г. дела от общ характер – общо 37, са проведени съдебни следствия по 6 дела. Или общо през 2023 година са проведени съдебни следствия по 34 дела от общ характер. За всички тези действия, извършвани в рамките на въззивното съдебно следствие през 2023 година, са изразходвани общо 44 632,86 лева, които представляват хонорари на вещи лица, преводачи, пътни разходи за свидетели.

5. СВЪРШЕНИ ДЕЛА. СРОЧНОСТ ПРИ ИЗГОТВЯНЕ НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ.

9000 Варна, пл. „Независимост” № 2
 тел.: 052/686 506, факс: 052/607 798, email: vnaps@appealcourt-varna.org

5.1. Общо свършени дела

В периода 2021 - 2023 година във Варненски апелативен съд са решени/свършени/ въззивни наказателни дела както следва :

Период	ОБЩО	ВНОХД/АНД	ВЧНД	НДВ
2021	436	122/2	251	61
2022	419	102/1	261	55
2023	461	98/2	292	69

По тяхното постъпление от окръжните съдилища в района разгледаните дела са както следва:

Окръжен съд	2021			2022			2023		
	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	ВНОХД	ВЧНД	НДВ
Варна	67/1	170/5	20	42	180	28	48	182	22
Добрич	9	30	5	13	20	1	12	20	6
Разград	13	14	15	9	12	8	9	15	14
Силистра	7	10	5	11	15	5	8	26	9
Търговище	11	12	8	8	11	5	12	16	10
Шумен	16	10	8	19	21	8	11	30	7
Молби за правна помощ/ РС - Русе				1	2			3	1

Забележка: Постъпленията при делата за възобновяване, са от районните съдилища в съдебния район на съответния окръжен съд. В графа въззивни частни наказателни дела, са включени и три броя ЧНД, образувани по молби за правна помощ.

5.2. Свършени дела по съдии

По съдии от Варненски апелативен съд решените дела за 2023 година са както следва:

Съдии	ОБЩО	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	АНД
А.Лазарова	51	10	32	9	0
Г.Грънчев	52	11	34	7	0
Д. Костова	55	12	33	8	2
Д. Сапунджиева	52	14	30	8	0
П.Димитрова	44	9	28	7	0
Р.Тончева	62	9	44	9	0
Р.Панталеева	41	11	22	8	0
Св.Колева	57	12	38	7	0
Я. Янков	47	10	31	6	0

Общо 461

5.3. Свършени/решени дела в 3-месечен срок.

период	ОБЩО свършени	В 3-месечен срок		ВНОХД/АНД		ВЧНД		НДВ	
		Брой	%	Брой	%	Брой	%	Брой	%
2021	436	332	76%	41/2	34%100%	248	99%	41	67%
2022	419	326	78%	33	32%	257	98%	36	65%
2023	461	370	80%	44	44%	278	95%	48	70%

Очевидно е от посоченото, че процентното съотношение на приключените в 3-месечен срок дела се е увеличило сравнено с 2022 година от 78% до 80%. За сравнение през 2021 година процентното измерение на свършените в 3-месечен срок дела е било 76%. През отчетната 2023 година се е увеличил броят на решените в 3-месечен срок дела от общ характер от 32% на 44%. Съвсем леко понижение в процентно съотношение се наблюдава при свършените въззивните частни дела /от 98% на 95%/. При делата за възобновяване на наказателното производство се наблюдава увеличение на решените в 3-месечен срок, спрямо предходната 2022 година.

5.4. Решени дела по същество.

В периода 2021 – 2023 година са свършени със съдебен акт по същество наказателни дела както следва:

Период	ОБЩО	ВНОХД/АНД	ВЧНД	НДВ
2021	417	112/2	244	59
2022	407	98/1	254	54
2023	436	92/2	275	67

Приключените общо за 2023 година 94 въззивни нохд със съдебен акт по същество, разгледани по резултати /като краен резултат/ са както следва:

А/ По 37 въззивни нохд присъдата е била потвърдена, което спрямо свършените 100 въззивни нохд представлява 37%. Налице е леко понижение на процентното съотношение на потвърдените присъди, спрямо 2022 година, когато то се е равнявало на 40%. През 2021 година процентът потвърдени е бил 35%.

Б/ Присъдите по 29 въззивни нохд са били изменени, което представлява 29%. Тук процентното съотношение на база 2022 година, когато е било 31%, е намаляло.

По отделните параметри присъдите по въззивни нохд са били изменени както следва:

- ✓ по 12 въззивни нохд присъдата е била изменена, като е било намалено наложеното наказание;
- ✓ по 6 въззивни нохд присъдата е била изменена, като е било увеличено наложеното наказание;
- ✓ по 9 въззивни нохд присъдата е била изменена с други промени в наказателната част;
- ✓ по 1 въззивно нохд присъдата е била изменена с промяна в гражданската част;
- ✓ по 1 въззивно нохд присъдата е била изменена с приложение на чл.66 ал.1 НК.

В/ По 28 въззивни нохд присъдата е била отменена - при 11 дела изцяло и делото е върнато за ново разглеждане, при 17 от тях е била постановена нова присъда. Всички 28 дела съставляват общо 28% от общо свършените 100 въззивни нохд. Налице е леко увеличение при броя на отменените дела – с две повече от предходната година, а обобщено в проценти 19% - 2021година; 25% - 2022година; 28% - 2023година;

Г/ По 6 въззивни нохд съдебното производство е било прекратено – те са извън посочените по-горе 28 броя отменени дела/както и извън посочените 94 броя нохд със съдебен акт по същество/, и

съставляват 6% от общо свършените 100 дела от общ характер. Касае се за прекратяване на съдебното производство поради оттегляне на жалбите от страните, изпращане делото по подсъдност, връщане на първоинстанционния съд за полагане на подписи от състава на хартиените носители.

Седемнадесет/17/ въззивни частни наказателни дела са били прекратени за отчетната 2023 година /поради оттегляне на жалби и протести и едно за администриране на подадена жалба/, като тук са включени и три чнд, постъпили по молби за правна помощ. Прекратени са две дела, образувани по реда на глава 33-та от НПК.

Д/ Наказателни дела за възобновяване – при постъпили 59 за 2023 година, общо свършени са 69, от които по същество 67 дела и прекратени 2 дела, а 9 са останали несвършени в края на отчетния период. От общо свършените 69 дела за възобновяване, 28 са образувани по искане на Главния прокурор, като 26 от тях са уважени, 1 е оставено без уважение, а 1 дело е било прекратено. По искания на осъдени лица са образувани 41 дела, от които 4 искания са уважени, едно дело е било прекратено, а по 36 дела исканията са оставени без уважение.

Забележка: В статистиката е включено и едно дело, образувано по реда на чл.380 от НПК. Същото е било оставено без уважение.

За 2022 година - наказателни дела за възобновяване – при постъпили 65 броя за 2022 година, общо свършени са 55, от които по същество 54 дела и прекратено едно дело, а 19 са останали несвършени в края на отчетния период. От общо свършените 55 дела за възобновяване, 28 са образувани по искане на Главния прокурор, като 26 от тях са уважени, а 2 са оставени без уважение. По искания на осъдени лица са образувани 27 дела, от които 5 искания са уважени, едно дело е било прекратено, а по 21 дела исканията са оставени без уважение.

За 2021 година наказателните дела са както следва: при постъпили 57 броя за 2021 година, общо решени са 61, от които по същество 59 дела и прекратени 2, а 9 са останали несвършени в края на отчетния период. От общо свършените 61 дела за възобновяване, 26 са образувани по искане на Главния прокурор, като 23 от тях са уважени, а 3 са оставени без уважение. По искане на Апелативния прокурор в производства по чл.380 НПК са свършени 3 дела, от които 2 са оставени без уважение и едно дело е било прекратено. По искания на осъдени лица са образувани 32 дела, от които 7 искания са уважени, едно дело е било прекратено, а по 24 дела исканията са оставени без уважение.

Очевидно е от изложеното, че през 2023 година се наблюдава леко понижение на постъпленията при делата за възобновяване, сравнено с 2022 година. С едно по-малко са както оставените без уважение искания за възобновяване, направени от Главния прокурор в сравнение с 2022 година, така и тези по искания на осъдените лица.

5.5. Срочност на съдебните актове.

По правило съдебните актове се изготвят в предвидените законови срокове. Има и изключения разбира се, и такива са допуснати при общо 27 дела, което представлява 6 % от общо свършените дела, които са 461. Т.е. в законовия срок са изготвени 94 % от съдебните актове. 11 от тези съдебни актове са изготвени с няколко дни над двумесечния срок. 14 съдебни акта са постановени над тримесечен срок, като 9 от тях са по дела на един съдия.

6. НЕПРИКЛЮЧЕНИ В РАЗУМЕН СРОК ДЕЛА. ПРИЧИНИ.

С измененията на НПК – ДВ бр.63/2017 година освен всичко друго бяха въведени и сравнително ясни времеви критерии за продължителност на наказателните дела. Това стана с новата разпоредба на чл.368а НПК, чиято алинея първа дефинира като разумност срок от две години за първоинстанционните дела, и една година за въззивните наказателни дела.

През 2023 година не е имало дела, отговарящи на съответните критерии за неразумен срок.

7. НАТОВАРЕНОСТ

Съобразно брой дела

Броят на наказателните съдии по щат през 2023 година е бил 9. При тези обстоятелства натовареността на съдиите от Наказателно отделение е както следва :

Средна натовареност на съдиите от Варненски апелативен съд по щат спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела за отчетния период

период	АС-Варна		Наказателно отделение	
	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела
2021	7,31	6,10	4,78	4,04
2022	7.30	6.17	4.55	3.88
2023	6.82	5.79	4.64	4.27

Действителна натовареност на съдиите от Варненски апелативен съд спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела за отчетния период

период	АС-Варна		Наказателно отделение	
	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела
2021	7,50	6,25	4,91	4,15
2022	7.51	6.35	4.62	3.95
2023	6.99	5.93	4.71	4.34

8. КАЧЕСТВО НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ

8.1. Първоинстанционни съдебни актове/присъди/, проверявани от Варненски апелативен съд

По-напред бе посочено колко съдебни акта са били отменени и изменени от Варненски апелативен съд. Доколкото обаче този показател е и критерий за качеството на проверяваните присъди, то следва отново да му се обърне внимание. Хронологията по години сочи следното:

Период	Общо решени по същество	Отменени изцяло съдебни актове			
		Общ брой отменени	%	С връщане за ново разглеждане	С постановяване на нова присъда
2021	114	24	21%	15	9
2022	99	26	26%	13	13
2023	94	28	30%	11	17

От изложеното става ясно, че като цяло се наблюдава леко увеличение на отменените съдебни актове /с два броя/ сравнено с 2022 година, а за сметка на 2021 година пък те са с 4 броя повече.

Отнесено към отделните окръжни съдилища в апелативния район, изложеното оформя следната картина по отношение на отменените съдебни актове:

Окръжен съд	2021			2022			2023		
	ОБЩО	За ново разглеждане	С нова присъда	ОБЩО	За ново разглеждане	С нова присъда	ОБЩО	За ново разглеждане	С нова присъда
Варна	15	9	6	10	5	5	14	7	7
Добрич	3	2	1	3	2	1	5	1	4
Разград	1	1	0	2	1	1	3	1	2
Силистра	0	0	0	2	1	1	1	0	1
Търговище	2	2	0	2	0	2	4	2	2
Шумен	3	1	2	7	4	3	1	0	1

Изложените факти дават възможност да се направят следните изводи:

При Варненски окръжен съд се наблюдава увеличение на отменените актове сравнено с 2022 година.

Такава е ситуацията и при ОС – Добрич, ОС – Разград и ОС – Търговище /увеличил се е броя на отменените дела, сравнено с 2022 година/.

При ОС – Силистра отменените дела са намалели /макар и минимално/, сравнено с 2022 година.

Драстично понижение на броя на отменените дела на база 2022 година, се наблюдава при ОС – Шумен /от 7 до 1/.

Що се касае за причините, водещи до отмяна на постановените от окръжните съдилища присъди – като основни причини отново следва да бъдат посочени две /като цяло през годините те не търпят промяна/ – допуснати процесуални нарушения, довели до ограничаване правата на страните, както и липсата на мотиви. Отменените съдебни актове поради наличие на процесуални нарушения преобладават за сметка на тези отменени поради липсата на мотиви. А що се касае за цитираната причина, то следва да се уточни, че не става дума за пълна липса на мотиви, а за липса на мотиви в оня аспект, който разпоредбата на чл.305, ал.3 НПК изисква - неизлагане в достатъчна степен установените от съда обстоятелства, липса на съображения при противоречия на доказателствените материали защо едни от тях се приемат, а други – не.

8.2. Въззивни съдебни актове, постановени от Варненски апелативен съд

Следната таблица дава добра картина за състоянието на върнатите от касационна проверка дела:

Период	Общо върнати след касац.проверка	потвърдени		изменени		отменени	
		Брой	%	Брой	%	Брой	%
2021	70	36	52%	23	33%	11	15%
2022	61	35	57%	15	25%	11	18%
2023	61	34	56%	15	24%	12	20%

Забележка: В графа отменени дела е включено и едно дело, което е било възобновено от ВКС и е върнато за ново разглеждане на въззивния съд.

Въз основа на изложеното могат да се направят следните изводи по отношение качеството на постановените от Варненски апелативен съд съдебни актове:

1. Най-напред следва да се отбележи, че през 2023 година броят на върнатите от обжалване дела запазва устойчивост на база 2022 година. През 2021 година техният брой е бил 70.
2. Като цяло се запазва броя на **потвърдените** от ВКС на РБ по постановени от Варненски апелативен съд съдебни актове по въззивни наказателни дела през 2023 година – 34. За сравнение - 35 през 2022 година, 36 през 2021г.
3. Запазва се броят на **изменените съдебни актове** –15 през 2023 година; 15 през 2022 година.

По статистически индекси изменените съдебни актове са както следва:

- ✓ **3-4а** -изменен в наказателната част по приложението на закона – 2 броя ;
  - ✓ **3-4б** - изменен в наказателната част по отношение на наказанието и приложението на чл.53 от НК – 5 броя;
  - ✓ **3-4в** - изменен в гражданската част – 3 броя;
  - ✓ **3-4г** - изменен в наказателната и гражданската част едновременно– 1 брой;
  - ✓ **3-4е** -изменен в наказателната част по приложението на закона и по отношение на наказанието – 4 броя ;
4. Съвсем незначително увеличение бележи броят на **отменените съдебни актове**, сравнено с 2022 година. През 2023 година са отменени общо 12 дела, 11 е техният брой през 2022 година. Отменените актове през 2021г. също са били 11.

Съобразно приетите от ВСС на РБ индекси картината е следната:

- ✓ **3-2а**-отменени изцяло с връщане за ново разглеждане на първоинстанционния съд– 2 броя ;
- ✓ **3-2б**-отменени изцяло с връщане за ново разглеждане на въззивния съд– 5 броя;
- ✓ **3-2г**-отчасти отменен и върнат за ново разглеждане на въззивната инстанция – 1 брой;
- ✓ **3-2е**-изцяло отменен акт с постановяване на нова присъда – 1 брой;
- ✓ **3-2ж**-частично отменен с постановяване на нова присъда (частично отменен акт с оправдаване на подсъдимия от ВКС) – 2 броя;
- ✓ **3-6б** – възобновено с отменен акт и делото е върнато за ново разглеждане - 1 брой;

Като основна причина за отмяна на постановените въззивни съдебни актове следва да се посочи допускането на съществени процесуални нарушения, неизпълнението в някои случаи от страна на въззивния съд на задължението му по чл.339, ал.2 НПК - необсъждане в цялост на направените от страните възражения против първоинстанционния съдебен акт, в редки случаи – нарушение на закона. И по-конкретно причините, довели до отмяна през 2023 година на 12 съдебни акта на Варненски апелативен съд, се свеждат до следните: - противоречие и непълнота на мотивите; - съществено нарушение, допуснато при оценъчната дейност на съда.

9. ТЕНДЕНЦИИ В ДЕЙНОСТТА НА НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ

- ✓ Увеличение на постъпленията от наказателни дела, особено при ВЧНД.
- ✓ Увеличение броя на приключилите в 3-месечен срок дела по чл.76 на 80%.
- ✓ Продължава провеждането на съдебни следствия по голям брой от делата – общо по 34 ВНОХД за което са изразходени 44 633 лв.
- ✓ В законния срок са изготвени 94% от съдебните актове.

IV.ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ

1. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

Не са налице промени в щатната численост на съдиите в гражданското отделение (ГО) на Апелативен съд-Варна и през **2023г.** отделението се състои от 6-ма съдии, работещи в два постоянни състава, съобразно създадената организация на работа в отделението със Заповед № 119/27.03.14г. и актуализирана след решение на Общото събрание на съдите от 26.11.21г. със Заповед № РД-0741/26.11.21г. на председателя на Апелативен съд-Варна - **Първи граждански състав**, състоящ се от съдиите Милен Славов, Петя Петрова и Мария Маринова и **Втори граждански състав**, състоящ се от съдиите Диана Джамбазова, Росица Станчева (командирана от ОС-Варна) и Юлия Бажлекова (командирана от ОС-Варна, считано от 01.01.23г. със Заповед № РД-0809/10.11.22г. на Председателя на съда за срок от 6 месеца, който срок е продължен със Заповед № РД-0361/26.05.23г. на Председателя на съда, считано от 01.07.23г. до заемане на свободната щатна бройка чрез конкурс).

В рамките на тези два постоянни състава всеки от съдиите-докладчици е разглеждал възложените му граждански дела в закрити и открити съдебни заседания, освен в случаите, когато е имало процесуална пречка за това.

Отделно от горното, при невъзможност да се сформира съдебен състав от съдии само от ГО /поради участие при предходно разглеждане на дело, върнато от ВКС за ново разглеждане, поради отводи или поради други обективни причини/, в работата на ГО са включвани съдиите от ТО, а при невъзможност и те да участват – съдиите от НО. Определянето на съдиите от другите отделения е осъществявано чрез програма за случайно разпределение на делата.

Освен заетостта по граждански дела, съдии от ГО участваха и в разглеждането на някои наказателни дела - в производства по чл. 243, чл. 72 и чл. 73а от НПК, както и във ВНОХД. Така през 2023г. участието е следното: **съдия М. Славов по 1 ВНОХД, съдия Д. Джамбазова по 4 ВЧНД, съдия П. Петрова по 1 ВЧНД, съдия М. Маринова – по 1 ВЧНД, съдия Р. Станчева по 1 ВЧНД и съдия Юл. Бажлекова – по 1 ВНОХД и по 1 ВЧНД.**

Работата на съдиите от ГО през цялата 2023г. се подпомагаше от двама съдебни помощници – Пламена Нанкова и Александър Петков. Конкретната ангажираност на съдебните помощници по съдии се определя чрез утвърден от ръководителя на ГО график, разпределен по тримесечия. През 2023г. съдебният помощник Пламена Нанкова изпълняваше създадената със Заповед № РД-0164/15.04.14г. на Председателя на съда организация - от 1-во до 20-то число на месеца да работи в ГО, а от 21-во число до края на съответния месец – в ТО, докато ангажираността на Ал. Петков беше изцяло в рамките на ГО. Възложените функции са съобразно чл. 246а, ал. 1 от ЗСВ и чл. 12 от Правилника за администрацията в съдилищата /ПАС/ – извършва проверка на редовността на постъпилите в ГО въззивни и частни жалби, обобщава практиката на ВКС, обобщава становищата по предложенията за ТР на ВКС и изпълнява други задължения, възложени му от зам. председателя на ГО и от Председателя на съда. На съдебния помощник в ГО със Заповед № РД-0250/25.05.15г. е възложено и извършването на проверка за редовността на всички постъпили касационни и частни касационни жалби по гражданските дела, вкл. и чрез съобразяване на Вътрешните правила за проверка на постъпващите във ВКС граждански и търговски дела, изпратени от Председателя на ВКС с писмо изх. № 192/07.05.15г. В тази връзка на съдебните помощници се предоставят върнатите от ВКС дела за администриране, както и периодично изготвяната от зам. председателя за ГО обобщена информация за причините за връщането на дела от ВКС за извършване на допълнителни действия във връзка с администриране на жалбите.

С оглед намаляване случаите на връщане на дела от ВКС поради неточно администриране, със Заповед № РД-0471/03.10.16г. на Председателя на съда е допълнена цитираната по-горе Заповед № РД-250/25.05.15г. и на съдебния помощник е възложено извършването на проверка по редовността на всички постъпили отговори на КЖ, ЧКЖ и ЧЖ, попълвайки лист за проверката, както и да извършва нова проверка при приключване на цялата процедура по администриране на жалбите и преди изпращането на преписката с делото на ВКС. Във връзка с използването на Единната информационна система на съдилищата /ЕИСС/ и извършването на процесуални действия от страните и изготвянето на съдебни

актове в електронна форма (с въвеждането на електронно правосъдие, съгласно промените в ЗСВ, в сила от 01.07.2021г. и в процесуалните закони, в сила от 30.06.2021 г. (обн. ДВ, бр. 110/2020 г.)), в ГО продължи да се осъществява създадената организация за спазване на процесуалните изисквания (вкл. и съгласно разясненията, дадени с т. 40 от Решение на СК на ВСС по Протокол № 12/24.06.21г.). Същевременно това обстоятелство постави пред съдебните помощници и изискването за допълнителна проверка относно спазването на изискванията във връзка с удостоверяването и валидирането на документите, създадени в електронна форма и възпроизведени на хартиен носител по делата.

С оглед осигуряване на равномерна натовареност на съдебните помощници и реално отчитане на положения от тях труд, със Заповед № РД-0463/07.07.23г., считано от 04.09.23г., е въведена отчетна форма за отразяване на изпълнената работа от съдебния помощник в ГО и ТО на съда. Определена е минимална месечна норма за натовареност и начинът за нейното измерване. Това доведе до положителен резултат, отразяващ се на мотивацията и качеството на работа на съдебните помощници.

През 2023г. е налице сравнително висок брой на върнатите от ВКС на ВАпС граждански дела за допълнително администриране на изпращаните на ВКС преписки по жалби – **общо 15 бр.** (за сравнение през 2022г. бяха 16 бр., през 2021г. бяха 17 бр., а през 2020г. - 6 бр.). Причините за връщането на жалби от ВКС за допълнително администриране бяха анализирани и обсъждани на всеки 4 месеца от съдиите в ГО. При тези анализи се установиха не само пропуски на съдиите при администриране на жалбите, но и случаи на неспазване от самия ВКС на изискванията на утвърдените през 2015г. и цитирани по-горе Вътрешни правила за проверка на постъпващите във ВКС граждански и търговски дела, оповестени на съдилищата с писмо изх. № 192/07.05.15г. на Председателя на ВКС. Всъщност за по-голямата част от върнатите преписки **може да се отбележи, че връщането не е било необходимо:**

✓ по в.гр.д. № 401/23г., в.ч.гр.д. № 330/23г. - върнати с указание за подписване на касационна жалба от упълномощения представител, респ. за заверка на копие на пълномощно, при положение, че текстът на жалбата и изложението, респ. пълномощното, са възпроизведени в електронен формат като прикачен електронен файл, подписан с КЕП, за който е налице съответната верификация;

✓ по в.гр.д. № 105/22г. и в.гр.д. № 561/22г. – върнати за представяне на пълномощно на адвоката, което да е валидно и за ВКС, при положение, че приложеното пълномощно в първоинстанционното дело не е било ограничено относно инстанции (по арг. от чл. 34, ал. 4 от ГПК);

✓ по в.ч.гр.д. № 149/23г. - върнато за саморъчно подписване на съдебния акт от съдебния състав, като е прието, че отбелязването от съдебния деловодител, скрепено с печат, че определението представлява препис от съдебния акт в електронна форма, не е надлежно оформяне на съдебния акт (ВКС е приел, че нормите на чл. 360а ЗСВ, чл. 102а от ГПК и чл. 3, ал. 2 от ЗЕДЕП не отменят изискването на ГПК относно начина, по който следва да се оформят съдебните актове – чл. 235, ал. 4 и чл. 236, ал. 3 от ГПК) – **тази практика е преодоляна чрез постановени по-късно решения на ВКС относно формата за валидност на съдебните актове по електронни дела.**

✓ В.гр.д. № 473/21г., в.ч.гр.д. № 573/22г., в.гр.д. № 299/22г. – върнати за внасяне на ДТ от касатора, въпреки нормата на чл. 157, ал. 2 от ЗПКОНПИ (сега ЗОНПИ);

В тази връзка може би е удачно да се предложи на ВКС да се актуализират цитираните по-горе Вътрешни правила и относно функционирането на електронното правосъдие чрез въвеждането на изисквания относно начините на удостоверяване по делото на съответствието на копия с електронни документи, вкл. и относно съдебните актове.

И за настоящия отчетен период на 2023г. в ГО работиха двама съдебни секретари – Юлия Калчева и Виолета Тодорова - до 01.05.23г., а от 02.05.23г. Олга Желязкова, както и трима съдебни деловодители, от които двама, отговарящи за работата по несвършените дела - Теодора Куцарова и Кремена Добрева - до 01.05.23г., а от 02.05.23г. – Татяна Петкова, и един, отговарящ за работата по свършените дела – Кирил Грудев. Съдебните служители продължиха да изпълняват функциите си в съответните постоянни състави, съобразно разпределението им, извършено със Заповед № 124/01.04.14г. и допълнена със Заповед № РД-0207/07.04.17г. на Председателя на съда. Съдебните служители изпълняваха възложените им задължения, вкл. при осигурена взаимна заменяемост при

планирани или извънредни отсъствия на техните колеги и при изпълнение на утвърдените за съответните периоди на 2023г. графици за работата на съдиите и съдебната администрация.

С оглед експлоатацията на ЕИСС функциите на съдебните секретари и деловодители са регламентирани със Заповед № РД-0377/16.06.21г. на Председателя на съда относно начина на вписване на съдебните актове в информационната система и осигуряване идентичността на данните.

2. ПОСТЪПЛЕНИЯ НА ГРАЖДАНСКИТЕ ДЕЛА ЗА ПЕРИОДА 2020-2022г.

През отчетния период в ГО са постъпили **общо 533 бр.**, от които 197 бр. въззивни дела, 306 бр. въззивни частни жалби, 5 бр. молби за определяне на срок при бавност и 25 бр. частни дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК. Сравнителна справка за постъпленията на дела в ГО на съда за период от 3 години е дадена по-долу:

СПРАВКА за постъпилите дела 2021-2023г.

Видове	2021	2022	2023
ВГр.Д	224	196	197
ВЧГр.Д	286	336	306
Молби по чл.255 от ГПК	34	18	5
ЧГр.Д-274, ал. 2 ГПК	59	55	25
Общо	603	605	533

Средно месечно в отделението са образувани по 44.42 дела - постъплението, разделено на 12 месеца.

Наблюдава се намаляване в общия брой на постъпили дела през 2023г. спрямо предходните 2022г. и 2021г. Същевременно се констатира запазване на обема на постъпилите въззивни дела и намаляване на всички видове частни граждански дела.

Следва да се отбележат обстоятелствата, които дават отражение на постъпленията в ГО на съда през 2023г. при съпоставянето им с данните за предходните две години:

1. С оглед осигуряване на равномерното натоварване на съдиите от ГО и ТО, съгласно Заповед № 0652/24.10.19г. на председателя на съда, **считано от 01.11.19г., и през месец**, постъпилите въззивни дела по предявени преки искове на пострадали против застрахователи /по чл. 226 от КЗ /отм./ и чл. 432 от КЗ/, както и всички дела по предявени искове на увредени лица против Гаранционния фонд, както и всички искове по чл. 19, ал. 3 от ЗЗД, се разпределяха в ГО на съда. Разпределението на част от посочените въззивни търговски дела (по чл. 226 от КЗ /отм./ и чл. 432 от КЗ) в ГО на съда продължи **до 01.11.21г.** (причините за промяната са изтъкнати в Заповед № РД-0669/29.10.21г. на председателя на съда). Поради това през цялата 2022г. в ГО на съда бяха разпределяни само част от посочените по-горе дела – само тези, по предявени искове на увредени лица против Гаранционния фонд и исковете по чл. 19, ал. 3 от ЗЗД. Това разпределение на делата продължи и през 2023г., което обяснява по-ниското постъпление **на въззивни дела** през 2022г. и 2023г.

2. Намаленият общ брой на частните граждански дела рефлектира върху общия годишен обем на постъпленията – спрямо 2022г. са намалели постъпленията на в.ч.гр.д. с 30 бр., на частни дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК – с 30 бр. и на молби по чл. 255 от ГПК – с 13 бр.

Постъпленията **по видове дела** се разпределят по следния начин:

Въззивни граждански дела

- ✓ 22 бр. дела по ЗОДОВ /при 17 за 2022г. и 18 за 2021г./ - *налице е увеличение;*
- ✓ 1 дело по искове за обезщетение от неприлагането на правото на ЕС (при 2 дела за 2022г.);

✓ 36 бр. дела по ЗПКОНПИ/ЗОПДНПИ (отм.)/ЗОПДИППД (отм.) /при 43 бр. за 2022г. и 17 за 2021г./ - намаление спрямо 2022г., но роля за това оказва и междуременно приетото Тълкувателно решение № 4 от 18.05.2023 г. на ВКС по т. д. № 4/2021 г., ОСГК, след което Комисията предприе пълно или частично десезиране на съдилищата;

✓ дело за прекратяване на осиновяването (1 дело и през 2022г.);
✓ 5 бр. за предоставяне на информация за осиновяването /при 4 за 2022г. и 1 за 2021г./;
✓ 7 бр. дела за запрещение/отмяната му (при 4 за 2022г. и 5 за 2021г.);
✓ 3 бр. дела за произход /при 2 за 2022г. и 5 за 2021г./;
✓ 4 бр. по искове за реално изпълнение на сделка (при 10 за 2022г.) – *налице е почти двойно намаление;*

✓ 11 бр. по искове за недействителност на сделка /по толкова и за предходните 2 години/;
✓ 2 бр. дела по иск за недействителност на завещателно разпореждане (при 4 бр. за 2022г.);
✓ 4 бр. дела за разваляне на договор /при 4 и за 2022г. и 3 за 2021г./;
✓ 0 бр. по Павлов иск /при 3 за 2022г. и 4 за 2021г./;
✓ 36 бр. дела за реализация на деликтна отговорност /при 27 за 2022г. и 37 за 2021г./ - *налице е увеличение на делата с този предмет спрямо предходната година и доближаване до стойностите за 2021г.;*

✓ 7 бр. дела за неоснователно обогатяване/гесция/(при 8 за 2022г. и 13 за 2021г.);
✓ 23 бр. дела по вещни искове /при 17 за 2022г. и 22 бр. за 2021г./;
✓ 1 бр. дела по иск между и срещу владелец (2 бр. за 2022г.);
✓ 2 бр. за разрешаване на имуществени отношения между съпрузи /при 5 бр. за 2022г. и 1 бр. за 2021г./;

✓ 3 бр. по установителни искове за установяване на право /при 3 бр. и за 2022г. и 2 за 2021г./;
✓ 0 дела по иск за установяване съществуването на вземане по издадена заповед за изпълнение (при 1 дело за 2022г.);

✓ 1 бр. по иск по ЗАПСП (при 2 бр. за 2022г.);
✓ 3 дела по чл. 19, ал. 3 от ЗЗД /по 2 дела за 2022г. и за 2021г./;
✓ 20 дела по преки искове по КЗ срещу ГФ или регресни искове от ГФ срещу делинквенти, респ. искове против НББАЗ /при 16 дела за 2022г. и 79 за 2021г./

✓ 2 бр. – други граждански дела (2 бр. и за 2022г.);
В обобщение следва да се посочи, че не са налице значителни промени в общия обем и по видове на постъпилите въззивни граждански дела.

Въззивни частни (и само частни) граждански дела

✓ 28 бр. по обезпечения, от които 6 бр. по частни жалби срещу определения за обезпечения по ЗПКОНПИ (понастоящем с променено наименование на ЗОНПИ) /при общо 39 за 2022г. и общо 41 за 2021г./;

✓ 3 бр. по жалби по чл. 463, ал. 2 от ГПК /при 6 бр. за 2022г. и 12 бр. за 2021г./;
✓ 5 бр. по молби за определяне срок при бавност /при 18 за 2022г. и 34 бр. за 2021г./ - *налице е значително намаляване на делата с този предмет, но увеличението през предходните години се дължеше на подаването на такива молби от едно и също лице;*

✓ 65 бр. по ЧЖ против действията на СИ (извън разпределението на суми) /при 90 за 2022г. и 51 бр. за 2021г./ - *налице е значително намаление спрямо делата от предходната година;*

✓ 25 бр. по жалби по чл. 274, ал. 2 от ГПК /при 55 за 2022г. и 59 бр. за 2021г./ - *и по този предмет на частните дела е налице значително намаление. Обяснение може да се търси и в приетото с Тълкувателно решение № 2 от 23.06.2022 г. на ВКС по т. д. № 2/2018 г., ОСГК, че даденото в същото разрешение не се отнася до разпореждането на окръжен съд за връщане на касационна жалба, за връщане на частна касационна жалба и за връщане на частна жалба против свое определение по чл. 274, ал. 1, предл. 1 ГПК;*

✓ 210 бр. са всички останали образувани въззивни частни дела /при 206 за 2022г. и 181 за 2021г./.

Съобразно въведената с решение на ВСС по протокол № 49/01.10.15г. Методика, отчитаща дейността на съдилищата и съдиите в Република България, **отразените като образувани под нов № дела при повторно постъпване на жалбите /колона 2а от Приложение № 1/ за 2023 г. са общо 3 бр.** (2 въззивни и 1 частно дело). Броят на тези дела през 2022 г. е бил общо 10 бр. (3 въззивни и 7 частни дела), а през 2021г. е бил общо 13 бр. /8 въззивни и 5 частни дела. По тези дела също е била извършвана съответна преценка на съдебния състав и са били предприети съответни процесуални действия. В тази връзка следва да се отбележи, че се утвърждава устойчивост на тенденцията и през 2023г. за намаляване на броя на повторно образуваните под нов № граждански дела след постъпване на същите жалби. **Това означава, че посоченият общ брой на постъпилите в ГО дела е почти изцяло по нови дела, а не след повторното им образуване.**

Отчетът за постъпилите граждански дела по съдилища за 2023г. от апелативния район сочи следното разпределение:

✓ от ОС-Варна – 103 въззивни, 184 въззивни частни, 3 бр. молби по чл. 255 и сл. от ГПК и 17 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК - **общо 307 дела** /при 362 за 2022г. и 352 за 2021г./;

✓ от ОС-Добрич - 24 въззивни, 41 въззивни частни и 2 молби по чл. 255 и сл. от ГПК и 4 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК – **общо 71 бр.** /при 68 за 2022г. и 77 бр. за 2021г./;

✓ от ОС-Шумен- 22 въззивни и 26 въззивни частни - **общо 48 бр.** /при 49 бр. за 2022г. и 54 бр. за 2021г./;

✓ ОС-Търговище- 12 въззивни, 10 въззивни частни и 1 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК - **общо 23 бр.** /при 38 за 2022г. и 46 бр. за 2021г./;

✓ от ОС-Разград- 18 въззивни, 16 въззивни частни гр. дела и 1 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК - **общо 35 бр.** /при 46 бр. за 2022г. и 31 бр. за 2021г./;

✓ от ОС-Силистра- 18 въззивни, 25 въззивни частни граждански дела и 2 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК - **общо 45 бр.** /при 32 бр. за 2022г. и 34 бр. за 2021г./;

Постъпили дела от други съдилища - от РС-Варна – 4 частни дела (повдигнати препирни за подсъдност).

В обобщение може да се посочи, че е налице увеличение спрямо 2022г. на постъпленията на **въззивни дела** от ОС-Варна, ОС-Добрич, ОС-Шумен и ОС-Силистра и намаление на тези постъпили дела от ОС-Търговище и ОС-Разград.

Съобразно данните от въведения със Заповед № РД-0255/18.06.14г. на Председателя на съда Регистър на **върнатите на окръжните съдилища** за администриране, окомплектоване на преписките, за произнасяне по повдигнати процесуални въпроси, които са от компетентност на първоинстанционния съд и други хипотези на връщане, се установяват следните резултати за 2023г.:

На ОС-Варна – **1 дело** /при 9 дела за 2022г. и 4 бр. за 2021г./.

Причината е ненадлежно администриране на частна въззивна жалба.

На ОС-Силистра – **1 дело**, за произнасяне по реда на чл. 247 от ГПК и за отстраняване нередовности на въззивната жалба.

На ОС-Разград – **1 дело**, за провеждане на производство по чл. 247 от ГПК и за провеждане на производство по чл. 262 от ГПК.

Няма върнати дела на останалите окръжни съдилища.

Общо върнатите на окръжните съдилища са **3 бр.** /при по 10 бр. за 2022г. и за 2021г./.

Горното следва да се отчете като положителна тенденция през изминалия отчетен период.

3. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ГРАЖДАНСКИТЕ ДЕЛА, ИЗКЛЮЧЕНИЕ ОТ ПРИНЦИПА ЗА СЛУЧАЙНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ.

През 2023г. за извършване на случайно разпределение на делата продължи да се използва **Единна информационна система на съдилищата /ЕИСС/**.

И през настоящия отчетен период продължи разпределението в същите групи дела, които са одобрени от общото събрание на съдиите от ГО, което през годините е осигурило сравнително равномерно натоварване по видове и брой постъпили дела.

Продължава и стриктното спазване на оповестените със Заповед № РД-0178/23.03.17г. на Председателя на съда и приети от Общото събрание на съдиите от ВАпС *Вътрешни правила за случайно разпределение на делата, които бяха актуализирани на 01.11.2023г. след решение на Общото събрание на съда*. Следва да се отбележи, че при продължителни отпуски на съдии и за периодите на планирани платени годишни отпуски от множество съдии от ГО, през 2023г. организацията на работата в отделението беше създавана чрез нарочни заповеди на административния ръководител на съда /виж в тази насока Заповед № РД-0454/05.07.23г. и Заповед № РД-0906/12.12.23г./.

Всички изключения от принципа за случайно разпределение на делата се регламентират с отделни мотивирани заповеди на председателя на съда, които се вписват в *Регистър с писмени разпореждания за изключения и отклонения при разпределението на делата между съдиите*.

Съгласно утвърдената практика и създадена организация, делата, постъпващи в ГО на ВАпС се разпределят и образуват от зам. председателя в деня на постъпването им. При негово отсъствие поради командировка или разрешен отпуск, делата се разпределят от магистрата по старшинство, съответно от определения с утвърден график съдия.

Продължава практиката за разпечатване на генерираните от софтуерните продукти протокол от разпределението, който се подписва от разпределящия и се прилага по всяко образувано дело, а протоколът от разпределението за деня се подрежда в нарочно създадена папка.

Точните данни за новопостъпилите и разпределени по съдии дела са следните:

✓ съдия **Д. Джамбазова** е получила общо **84** дела, от които **31 въззивни**, **47 въззивни частни** и **6 частни гр. дела** по чл. 274, ал. 2 от ГПК;

✓ съдия **М. Славов** е получил общо **78** дела, от които **29 въззивни**, **46 въззивни частни** и **3 частни гр. дела** по чл. 274, ал. 2 от ГПК /при зададена 76% натовареност/;

✓ съдия **П. Петрова** е получила общо **99** дела, от които **33 въззивни**, **62 въззивни частни** и **4 частни гр. дела** по чл. 274, ал. 2 от ГПК;

✓ съдия **М. Маринова** е получила общо **93** дела, от които **36 въззивни**, **52 въззивни частни** и **5 частни гр. дела** по чл. 274, ал. 2 от ГПК;

✓ съдия **Р. Станчева** е получила общо **92** дела, от които **35 въззивни**, **54 въззивни частни** и **3 частни гр. дела** по чл. 274, ал. 2 от ГПК;

✓ съдия **Юл. Бажлекова** е получила общо **86** дела, от които **32 въззивни**, **50 въззивни частни** и **4 частни гр. дела** по чл. 274, ал. 2 от ГПК;

4. РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ГРАЖДАНСКИТЕ ДЕЛА.

По всяко дело се прави проверка за редовността на въззивната/частната жалба, при спазване разпоредбите на ГПК, като за въззивните дела се постановява нарочен съдебен акт по всички предварителни въпроси, по допускане на доказателства и насрочване на делото. Определението по чл. 267, ал. 1 от ГПК се постановява преимуществено в срок до 7 дни от образуването на делото /по изключение при по-сложни и обемни дела - от 7 до 14 дни/, респ. след изпълнение указанията на въззивния съд, когато производството по делото е било оставяно без движение. Първото с.з. се насрочва в срок от 20 дни до 1-1.5 месеца (в зависимост от това дали е допуснато събирането на нови доказателства пред въззивната инстанция и най-вече нови експертизи). При отлагане на делото и при пренасрочването на с.з., това става за след 20 дни до 1 месец, освен в случаите, когато е необходим по-дълъг срок за изготвяне на експертно заключение.

Общият брой на делата за разглеждане е бил **607** /при 693 за 2022г. и 705 за 2021г./, от които новообразувани 533 и останали несвършени от предходни периоди 74 дела. В края на 2023 година са останали несвършени **72 дела /което е с 2 дела по-малко спрямо 2022г. и с 16 дела по-малко**

спрямо 2021г./, от които 52 въззивни /при 63 за 2023г. и 77 за 2021г./ и 20 частни граждански дела /при 10 бр. за 2022г. и 11 бр. за 2021г./.

Намалената висящност на въззивни дела в края на годината при еднакво постъпление от този вид дела, налага извода за повишена ефективност в работата на съдиите от ГО по разглеждане и приключване на тези дела.

Проведени са били общо **217** открити заседания /при 220 за 2022г. и 272 за 2021г./ и **1955** закрити заседания /при 1637 за 2022г. и 1237 за 2021г./.

В дадената по-долу справка може да се направи съпоставка и съответно извод за динамиката и тенденциите относно проведените заседания – налице е сравнително запазване на броя проведените открити с.з. спрямо предходната година, което е обяснимо с оглед на броя на постъпилите въззивни дела. Налице е обаче значително увеличение на броя на проведените закрити съдебни заседания, което е в резултат на увеличения обем на извършваната от съдиите работа по въззивните и по частните дела.

СПРАВКА за проведените съдебни заседания 2021-2023

Заседания/година	2021	2022	2023
Открити	275	220	217
Закрити	1237	1637	1955
Общо	1512	1857	2172

От общо проведените 217 открити с.з. по граждански дела, **отложени** са били **13** дела, **или 5.99 %** /при 8.64 % за 2022г. и 12.36 % за 2021г./.

Налице е намаляване на броя на отлаганията.

По-долу са дадени и причините за отлагане на делата:

- общо 2 дела са били отложени на осн. чл. 142, ал. 2 от ГПК - поради заболявания или други непреодолими препятствия;

- ✓ 6 бр. са били отложени за събиране на допълнителни доказателства;
- ✓ 1 бр. - поради неявяване на вещо лице;
- ✓ 3 бр. – поради несвоевременно изготвяне на експертно заключение;
- ✓ 1 бр. – по други причини;

Горните показатели сочат, че се запазва тенденцията за преобладаващ брой на отлаганията поради необходимостта от събиране на доказателства /в общо 6 бр. от случаите, като през 2022г. са били 7 бр. , а през 2021г. по тази причина са били отложени 22 бр./.

Следва да се обобщи, че отлагането на делата е ставало **по обективни причини** и не се дължи на пропуски на съдиите.

5. СВЪРШЕНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА, СРОЧНОСТ НА ПОСТАНОВЯВАНЕ НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ.

През отчетния период в ГО са свършени **535** /от тях 208 въззивни и 327 частни граждански дела/, при 619 за 2022г. /от тях 210 въззивни и 409 частни граждански дела/ и при 617 за 2021г. /от тях 238 въззивни и 379 частни граждански дела/.

От общия брой свършени дела, **482** са с акт по същество /при 569 за 2022г. и 580 за 2021г./ и 53 са били прекратени /при 50 за 2022г. и 37 за 2021г./.

Налице е намаление на броя на свършените с акт по същество дела в ГО за 2023г. спрямо предходните 2 години.

Продължава положителната тенденция за свършване на повече въззивни дела от броя на постъпилите, което се отразява на броя на останалите несвършени в края на отчетния период.

СПРАВКА за свършените дела 2021-2023г.

Видове дела	2021			2022			2022		
	Брой	в 3-мес. срок	%	Брой	в 3-мес. срок	%	Брой	в 3-мес. срок	%
въззивни	238	133	56%	210	97	46%	208	111	53%
Частни	379	377	98.67%	409	409	100%	327	327	100%
Общо	617	510	83%	619	506	82%	535	438	82%

Средно месечно в отделението са свършени по 44.58 дела /при 51.58 дела за 2022г. и при 51.42 дела за 2021г./- общият брой на свършените дела, разделен на 12 месеца.

Данните за приключените с **акт по същество** дела по съдии са следните:

- ✓ съдия Д. Джамбазова – 84 бр. /37 решения и 47 определения/;
- ✓ съдия М. Маринова – 89 бр. /36 решения и 53 определения/;
- ✓ съдия М. Славов – 62 бр. /22 решения и 40 определения/;
- ✓ съдия П. Петрова – 84 бр. /30 решения и 54 определения/;
- ✓ съдия Р. Станчева – 85 бр./35 решения и 50 определения/;
- ✓ съдия Юл. Бажлекова – 78 бр./29 решения и 49 определения/.

По правило **срочността на постановяване на съдебните решения** зависи пряко от натовареността на съдиите /която пък следва да се преценява спрямо броя и сложността на делата/.

През 2023г. само 2 решения са постановени извън инструктивния срок по чл. 235, ал. 5 от ГПК – едното 10 дни след изтичането на 1-месечния срок, а второто – 16 дни след този срок.

6. НЕПРИКЛЮЧИЛИ В РАЗУМЕН СРОК ДЕЛА – БРОЙ И ПРИЧИНИ.

Към края на отчетната 2023г. има 6 въззивни граждански дела, които са висящи за **период по-дълъг от 1 година** - в. гр. д. 489/2016г., което е спряно на основание чл. 229, ал. 1, т. 5 от ГПК, в.гр.д. № 619/19г. и в.гр.д. № 625/19г., които са спрени на осн. чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК, в.гр.д. № 39/20г. - също спряно на осн. чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК, в.гр.д. № 379/22г., което е било спряно на осн. чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК и в.гр.д. № 604/22г. – също спряно на осн. чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК.

Горното сочи, че и за настоящия отчетен период няма дела, които да са с продължена висящност поради пропуски в работата на съдебните състави.

7. ДЕЛА С ОТМЕНЕН ХОД ПО СЪЩЕСТВО.

За 2022г. **няма** дела с отменен ход по същество.

8. НАТОВАРЕНОСТ.

По предложение на КСКНСС, с решение на Съдийската колегия на ВСС по протокол №45/14.12.2021г., Правилата за оценка на натовареността на съдиите са допълнени с нов параграф 12, съгласно който, **считано от 1 януари 2022 г.** СК анализира и отчита степента на натовареност на съдиите и на съдилищата съобразно данните от модул „Натовареност“ в ЕИСС и „СИНС“ за административните съдилища.

Същевременно обаче липсва решение относно съдържанието на отчетните доклади в частта за отчитане на натовареността на съдиите и съдилищата. Поради това и по-надолу ще бъдат представени данни за натовареността на съдиите от ГО на съда само по количествените показатели (чрез броя дела спрямо щатната численост и действителната натовареност)

8.1 Натовареност по количествени показатели.

МЕСЕЧНА НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИЯ ПО ЩАТ	2021г.	2022г.	2023г.
Спрямо дела за разглеждане	9,79	9.63	8.43
Спрямо свършени дела	8,57	8.60	7.43
ДЕЙСТВИТЕЛНА МЕСЕЧНА НАТОВАРЕНОСТ НА ЕДИН СЪДИЯ	2021г.	2022г.	2023г.
Спрямо дела за разглеждане	10,05	10.11	8.57
Спрямо свършени дела	8.79	9.03	7.55

Тези данни сочат **незначително намаляване на натовареността на един съдия, работещ в ГО на ВАпС** спрямо предходните две години (с около 2 дела, които в случая са поради намаленото постъпление на частни граждански дела).

9. КАЧЕСТВО НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ.

9.1 РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБЖАЛВАНИЯТА НА ГРАЖДАНСКИТЕ ДЕЛА НА СЪДИИТЕ ОТ ГО НА АПЕЛАТИВЕН СЪД-ВАРНА.

През 2023г. са били обжалвани общо 186 дела /при 191 за 2022г. и 205 за 2021г./.. От тях обжалваното е по 136 въззивни и по 50 въззивни частни граждански дела.

Дадените по-долу данни са въз основа на статистическите форми с индексите за резултат от обжалването и съобразно **Правилата за определяне и поставяне на индекси на съдебните актове за резултатите от инстанционната проверка и от производствата за възобновяване по наказателни дела**, приети от СК на ВСС с решение по протокол № 45/14.12.21г., изм. с решение по протокол № 2/25.01.22г., в сила от 01.01.22г., изм. с решение по протокол № 31/03.10.23г.

Следва да се посочи предварително, че в броя на потвърдените съдебни актове, дадени в таблицата, са включени и тези, които не са били допуснати до касационна проверка.

СПРАВКА

за резултатите от **върнатите** се след обжалване съдебни актове /решения, определения, разпореждания/ 2021г.-2023г.

ВЪРНАТИ	2021г.		2022г.		2023г.	
	Брой	%	брой	%	брой	%
общ брой	139		162		185	
Потвърдени/недопуснати до касационна проверка	112	80,58	135	83,33	157	84.86
Изменени	8	5,75	12	7,41	16	8.65
Отменени	19	13,67	15	9,26	12	6.49

Изцяло отменените решения (индекс 3а – поради допуснати грешки на съда) са общо **4 бр.** /при 8 бр. за 2022г. и 7 бр. за 2021г./.. Спрямо върнатите през 2023г. от касационна проверка общо 133 решения, това представлява само 0.03% на изцяло отменените решения. Броят на **потвърдените и недопуснати до касационно обжалване решения е 112**, което представлява **84.21%** спрямо броя на върнатите. Налице са 3 изцяло обезсилени решения поради отказ от иска пред касационната инстанция (индекс 1-4б).

Изцяло отменените определения (индекс 3а) са **3 бр.** /при 4 бр. за 2022г. и 9 за 2021г./. Спрямо върнатите през 2023г. от касационна проверка общо 52 определения и разпореждания, това представлява 5.77% на изцяло отменените. Броят на **потвърдените и недопуснати до касационно обжалване определения и разпореждания е 45**, което представлява **86.54%** спрямо броя на върнатите. Налице са 2 отменени определения поради обективни причини (1 бр. с индекс 1-4б и 1 бр. с индекс 1-4г).

Продължава практиката в ГО на съда, резултатите от всички съдебни актове /решения и определения/, разпределени в две групи според съдебния акт – допуснати до касационно обжалване и недопуснати до такова, да се попълват в електронни папки, достъпни във вътрешната обща директория на отделението.

9.2. КАЧЕСТВО НА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ ПО ПЪРВОИНСТАНЦИОННИТЕ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА В СЪДИЛИЩАТА ОТ РАЙОНА НА АПЕЛАТИВЕН СЪД-ВАРНА.

От общо подлежащите на разглеждане през отчетния период във ВАПС 260 бр. въззивни гр.дела, свършени са 208 бр.

От тях:

- ✓ потвърдени са решенията по 126 бр. първоинстанционни гр.дела, което представлява 60.58 % от всички свършени въззивни граждански дела /при 61.90% за 2022г. и 45.80% за 2021г./;
- ✓ изцяло отменени с постановяване на ново решение по същество са 16 бр. гр. дела, или 7.69 % от свършените дела /при 9.52 % за 2022г. и при 10.50% за 2021г./;
- ✓ обезсилени са решенията по 6 бр. първоинстанционни гр. дела, или 2.88% от свършените дела / при 3.33% за 2022г. и 0.84% за 2021г./;
- ✓ частично отменени са решенията по 41 бр. първоинстанционни гр. дела, или 19.71% от свършените дела /при 19.05% за 2022г. и 37.81% за 2021г./;
- ✓ прекратени са 19 въззивни производства по въззивни граждански дела, или 9.13% от делата /при 6.19% за 2022г. и 4.62% за 2021г./.

През отчетния период са били разгледани по същество 5 от общо постъпилите 5 **молби за определяне срок при бавност, като нито една от тях не е била уважена.**

Разгледани по отделни съдилища, резултатите са следните:

✓ **ОС-Варна** – от общо свършени 107 бр. въззивни гр. дела (при 104 за 2022г. и 134 бр. за 2021г.), потвърдени са 70 решения (при 61 за 2022г. и 68 за 2021г.), изцяло отменени са решенията по 9 в.гр. дела (при 8 за 2022г. и 18 бр. за 2021г.), обезсилени са решенията по 2 дела (при 6 за 2022г. и 1 за 2021г.); частично отменени са решенията по 17 гр. дела (при 22 бр. за 2022г. и 44 за 2021г.) и са прекратени производства по 9 дела (при 7 бр. за 2022г. и 2 бр. за 2021г.).

Анализът на тези данни показва увеличение на потвърдените решения и запазване на нивото на отменените изцяло или частично решения.

✓ **ОС-Добрич** - от общо свършени 24 бр. въззивни гр. дела /при 18 за 2022г. и 33 за 2021г./, оставени в сила са 19 бр. /при 13 за 2022г. и 14 бр. за 2021г./, изцяло отменени решения са 1 бр. /при липсата на такива за 2022г. и 2 дела за 2021г./, а 3 решения са частично отменени /при 4 бр. за 2022г. и 13 бр. за 2021г./ . Прекратено е било производството по 1 дело /толкова за 2022г. и при 4 дела за 2021г./.

Съпоставката на резултатите на ДОС сочи на увеличаване на броя на потвърдените решения и запазване на малкия брой на изцяло или частично отменени решения. Съдиите от този съд осъществяват с високо качество своята дейност във времето.

✓ **ОС-Разград** - от общо свършени 18 бр. въззивни дела /при 39 бр. за 2022г. и 25 бр. за 2021г./, потвърдени са решенията по 8 дела /при 21 бр. за 2022г. и 9 бр. за 2021г./, 1 решение е било изцяло отменено /при 10 за 2022г. и 1 за 2021г./, 3 решения са били обезсилени /при по 1 бр. за 2022г. и за 2021г./, и 5 бр. решения са изменени отчасти /при 4 за 2022г. и 11 бр. за 2021г./; производството по 1 дело е било прекратено /по 3 са били през 2022г. и 2021г./.

Налице е констатация за намален брой на постъпилите въззивни дела от този съд, респ. на приключените от въззивната инстанция. Освен това се запазва тенденцията за повече от 50% потвърдени решения.

✓ **ОС-Силистра** - от общо свършени 22 бр. въззивни гр. дела /при 13 бр. за 2022г. и 15 бр. за 2021г./, потвърдени са решенията по 11 дела /при 10 за 2022г. и 5 бр. за 2021г./, изцяло са отменени 2 решения /при по 1 бр. за 2022г. и за 2021г./, 5 бр. решения са били частично отменени /при 2 бр. за 2022г. и 9 бр. за 2021г./, производството е било прекратено по 4 дела.

Посочените резултати сочат запазване на тенденцията за повишаване на броя на потвърдените решения и запазване на малкия брой на изцяло отменените решения. Това е основание за положителна оценка на качеството на съдебните актове на този съд.

✓ **ОС-Търговище** - от общо свършени 13 бр. в.гр. дела /при 21 за 2022г. и 17 бр. за 2021г./, потвърдени са решенията по 8 бр. /при 15 бр. за 2022г. и 10 бр. за 2021г./, няма изцяло отменени решения /така е било и през 2022г. и при 2 бр. за 2021г./, 5 решения са частично отменени /при по 4 бр. за 2022г. и 2021г./.

Запазва се тенденцията за високо качество на съдебните актове на този съд за поредна година.

✓ **ОС-Шумен** - от общо свършени 23 бр. в.гр. дела /при 15 бр. за 2022г. и 13 бр. за 2021г./, в сила са оставени решенията по 10 дела /при 10 бр. и за 2022г. и 2 бр. за 2021г./, Изцяло са отменени решенията по 2 дела /при по 1 бр. за 2022г. и 2021г./, Отменени частично са 6 решения /при 4 бр. за 2022г. и 9 бр. за 2021г./, Едно решение е било обезсилено и производството по 4 дела е било прекратено.

Налице е намаление на броя на потвърдените решения и увеличаване на броя на изцяло или частично отменените решения, което предполага извършването на анализ за причините за тези резултати.

10. ТЕНДЕНЦИИ В ДЕЙНОСТТА НА ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ НА АПЕЛАТИВЕН СЪД-ВАРНА.

- ✓ Запазване на общия обем на постъпленията на въззивни граждански дела през 2023г. и намаляване на постъпилите частни граждански дела.
- ✓ Повече свършени граждански дела спрямо постъпилите през 2023г.
- ✓ Запазване на високия процент на свършените в 3-месечен граждански дела.
- ✓ намаляване на натовареността на гражданските съди, измерена по количествен показател, но запазване на високата натовареност, измерена чрез коефициентите за тежест на делата в ЕИСС.
- ✓ Увеличаване на броя на потвърдените или недопуснати до касационно обжалване съдебни актове по граждански дела;

V. ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ

I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

Към 31.12.2023 год. в състава на търговско отделение на Апелативен съд-Варна са работили следните съдии:

Съдии	Ранг	Атестация
Ванухи Аракелян	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра
Анета Братанова	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра
Магдалена Недева	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра
Георги Йовчев	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра
Николина Дамянова	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра
Дарина Маркова	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра

Даниела Томова	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра
Диана Митева	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра
Даниела Писарова	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра

Съгласно заповед № РД-0684/04.10.2022 г. на Адм. ръководител – Председател на Апелативен съд-Варна в търговско отделение на АС – Варна са обособени три постоянни търговски състава, които считано от 01.01.2023 г. са заседавали в следния състав:

Първи търговски състав	Председател: Магдалена Недева Членове: 1. Диана Митева 2. Даниела Томова
Втори търговски състав	Председател: Ванухи Аракелян Членове: 1. Анета Братанова 2. Дарина Маркова
Трети търговски състав	Председател: Георги Йовчев Членове: 1.Николина Дамянова 2. Даниела Писарова

Съставите заседават по утвърден със заповед № РД-0138/03.04.2014 г. на Адм. ръководител – Председател на Апелативен съд-Варна график на заседателните дни. В рамките на обособените постоянни състави се разглеждат в открити и закрити съдебни заседания делата, разпределени на всеки един от съдиите чрез избор на докладчик, осъществен с програмата за случайно разпределение на дела.

През отчетния период в Търговско отделение е работила съдия Даниела Томова, командирована със Заповед № РД – 0305/18.04.2022 год. на Председателя на АС – Варна, считано от 09.05.2022 год.

През отчетния период в Търговско отделение е работил командированият съдия Диана Митева със заповед № 0654/16.09.2022 г. на Административен ръководител – Председател на АС – Варна/.

През отчетния период със Заповед № РД – 0795/04.11.22 г. е командирована съдия Даниела Писарова, на незаетата щатна бройка за съдия в Апелативен съд – Варна считано от 01.12.2022 г. до заемане на свободната щатна бройка след провеждане на конкурс.

Работата на съдиите от ТО се подпомага от съдебните помощници Августина Липованска и Ясен Обретенов, чиято дейност е разпределена по състави съобразно предварително утвърден от ОС на съдиите помесечен график – Решение по Протокол от 06.03.2915 год., т.2 от общо събрание на съдиите в ТО. Със Заповед № РД – 0618/01.09.23 г. е прекратено трудовото правоотношение на Ясен Обретенов, като на незаетата щатна бройка е назначен със Заповед № РД-0284/25.04.23 г. съдебният помощник Богомил Николов.

В отчетния период в ТО са работили двама съдебни секретари – Десислава Чипева и Ели Тодорова, както и двама съдебни деловодители, отговарящи за работата по несвършените търговски дела – Даниела Жекова и Илиана Пенева.

Свършените търговски дела се обработват от нарочен съдебен деловодител - Валентина Велинова до 02.05.23 г., от която дата по силата на Заповед № РД –0284/25.04.23 г. е прекратено трудовото й правоотношение. На незаетата щатна бройка е прехвърлен от Гражданско отделение съдебният деловодител – Кремена Добрева.

II. ПОСТЪПЛЕНИЯ НА ТЪРГОВСКИ ДЕЛА В ПЕРИОДА 2019-2021 год.

1. Постъпили дела: През отчетния период в Търговско отделение са постъпили общо **677** бр. дела, от които 401 бр. въззивни дела, 274 бр. частни жалби, 1 бр. молби за определяне срок при бавност

и 1 частни дела по чл. 274, ал.2 ГПК. Сравнителна справка за постъпленията на дела в ТО на съда за период от 3 години е дадена по-долу:

Справка
сравнителен анализ на постъпилите дела
2021-2023 г.

Видове	2021	2022	2023
ВТърг.Д	436	429	401
ВЧТърг.Д	298	292	274
Молби-бавност	7	-	1
чл. 274, ал.2 ГПК	18	15	1
Общо	759	736	677

Средно месечно в отделението са образувани приблизително 56 дела - постъплението, разделено на 12 месеца.

Анализ на постъпленията на въззивни търговски дела по предметен критерий:

Постъпленията от въззивни търговски дела, диференцирани по предметен критерий, са както следва: **80%** от постъпилите дела са с предмет – спорно материално право, произтичащо от търговски сделки, в т.ч. застраховки, договори за кредит, дела, свързани с други видове едностранни и двустранни сделки: изработка, продажба, лизинг, менителница, записи на заповед и чек. В отчетния период **5 %** от делата имат за предмет дружествени спорове. **8 %** от делата са свързани с регистърни производства по ЗТР и ЗЮЛНЦ и др. **5%** от постъпилите търговски дела са свързани с обжалване на актове на съда по несъстоятелността или със съпътстващи производството по несъстоятелност иски за попълване на масата, в т.ч. и иски по чл. 694 ТЗ и други – **2%**. Постъпленията на въззивни търговски дела, диференцирани по предметни критерии са онагледени в графиката по-долу:

Анализ на постъпленията на въззивни частни търговски дела по предметен критерий:

Постъпленията от въззивни частни търговски дела / без молбите по чл.255 ГПК и частните жалби по чл. 274, ал.2 ГПК/, диференцирани по предметен критерий са както следва: бързи производства **30**

% - делата са образувани по повод частни жалби в обезпечителното производство, в т.ч. и по КТК /арест на кораб/; **70%** - други дела, като от тях **5,76 %** са образувани по частни жалби срещу актове в производството по несъстоятелност.

Извън горепосочените частни въззивни дела, в ТО са постъпили и 1 частни дела по чл. 274, ал.2 ГПК.

2. Подлежащи на разглеждане търговски дела: Общият брой на подлежащите на разглеждане търговски дела, образуван от сбора на висящите несвършени дела от началото на отчетния период и постъпилите дела, е както следва:

СПРАВКА

за подлежащите на разглеждане дела
2021-2023 г.

Видове	2021	2022	2023
Висящи в началото на периода ВТдела	105	156	156
Постъпили ВТдела	436	429	401
Висящи в началото на периода ЧТД	21	26	24
Постъпили ЧТД, вкл. жалби за бавност и частни дела по чл. 274, ал.2 ГПК	323	307	276
Общо	885	918	857

АНАЛИЗЪТ на всички горепосочени данни, при тяхното сравнение с предходните 2021 г. и 2022 г. , очертава следните тенденции:

- ✓ **НАМАЛЕНИЕ** на постъпилите търговски дела;
- ✓ **ПРЕВЕС** на въззивните търговски дела с предмет – спорно материално право, произтичащо от търговски сделки, в т.ч. застраховки, договори за кредит, дела, свързани с други видове едностранни и двустранни сделки: изработка, продажба, лизинг, менителница, записи на заповед и чек.

✓ **ЗАПАЗВАНЕ** на значителен брой /30%/ на въззивните частни производства, по които съдът дължи произнасяне в кратки процесуални срокове- обезпечения, арест на кораб, спиране на регистърното производство по чл. 536 ГПК и др.;

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ТЪРГОВСКИТЕ ДЕЛА, ИЗКЛЮЧЕНИЕ ОТ ПРИНЦИПА ЗА СЛУЧАЙНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ.

Делата се разпределят чрез Единна информационна система на съдилищата /ЕИСС/.

При разпределението на делата с програмата за случайно разпределение се спазват следните **принципи, залегнали и във Вътрешните правила** на съда:

1. Делата са разпределят по *категории*: **ВЪЗЗИВНИ ТЪРГОВСКИ ДЕЛА** и **ЧАСТНИ ТЪРГОВСКИ ДЕЛА**, в рамките на съдиите от отделението – чл.1, б.Б и В от Единната методика по приложението на принципа за случайно разпределение на делата в РОАВАСС;

2. При разпределението на делата се спазва принципът на случайно разпределение на делата чл. 9 ЗСВ.

Прилагане на подбора чрез опция „ръчен избор“

✓ При прекратяване на делото и връщането му на първоинстанционния съд за администриране на жалбата, за поправка на ОФГ, за произнасяне по молба по чл. 248 от ГПК и др., при последващото постъпване на делото, същото се разпределя на съдията-докладчик при опцията „определен“, като се определя избраният при първото разпределение на делата /преди прекратяването и връщането му/ докладчик и при излагане на мотиви за този избор – чл. 80, ал.10 ПАС.

✓ В случаите на освобождаване от длъжност на съдия в отделението или прекратяване на командироването преразпределението на висящите дела на съдията се регламентира с нарочна заповед на административния ръководител;

✓ Заместването в съдебни състави за открити съдебни заседания, при невъзможност за участие на съдия по обективни причини, се осъществява при спазване на чл. 13.8 от Вътрешните правила.

Прилагане на подбора без участие на определени съдии:

✓ При връщане на делото от ВКС за ново разглеждане от друг състав на съда или при отвод/и, при разпределението на делото се изключват съдиите, участвали при първото разглеждане на делото или направилите си отвод, за което се излагат мотиви;

✓ Ограничаването на подбора се прилага и във всички случаи, когато законът изисква разглеждането на делото без участието на определен съдия;

✓ Във всички случаи, когато се предвиждат кратки процесуални срокове за произнасяне и постановяване на съдебен акт /в т.ч. по чл. 389 и следв. ГПК, арест на кораб, чл.255 и следв. ГПК и др. /, вкл. по жалби срещу откази за спиране на регистърното производство и др., съдия със заявено отсъствие се изключва от разпределение на посочените дела за период от два дни преди планираното отсъствие и до момента на неговото завръщане – чл.15.3 Вътрешни правила;

✓ Ограничаването на подбора се осъществява и в случаите на дежурство през периода на съдебната ваканция по правила, установени с нарочни заповеди на Председателя на АС - Варна;

✓ На основание решение на ОС на съдиите в АС – Варна и заповед № РД – 0311/18.04.2022 год. Председателят на АС – Варна е изключен от разпределение при необходимост от определяне на съдия за заместване на отсъстващ по обективни причини член на съдебния състав за произнасяне в закрито съдебно заседание или разглеждане в открито съдебно заседание.

IV.РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ТЪРГОВСКИ ДЕЛА

Проведени открити и закрити съдебни заседания

През **2023** год. са проведени общо **401** открити съдебни заседания и общо **2667** закрити заседания.

В дадената по-долу справка може да се направи съпоставка и съответно извод за динамиката и тенденциите – като резултат на увеличението на общото постъпление от дела е налице и увеличение в общия брой на проведени открити и закрити съдебни заседания.

СПРАВКА за проведените съдебни заседания **2021-2023г.**

Заседания/година	2021	2022	2023
Открити	371	415	401
Закрити	2169	2438	2667
Общо	2540	2853	3068

Несвършени дела в края на отчетния период

Останалите несвършени /висящи/ към **31.12.2023** год. дела са общо **185** бр., от които **162** бр. въззивни търговски и общо **23** бр. – въззивни частни.

В процентно отношение несвършените в края на **2023** г. търговски дела към общия брой търговски дела за разглеждане е **21,56** %, /при 19,60 % за 2022 год. и при 20,56 % за 2021 г./

СПРАВКА за останалите несвършени дела **2021-2023г.**

Видове	2021	2022	2023
ВТърг.Д	156	156	162
ВЧТърг.Д	26	23	23
Молби-бавност	0	0	0
чл. 274, ал.2 ГПК	0	1	0
Общо	182	180	185

Отлагане на делата. Причини за отлагане

Насрочените през **2023** г. за разглеждане въззивни търговски дела са **401** бр., от които са отложени **35** бр. В процентно отношение броят на отложените дела спрямо насрочените е **8.72** % / при **11,57**% за 2022 год. и при **15,26**% за 2021 г./

Показателят е подобрен и е в нормални стойности при съобразяване на спецификата на работата в отделението:

Съществена част от въззивните търговски дела и от въззивните частни търговски дела в отделението са с предмет – обжалване на съдебни актове в производството по несъстоятелност, за които важи принципа за служебно установяване на факти и служебно събиране на релевантни доказателства - чл.621а, ал.1 т.2 ТЗ.

Преобладаващият предмет на търговските дела е свързан с установяване на парични вземания, за размера на които е приложимо правилото за служебно събиране на доказателства - чл. 162 ГПК.

В ТО на АС – Варна се разглеждат всички дела, по които се предявяват възражения за потребителска защита по ЗЗП. Приложимите материалноправни норми на ЗЗП имат императивен характер и за наличието им съдът следи служебно. В преобладаващия брой от случаи, разглеждането на потребителските възражения изисква служебно събиране на доказателства във връзка с величината на приложими лихвени проценти и във връзка с дължимо преизчисление на дълга при констатации за нарушени потребителски права.

Анализът на причините за отлагане сочи следното диференциране:

Съобразно представената справка, **67%** от делата се отлагат основно във връзка с проблеми по събирането на доказателства – в процента влизат отложените дела поради допуснати допълнителни заключения на експертизи; назначена повторна или тройна СЕ при оспорване; непредставени в срок заключения или постъпили молби от вещите лица за отлагане, поради необходимост от допълнително време за изготвяне на заключението; отлагане на делата поради неприемане на дадено заключение; приемане и оспорване на нови писмени доказателства. Идентична структура на причините за отлагане е констатирана и в предходните отчети, съобразно който отлагането на производствата е основно за събиране на доказателства. Увеличеният процент на отложени дела във връзка със събиране на доказателствата е следствие от оформената тенденция за увеличаване на броя на делата, по които въззивната инстанция допуска събиране на доказателства.

15% делата се отлагат поради нередовно призоваване на страна в процеса, като преобладаващи са проблемите при призоваване в други съдебни райони. Независимо от наличието на обективни причини за нередовното призоваване, административното ръководство на АС – Варна е предприело действия за ограничаване на причините за отлагане по сочения показател: на секретарите е разпоредено задължително и стриктно осъществяване на дължимата проверка по чл. 55, ал.1, т.9 ПАС, вкл. задължителното ѝ обективизиране под списъка на лицата за призоваване с предоставяне на делото на докладчика за предприемане на превантивни мерки относно нередовното призоваване.

12% от делата се отлагат при условията на чл. 142, ал.2 ГПК.

Останалите **6 %** от причините за отлагане обхващат други обективни и неспецифични причини – констатации за необходимост от потвърждаване на съдопроизводствени действия от надлежен представител; отвод на състава при условията на чл. 22, ал.1, т.6 ГПК и др.

V. СВЪРШЕНИ ДЕЛА. СРОЧНОСТ НА ПОСТАНОВЯВАНЕ НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ.

През отчетния период са свършени **672 дела**, при 738 бр. за 2022 и 703 бр. за 2021 г.

От всичко свършените **672** бр. дела въззивните са **395** бр., при **429 бр.** за 2022 г. и **385** бр., за 2021 г.

Свършените въззивни частни, вкл. и с тези за определяне срок при бавност и частните жалби по чл. 274, ал.2 ГПК, са **277** бр., при **309 бр.** за **2022** год. и **318** бр. за **2021** г.

СПРАВКА
за общия брой на свършени дела
2021-2023г.

Видове	2021	2022	2023
ВТърг.Д	385	429	395
ВЧТърг.Д	289	295	274
Молби-бавност	7	-	1
чл. 274, ал.2 ГПК	22	14	3
Общо	703	738	672

Спрямо общия брой дела за разглеждане през **2023** г. процентът на свършените дела е **78,41%** /при **80,39%** за 2022 год. при **79,44%** за 2021 г./

Спрямо общия брой постъпили за разглеждане през **2023** г. дела свършените са **99,26%** /при **100,27** % за 2022 год. и при **92,62** % за 2021 г./

Прекратени производства:

Прекратените въззивни търговски дела са **53** бр., а прекратените въззивни частни - **50** бр. или общо прекратените производства са **103** /при **94** бр. дела за 2022 при **100** бр. за 2021 г.

През 2023 год. са прекратени, респ. върнати на първоинстанционните съдилища, общо **43 въззивни и въззивни частни дела** поради пропуски в администрирането /за сравнение броят на върнатите за администриране дела през 2021 год. е 32, а през 2022 год. е 37/. Предприетият анализ и административен контрол от окръжните съдилища в рамките на апелативния район за превенция на лошото администриране на постъпилите жалби е предмет на ежегоден мониторинг от страна на АС – Варна. Анализът следва да продължи с оглед констатациите за увеличаване на броя на делата, върнати за администриране.

Останалите причини за прекратяване на производства пред въззивната инстанция най-често са свързани с недопустимост на производства по чл. 274 и следв. ГПК; в по-редки случаи- оттегляне на въззивната жалба, оттегляне или отказ от иска и на постигната във въззивното производство спогодба, както и неотстраняване в срок на нередовности на въззивните жалби, оставени без движение във въззивната инстанция.

Решени дела по същество:

От свършените **672** бр. търговски дела с акт по същество са приключили общо **569** бр. /при **603** за 2021 год. и **644** за 2021 год./ . Соченият брой формира **84,67** % /при **87,26** % за 2022 год. и при **85,78** % за 2021 г./.

От свършените с акт по същество **342** са въззивните търговски дела /при **336** за 2021 год. и **374** за 2022 год./.

Свършените с акт по същество въззивни частни дела са общо **227** бр. /при **270** за 2022 г., при **267** бр. за 2021 г./

Свършени дела в тримесечен срок:

В срок до три месеца са свършени общо **441** бр. от всички търговски дела през отчетния период, което съставлява **66** % /при **74** % за 2021 год. и **63** % за 2022 год./.

От общо свършените **441** бр. въззивни търговски дела в срок до 3 месеца са свършени **167** бр. дела, което прави **42 %**. За сравнение, през предходната 2022 г. процентът на свършените в тримесечен срок въззивни търговски дела е **38 %**, а за 2021 год. – **53%**.

В изследвания период **приблизително 100%** от частните жалби са приключени в инструктивния тримесечен срок и това е трайна тенденция в ТО.

В обобщение, работата на съдиите от ТО по показателя срочност на приключване на делата следва да се определи като високо ефективна и през отчетния период. Отличен показател за ефективното разглеждане и администриране на търговски дела е липсата на уважени молби за определяне на срок при бавност по чл. 255 ГПК в отчетния период.

Свършени дела по съдии:

Свършените дела по съдии са онагледени в справка по показатели – постъпили дела, дела за разглеждане и приключили дела.

СПРАВКА за свършени дела по съдии 2023г.

N	Съдия	Постъпили дела	Общо дела за разглеждане	Общо свършени дела
	Общо дела	677	857	672
1.	Анета Братанова	66	79	65
2.	Ванухи Аракелян	39	57	35
3.	Георги Йовчев	87	103	89
4.	Дарина Маркова	79	101	84
5.	Магдалена Недева	88	121	83
6.	Николина Дамянова	86	103	86
7.	Данела Томова	85	109	77
8.	Диана Митева	72	85	67
9.	Даниела Писарова	75	99	86

При коментариането на настоящите данни следва да се съобрази и заложената намалена натовареност при компютърно разпределение - за съдия В. Аракелян в качеството на Председател на АС – Варна и съдия А. Братанова в качеството на Зам.-Председател и ръководител на ТО.

Срочност на постановяване на съдебните актове:

84,40 % от актовете в отделението са постановени в срока по чл. 235, ал.5 ГПК /за сравнение през 2022 год. – 80, 28%, през 2021 год. процентът е възлизал на 81, 66%/.

Срочността на постановяване на съдебните актове е предмет на ежемесечен мониторинг от административното ръководство на АС – Варна.

VI. НЕПРИКЛЮЧИЛИ В РАЗУМЕН СРОК ДЕЛА – БРОЙ И ПРИЧИНИ

В ТО на АС – Варна няма неприключили дела, които могат да бъдат окачествени като правораздаване в неразумен срок.

VII. ДЕЛА С ОТМЕНЕН ХОД ПО СЪЩЕСТВО:

През отчетната 2023 год. в отделението са постановени **8 акта** за отмяна на дадения ход по същество.

Изложеното обосновава извода, че съдиите в ТО не са злоупотребили с предвидено в закона правно средство за отстраняване на пропуски при изясняване на спора от фактическа и правна страна.

VIII. НАТОВАРЕНОСТ

МЕСЕЧНА НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИЯ ПО ЩАТ	2021	2022	2023
Спрямо дела за разглеждане	8,19	8.50	7.94
Спрямо свършени дела	6,51	6.83	6.22

ДЕЙСТВИТЕЛНА НАТОВАРЕНОСТ НА ЕДИН СЪДИЯ	2021	2022	2023
Спрямо дела за разглеждане	8,38	8.73	8.25
Спрямо свършени дела	6,66	7.02	6.47

През отчетния период съдиите от търговско отделение провериха дейността на окръжните съдилища от съдебния район на ВАпС по търговски дела през 2023 г. За резултатите бяха изготвени подробни доклади, обобщени от председателя на отделението с препоръки за подобряване на работата.

Съдиите участват и с представител в Работна група към МП за синхронизиране на българското и европейското законодателство.

IX. КАЧЕСТВО НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ:

Брой обжалвани дела

През отчетната **2023** г. пред ВКС на РБ обжалваните актовете са по общо **248** дела, от които **202** бр. по въззивни и **46** бр. по частни търговски дела /при обжалвани през 2022 год.: **205** бр. въззивни и **47** бр. частни търговски дела и при обжалвани през 2021 год. **187** бр. въззивни и **46** броя частни търговски дела/.

Резултати от касационната проверка:

През периода са върнати общо **241** бр. дела, от които **176** бр. са въззивни търговски и **65** бр. въззивни частни.

*ПОТВЪРДЕНИ или НЕДОПУСНАТИ до касационна проверка са съдебните актове по общо **201 бр. дела**, което представлява **83,40%** от общо върнатите от касационна проверка дела /при **85,58%** за 2022 год. и при **86,97%** за 2021 г./ . От тях **153** са по въззивни търговски дела и **48** броя по въззивни частни търговски дела.

*ИЗЦЯЛО ОТМЕНЕНИ и ОБЕЗСИЛЕНИ са съдебните актове по общо **17** бр. въззивни търговски дела, което представлява **7,05 %** от общо върнатите от касационна проверка дела / при **7,91 %** за 2022 год. и при **7,91 %** за 2021 г./.

*ЧАСТИЧНО ОТМЕНЕНИ и ОБЕЗСИЛЕНИ са решенията по **18** бр. въззивни търговски дела, което представлява **7,47 %** от върнатите от касационна проверка дела /при **3,72%** за 2022 год. и при **4,19%** за 2021 г./.

* ОТМЕНЕНИ по обективни причини са **5** бр въззивни търговски дела, което представлява **2,07 %** от върнатите от касационна проверка дела.

Резултатите от върналите се през отчетната 2023 г., обжалвани търговски дела, са дадени в следната сравнителна графика:

СПРАВКА

за обжалваните съдебни актове
2023г.

Анализ на отменените дела:

Отменителните основания са свързани с допуснати от въззивния съд процесуални нарушения относно:

- ✓ При предявяване в едно производство на няколко обективно съединени иска минималният размер на адвокатското възнаграждение се определя съобразно броя и вида на всеки от предявените иски поотделно – чл.2, ал.5 Наредба № 1/2004 год. /Определение № 338/17.05.2022 год. по т.д.№ 666/21 год.; Решение № 171/27.05.2022 год. по ВТД № 197/2022 год. по описа на АС – Варна; Определение № 581/08.09.2022 год. по ВТД № 197/2022 год. по описа на АС – Варна; Решение № 41/14.02.2022 год. по ВТД № 667/2021 год. по описа на АС – Варна; Определение № 275/21.04.2022 год. по ВТД № 667/21 год. на АС - Варна
- ✓ Предпоставките за допустимост на иска по чл. 74 ТЗ /Определение № 556/24.07.2023 год. по ч.т.д.№ 391/2023 год. на АС – Варна/
- ✓ Задължението на въззивния съд да извърши самостоятелна преценка на събраните доказателства и да направи собствени фактически и правни изводи, вкл. да обсъди всички твърдения и възражения на страните /Решение № 138/03.05.2022 год. по ВТД № 400/21 год. на АС – Варна; Решение № 138/05.06.2019 год. по ВТД № 166/2019 год. на АС -Варна; Решение № 56/16.10.2020 год. по ВТД № 274/2020 год. на АС - Варна/
- ✓ Предпоставките за присъждане на възнаграждение по чл. 38, ал.2 ЗА и определянето на неговия размер /Определение № 438/13.06.2023 год. по МЧТЗ № 270/2023 год. на АС – Варна; Определение № 376/19.05.2023 год. по ВТД № 606/22 год. на АС - Варна/
- ✓ Постановяване на решение при нередовна искова молба /Решение № 176/03.12.2021 год. по ВТД № 282/2021 год. по описа на АС – Варна/
- ✓ Преценката за обжалваемост на акт на съда по несъстоятелност /Определение № 313/24.04.2023 год. по ЧТД № 236/2023 год. по описа на АС – Варна/
- ✓ Притежава ли материална доказателствена сила частен свидетелстващ документ спрямо трето лице, неучаствало в съставянето му /Решение № 168/03.08.2020 год. по ВТД № 142/2020 год. на АС – Варна/
- ✓ За дължимостта на държавна такса от НАП в производството по иск с правно основание чл. 694, ал.3, т.1 ТЗ при предявени и приети публични държавни вземания /Разпореждане № 246/13.02.2023 год. по ВТД № 186/2022 год. по описа на АС – Варна/

Отменителните основания по съществуването на спора са свързани с разнообразни правни въпроси като:

- ✓ За житейската връзка и степента на емоционална близост като предпоставка да се направи изключение от разрешението, залегнало в Постановления № 4/61 и 5/69 год. на Пленума на ВС /Решение № 349/23.11.2022 год., постановено по гр.д.№ 367/2022 год. на АС – Варна; Решение № 98/04.04.2022 год. по ВТД 619/21 год. на АС – Варна; Решение № 163/19.05.2022 год. по ВТД № 739/2021 год. на АС - Варна/
- ✓ За началния момент на дължима законна лихва при предявен иск с правно основание чл. 432, ал.1 ГПК /Решение № 152/13.05.2022 год. по ВТД № 93/22 год. на АС – Варна/
- ✓ За съразмерността на съпричиняването на вредоносния резултат и начина на определянето му / Решение № 39/23.07.2021 год. по ВТД № 6/21 год. на АС – Варна/
- ✓ Необходимо ли е да се релевира конкретен принос на пострадалия за приложението на чл. 51, ал.2 ГПК / Решение № 118/15.04.2022 год. по ВТД № 602/21 год. на АС -Варна/
- ✓ За приложимостта на чл. 52 ЗЗД към регресните иски за застраховател за вреди, реализирани на територията на чужда държава /Решение № 29:/28.09.2020 год. по ВТД № 198/2020 год. по описа на АС – Варна/
- ✓ Приложима ли е СПН на предходно постановено решение относно определения размер на съпричиняване /Решение № 17/01.02.2021 год. по ВТД № 522/2020 год. на АС – Варна/
- ✓ За характера на вземането на изпълнител по многогодишен договор за консултантски услуги, по който е уговорено предоставянето на различен по вид услуги през време на изпълнението им, респ. какъв е характерът на задължението на възложителя /Решение № 260067/23.04.2021 год. по ВТД № 58/21 год. на АС – Варна/.

Въз основа на изложеното в този раздел от доклада, като се има предвид изключителното разнообразие на търговските дела по предмет и съответно приложим материален закон, по който доста често липсва ясна нормативна уредба, съдебна практика или единна такава, резултатът от анализа на тези данни може да бъде само един – много висок професионализъм, а оттам и високо качество на постановените от съдиите в ТО съдебни актове.

Х. ТЕНДЕНЦИИ В ДЕЙНОСТТА НА ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ

В обобщение, от посочените по-горе данни за цялостната работа на ТО на Апелативен съд-Варна, може да се отбележи, че и през настоящата година е запазена традицията за постигането на изключително добри резултати. През отчетната 2023 год. могат да се обобщят следните тенденции:

- ✓ **НАМАЛЕНИЕ** на постъпилите търговски дела;
- ✓ **ПРЕВЕС** на въззивните търговски дела с предмет – спорно материално право, произтичащо от търговски сделки;
- ✓ **ЗАПАЗВАНЕ** на значителен брой /30%/ на въззивните частни производства, по които съдът дължи произнасяне в кратки процесуални срокове;
- ✓ **УВЕЛИЧАВАНЕ** на броя на проведени заседания – открити и закрити;
- ✓ **ПОДОБРЯВАНЕ** на показателите за отложени дела, приключени дела в тримесечен срок и срочно постановяване на съдебни актове;
- ✓ **УВЕЛИЧАВАНЕ** броя на обжалвани дела
- ✓ **ПОДОБРЯВАНЕ** на показателите за качество на съдебните актове;
- ✓ **ЗАПАЗЕНА** е тенденцията за **УВЕЛИЧАВАНЕ** на фактическата и правна сложност на търговските дела.

В обобщение, от посочените по-горе данни за цялостната работа на ТО на Апелативен съд-Варна, може да се отбележи, че и през настоящата година е запазена традицията за постигането на много добри резултати при разглеждането и решаването на търговски дела.

Настоящият доклад е приет на ОС на съдиите от търговско отделение на 16.02.2024 год.

VI. ПРОВЕРКИ ОТ ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВСС И ВКС. ОДИТНА ПРОВЕРКА. РЕВИЗИОННА ДЕЙНОСТ 2022г.

1. ПРОВЕРКИ ОТ ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВСС

През 2023 година е извършена една тематична проверка от Инспектората към ВСС относно „Проверка практиката на съда за вида дела /граждански или търговски/, които са образувани по предявен иск с правно основание чл.432, ал.1 КЗ - пряк иск на увреденото лице срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ и за процесуалния ред, по който са разглеждани производствата по тези дела“.

За резултатите от извършената проверка няма издаден Акт от Инспектората към ВСС към този момент

Във връзка с получен сигнал от Инспектората към ВСС по чл. 54, ал.1,т.7 относно приложението на чл.274 ЗСВ в окръжните съдилища на апелативен район -Варна, с който са дадени указания за предприемане на конкретни действия от страна на председателя на АпС-Варна. След изпълнение на препоръките с писмо от 03.11.2023г. Инспекторатът към ВСС е уведомен за извършените действия.

През май 2023г. АпС-Варна е бил сезиран от Инспектората към ВСС за постъпил сигнал по ВНД № 333/2022г., по което е изискана справка с копие от постановеното решение и мотиви. Съдът не е уведомен за резултата от извършената проверка.

За проверка по искане на Инспектората към ВСС е било изпратено и ВНОХД № 273/2022г. по описа на АпС-Варна. Съдът не е уведомен за резултата от извършената проверка.

През 2023г. не са образувани и разгледани преписки от Етичната комисия към съда.

2. ОДИТНА ПРОВЕРКА ОТ ДИРЕКЦИЯ "ВЪТРЕШЕН ОДИТ" НА ВСС.

През 2023 година не е извършвана одитна проверка на Апелативен съд – Варна.

3. РЕВИЗИОННА ДЕЙНОСТ – ПРОВЕРКИ НА ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА.

През 2023г. не са извършвани проверки по места за дейността на окръжните съдилища от варненския апелативен района. Изведените данни са на база информация от статистическите отчети и справки, предоставени от съдилищата, както и впечатления от инстанционния контрол.

VII. ДЕЙНОСТ НА СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

Структурата на съдебната администрация в съда е организирана съобразно разпоредбите на Правилника за администрацията в съдилищата, Класификатора на длъжностите в администрацията на съдилищата и длъжностите, с които разполага съда.

През 2023г. организацията на съдебната администрация се ръководеше от съдебния администратор Анелия Бъчварова, административния секретар Анна Гълъбова и главния счетоводител Румяна Илиева.

Утвърдената щатна численост на съдебните служители в началото на 2023 година бе **34.5 щатни бройки**, а от месец юли е увеличена с една щатна бройка съдебен деловодител по решение на СК на ВСС с протокол № 23/ 11.07.2023г.т.30.2. Така към края на 2023г. общата щатна численост на съдебната администрация е 35.5 щатни бройки. От 01.12.2023г. на новооткритата бройка е назначена Мирослава Люцканова, от ОС-Варна.

Разпределението на администрацията е:

✓ съдебни служители на ръководни длъжности - 3-ма — съдебен администратор, административен секретар и главен счетоводител;

✓ съдебни помощници – 5-ма – по двама в Търговското и Гражданското отделение, и един в Наказателното отделение;

✓ съдебни служители от специализираната администрация 25.5 от които: 5 съдебни помощници, 7 съдебни секретари, 10 съдебни деловодители, 1 деловодител – регистратура, 2 призовкар–чистачи и 0.5 служител по сигурността на информацията;

✓ съдебни служители от общата администрация - 7, от които: 2 системни администратори, 1 - връзки с обществеността, 1 счетоводител, 1 специалист – събиране, обработка, анализ и съхранение на служебна информация, и технически длъжности - 1 домакин и 1 шофьор.

Дейността на специализираната администрация е изцяло насочена към подпомагане и осигуряване осъществяването на основната дейност на съда.

Организацията на специализираната администрация е по отделения – Наказателно, Гражданско и Търговско. В двете отделения - Наказателно, Гражданско работят по трима съдебни деловодители, а в Търговско деловодителите са 4. Всички те обработват делата от тяхното постъпване до приключването им. Съдебният деловодител на „Регистратура“ приема и регистрира всички постъпващи в съда документи, както инициращи, така и по делата. Неговите длъжностни задължения са разписани в длъжностната му характеристика. Съдебните секретари са разпределени по отделения - трима към Наказателното и по двама към Гражданското и Търговското отделение.

Общата администрация подпомага дейността на административното ръководство и осигурява нормалното, срочно и качествено изпълнение на основните дейности на съдиите и служителите от специализираната администрация. Тя се състои от главен счетоводител, експертни длъжности – обща администрация, включващи системни администратори, връзки с обществеността, счетоводител и специалист – събиране, обработка, анализ и съхранение на служебна информация и технически длъжности обща администрация – домакин и шофьор.

Част от съдебните служители са с възложени допълнителни функции. Счетоводителят съвместява задълженията на касиер, а специалист – събиране, обработка, анализ и съхранение на служебна информация на завеждащ регистратура за класифицирана информация и длъжностно лице по защита на личните данни. Деловодителят – регистратура съвместява и задълженията на архивар. Функциите на финансов контролор са възложени на съдебния администратор.

Всички съдебни служители работят много добре в екип и при изпълнение на задълженията си следват принципите на взаимозаменяемост и взаимопомощ. В основата на взаимодействието между отделенията и службите е разбирателството и колегиалността. Тези принципи и добрите практики спомагат за бързото и качествено обслужване на гражданите, за утвърждаване престижа и авторитета на Апелативен съд - Варна.

В периода 01.11.2023г. – 30.11.2023г. се проведе периодичното годишното атестиране на съдебните служители, съобразно разпоредбите на ПАС. След приключване на процедурите е повишен в ранг един съдебен служител.

През годината регулярно и по конкретни поводи са провеждани работни срещи със съдебните служители, на които са обсъждани и решавани текущи проблеми в организацията на работата им и предложения за подобряването ѝ. Администрацията своевременно се запознава с новите или изменени вътрешни правила и процедури, както и със заповедите на председателя, касаещи дейността и организацията ѝ.

Екипът от добре подготвени и мотивирани, повечето с дългогодишен опит съдебни служители, е ценен помощник на съдиите при осъществяването на правораздавателната дейност.

През 2023г. съдът продължи да подобрява работата си с внедрената през 2021г. Единна информационна система на съдилищата /ЕИСС/. Екипът, разработчик на системата непрекъснато работи по усъвършенстването ѝ, но все още има какво да се желае. И съдии, и съдебни служители се адаптираха към системата.

С цел надграждане и усъвършенстване на своите знания и умения служителите от съдебната администрация взеха участие в различни обучения по теми, свързани с професионалната им дейност и такива, които да бъдат полезни в ежедневието им.

Системният администратор Веселка Ганчева продължи своето участие в работни групи, създадени във връзка с електронните системи, разработени и използвани в съдебната система и най-вече ЕИСС.

VIII. КОМУНИКАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ И МЕДИЙНА ПОЛИТИКА НА АПЕЛАТИВЕН РАЙОН – ВАРНА ЗА 2023 ГОДИНА

Активизиране на медийния интерес, драстично засилване на взаимодействието с потребителите във Фейсбук, надхвърляне на предепидемичните нива в общуването с външни публики. Това са част от тенденциите, които отчитаме през 2023 г. по отношение на комуникационните дейности. Съдилищата от района на Апелативен съд – Варна възродиха прекия си контакт с медиите, учебните заведения и партньорите. Разширен бе обхватът на училищата и университетите, с които институциите работят, а разнообразието от теми и подходи повиши интереса на учениците. С това одобрението на обществеността към образователните дейности на органите на съдебната власт нарасна. Изпълнението на всички тези дейности и медийната политика на съда се осъществява от Десислава Кръстева – връзки с обществеността.

Взаимодействие с медиите. Социални мрежи

Работата на съдилищата в Североизточна България продължи да бъде активно отразявана в местните новинарски сайтове, електронните и социалните медии. Освен публикациите по дела с проявен обществен интерес, закономерно се увеличиха тези за образователните проекти. За целия апелативен район публикуваните прессъобщения са 815 при 837 за 2022 г. Те бяха разпространени в медиите над 4 хиляди пъти при 3830 през 2022г. Тези цифри показват устойчива тенденция за увеличено присъствие на съдилищата от апелативния район в средствата за масово осведомяване.

И през изминалата година дейностите на Апелативен съд – Варна бяха активно отразявани в медиите. През 2023 г. пресслужбата публикува 147 прессъобщения /с 11% повече от предходната/. Те бяха свързани с правораздавателната дейност и с разнообразни събития и инициативи. Оповестената от съда информация намери място в над 880 /800 за 2022 г./ публикации във варненски, регионални и национални издания, което отбелязва ръст от 10 на сто.

За разлика от предходните години, се наблюдава увеличен интерес на СМИ към осъществяване на интервюта с магистрати. 9 пъти застанаха пред тв камерите, микрофоните на Радио Варна и БТА председателят на съда Ванухи Аракелян, съдиите Светослава Колева и Георги Йовчев. Окръжен съд – Шумен има участие в 3 радио и ТВ интервюта, председателят на Районния съд в Търговище получи изява в Радио Шумен. Окръжен съд – Силистра даде брифинг. Районен съд – Варна проведе пресконференция по повод годишния си отчет, тематични медийни участия имаха председателят и двамата му заместници.

Единствено Окръжен съд – Търговище бе изправен пред необходимост от кризисна комуникация, но тя бе своевременно и професионално овладяна. След задържането под стража на съдия публично бе оповестена позицията на институцията – на нейния сайт и чрез прессъобщение. Председателят на съда даде интервюта за две от националните телевизии. В реакцията си Окръжният съд спазва принципите на откритост, адекватност, бързина и безпристрастност.

Постъпилите заявления по Закона за достъп до обществена информация в съдебния регион са 22, което е с над 50% по-малко от предходния отчетен период. Няма нито едно искане, отправено към Апелативния съд.

Забележително остава присъствието на Апелативен съд – Варна във Фейсбук. В профила „Съдебна палата“ бяха поместени 193 публикации или с 10 повече от предходната година. С две нови статии бе допълнена рубриката „Съдии – лектори“ – по повод преподавателската дейност на съдиите Ангелина Лазарова и Росица Тончева. Продължава лавинообразният интерес на граждани да бъдат наши „приятели“. Желание за това декларираха близо хиляда души само през последната година. Така в края на 2023 „Съдебна палата“ има 2490 „приятели“ при 1650 за 2022 г.

Във Фейсбук са представени още 5 съдилища: окръжните във Варна, Търговище и Шумен, районните в Генерал Тошево и Велики Преслав. Общо над 8 200 души са приятелите и последователите им. Сравнението с 5566 в края на 2022 г. показва увеличение с близо 48%. Рядко се регистрират негативни коментари, не е установен език на омразата.

Апелативен съд – Варна продължава да се възползва и от възможностите на популярната платформа YouTube. В нея се поместват видеоматериали от срещите по Регионалната образователна програма Младежка академия „Космос и право“, реализирана съвместно с Планетариума на Висшето военноморско училище. В този профил се публикуват заснети и монтирани от служителите за връзки с обществеността видео репортажи и записи от проведените мероприятия.

Равносметката за пореден път илюстрира ползата за органите на съдебната власт от това да използват свои профили и страници в социалните мрежи. Както знаем, споделената в тях информация достига широк кръг потребители, без изхождащата от съдилищата информация да ползва „посредници“. Така информирането на обществеността става пряко и непосредствено, точно, а и по-ефективно.

В услуга на младите

Съдилищата и учебните институции възобновиха обичайното си взаимодействие в присъствена форма. В пълен обем бе възстановена и оползотворена присъствената възможност за повишаване на правната култура на младите хора и за формиране у тях на основни познания за функционирането на съдебната власт. За мащабите на разгръщаната дейност говори фактът, че съдилища пряко са контактували с над 4 920 ученици.

Варненският апелативен съд проведе два Дни на отворените врати – с ученици от СУ „Димчо Дебелянов“ и със студенти от специалност „Съдебна администрация“ от Икономически университет – Варна. Отделно от това, съдия Росица Тончева запозна чуждестранни студенти с дейността на съда и със спецификите на наказателния процес в България.

Институцията успешно започна реализацията на нова амбициозна образователна програма. Под надслов „Децата и наркотиците: истина и легенди“ наказателните съдии Светослава Колева и Даниела Костова, и председателят на съда Ванухи Аракелян посещават училища във Варна и областта и разговарят с подрастващи от 6-ти до 12-ти клас, а при възможност и с техните родители. Проектът се реализира съвместно със Сдружение „Отвори очи“, което участва с двама свои ко-лектори. Целта е чрез различна и автентична гледна точка, посредством атрактивен подход да бъде предоставена вярна информация за вредите и последствията от употребата на наркотици, свързаните с тях престъпления и наказуемостта им, да бъдат развенчани най-често разпространяваните заблуди и по този начин да се осъществи ефективна превенция. През 2023 г. бяха обхванати 7 училища, в т.ч. във Варна, Девня и Приселци, както и деца и родители в с. Звездица. Инициативата предизвика изключително силен интерес от учебните заведения, а поканите за гостуване надхвърлиха очакванията. Общо за тези първи срещи разговаряхме с над 360 ученици. За целта на образователната програма с участието на съдебния ПР бяха изготвени и постоянно се актуализират две презентации в помощ на съдиите-лектори.

Апелативният съд продължи работата в рамките на Младежката академия „Космос и право“, посветена на космическото право и осъществявана заедно с Планетариума на Висшето военноморско училище. Тема на двете срещи бе космическият туризъм. За първото събитие служителите за връзки с обществеността на съда подготви подробен видеорепортаж по темата, а за второто засне и монтира интервю, свързано с проект за космическо летище. Ролята на Апелативния съд в този проект включва предварителното оповестяване в медиите и социалните мрежи; логистиката, координацията на провеждането му и отразяването му чрез всички възможни платформи и канали. В Академията участват ученици от Средното училище по хуманитарни науки и изкуства „Константин Преславски“ и от Частната профилирана гимназия „Антоан дьо Сент-Екзюпери“. Това бе вторият цикъл събития след първия, съсредоточен върху космическите отпадъци.

Варненският апелативен съд продължава активното си сътрудничество с университетите – Икономическия, Свободния, ВВМУ. Пред студенти от Военноморското училище съдия Светослава Колева представи предимствата на работата като вещи лица, на експерти в сферата на киберсигурността.

Тук е мястото да отбележим, че съдия Колева получи наградата Джовани Фалконе от Областния съвет по наркотични вещества в Благоевград. Грамотата е за реален принос в ограничаване на разпространението и употребата на наркотици, проституцията, детската порнография, корупцията, тероризма и изразена подкрепа на каузи в полза на обществото, за формиране на хуманни модели на поведение у подрастващото поколение.

Институцията ни остава предпочитано средище за практическо обучение и стаж на студентите от специалност „Право“ на Варненския свободен университет и „Съдебна администрация“ на Икономически университет-Варна.

Съдът реализира и стажантска програма за учениците от профил “Съдебна администрация” в Средното училище за хуманитарни науки и изкуства „Константин Преславски“. В едно от заниманията съдебният администратор Анелия Бъчварова и служителят за връзки с обществеността Десислава Кръстева приеха гимназистите в съда, подробно и нагледно, чрез презентация, им представиха изискванията за облекло и поведение в съдебната палата, а и в делова среда. В края на учебната година за завършване на професионалния им стаж създадоха модела, организираха провеждането и оценява изпитните работи на гимназистите за изготвяне на протокол от съдебно заседание.

Активни образователни дейности разгърнаха всички съдилища от апелативния район. Осъществяваха се събития по направленията: Дни на отворените врати, Образователната програма на ВСС и МОН „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“, Окръжният и Районният съд във Варна – „Час по правосъдие“, Районният съд - „Младите и правосъдието“. Организираха се информационни посещения в съдебните палати, образователни срещи с лектори-магистрати.

Извън тези формати следва да се открият следните прояви:

Районните съдилища в Добрич, Балчик, Исперих и Тутракан, и Окръжният в Търговище подготвиха симулирани съдебни процеси с ученици.

Окръжният съд в Добрич „излезе“ от областния град, като насочи внимание към учащите от малките населени места. А Районният съд Добрич демонстрира пред посетители разпределение на дела на случаен принцип.

Съдилищата в Разград проведоха конкурси за детски разказ, есе и рисунка. ОС – Търговище също предизвика писателските умения на младежите с конкурс за есе на тема „Съдът през моите очи“. Районният съд в Добрич организира конкурс за рисунка на тема „Правосъдие“.

Районният съд във Варна реализира „Правото в действие“ - за студенти от неюридически специалности в съда се състояха теоретично-практически занятия. ОС - Шумен влезе в ролята на център за изнесено обучение за студенти от направление „Национална сигурност“.

Със средства, отпускани по Образователната програма на ВСС и МОН, РС – Силистра и РС – Дулово закупили озвучителна техника за нуждите на местни училища.

Заслужава да се обърне внимание на издадената от Районен съд-Силистра брошура с полезни съвети за сигурността на децата от 1. до 4. клас, както и на представения пред обществеността в Шумен Виртуален указател на Съдебната палата.

Може да се обобщи, че темите, приковаващи вниманието на тийнейджърите, са употребата на наркотични вещества, насилието в училище и в семейството, противообществените прояви, тежките престъпления, правата на непълнолетните лица.

Социална отговорност. Взаимодействие с държавни органи и НПО

И през изминалата година Апелативен съд – Варна продължи успешно да изпълнява социалната си функция.

За 7-ма поредна година децата от Школа „Дедал“ получават институционална подкрепа, съдействие за популяризиране на дейностите и проектите си. Те отново оползотвориха възможността да представят творбите си в арт салона в Съдебната палата. В края на годината бе открита поредната авторска изложба на младите автори. Така Апелативният съд вече е бил домакин на 21 експозиции в

институционална среда. Освен това съдът активно подпомага популяризирането на дейностите на „Дедал“ в медиите – социални и традиционни, и сред обществото.

Нов акцент в сътрудничеството с държавната, местната власт и с НПО е партньорството в образователната програма „Децата и наркотиците: истина и легенди“ с Регионалното управление по образование, Дирекция „Превенции“ на Община Варна и със Сдружение „Отвори очи“.

Съдът като колектив, а и индивидуално - всеки от работещите в него, продължават да полагат ежедневни усилия за опазване на околната среда. Лицензирано дружество оползотворяваше изразходваната хартия. Предадохме пластмасови капачки за кампанията „Аз вярвам и помагам“.

Включихме се с лични дарения в инициативата „Да помогнем на Павел“.

За целия апелативен район акцент се поставя върху отличната комуникация и координация с регионалните управления на образованието.

Съдилищата в Разград разгърнаха сътрудничеството си с Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните и с Областният съвет за превенция на домашното насилие.

Окръжен съд – Шумен бе домакин на работна среща с представители на Сдружение „Институт за социални дейности и практики“ по повод създаването на нов център в помощ на деца и родители след раздяла или развод. Този съд участва в обучение с разследващи органи във връзка с констатирани от наказателни съдии пропуски в изготвянето на протоколи за извършени процесуално-следствени действия.

Районен съд - Велики Преслав проведе занятие по програмата „Детско полицейско управление“ съвместно с органите на МВР.

Окръжният съд в Силистра си партнира успешно с Ученическия парламент в града. Институцията помогна на Дом за хора с увреждания - със средства, събрани в благотворителен базар, закупи и дари проходилки и помощни средства.

Вътрешна комуникация

След принудителната физическа изолация в предходните 3 години, съдиите и служителите от Апелативния съд отново имаха възможност свободно да споделят интереса си към историята, археологията, културата, творческите дейности. Бяхме на опознавателна разходка в двореца Евксиноград и Из старите махали на Варна с изследователя на историята и архитектурата Християн Облаков. Проведохме две колективни пътувания в Турция, за да видим Непознатото лице на Истанбул и Тайните на древна Трояда. Творческият екип на Апелативния съд инициира вдъхновяващи работилници за изработване на великденски и коледни украшения.

Регионалната секция на Националното сдружение на съдебните служители при Апелативния и Окръжният съд във Варна, и Районният съд в Девня отбелязаха Деня на християнското семейство с благотворителна изложба–базар на собствени произведения. Друго изпитание бе кулинарно състезание, в което победителите получиха почетни грамоти..

Апелативният съд посрещна коледарчетата от детска градина „Карамфилче“. А за целите на образователния процес на децата от 4та група институцията дари компютърни конфигурации.

Освен че създават настроение, колективните прояви безспорно укрепват доброто взаимодействие, неформалния контакт и екипните взаимоотношения, подобряват служебния климат и атмосферата на работното място.

Професионална и комуникационна компетентност

Във всички окръжни съдилища в апелативния район с изключение на ОС- Шумен /където функциите изпълнява съдебен помощник/ работят ПР-специалисти.

Макар и в по-малко на брой, предвид възстановяването на присъствените формати, съдиите и съдебните служители, ПР-експертите продължиха да усъвършенстват комуникационните си умения в онлайн семинари и курсове.

Регионалните секции на Националното сдружение на съдебните служители при АпС - Варна, ОС – Варна, РС – Девня и РС – Добрич проведоха обучение за своите членове в Лозенец на тема „Тайният

език на тялото в подкрепа на междуличностната комуникация. Езикът на тялото или как да разчитаме нагласи и емоции в офиса или на обществени места“.

Дейност на служителя за връзки с обществеността в АпС - Варна

Проследяване на информационния поток на регионално и национално ниво; предоставяне на информация на обществеността; ежедневно поддържане на новинарското съдържание в уеб сайта на съда и администриране на профилите му във Фейсбук и ЮТюб – това са част от преките всекидневни задължения на ПР-екпертът. Той наблюдава за коректното отразяване на темите от средствата за масова информация във Варна и региона, като при необходимост се свързва с редакциите за евентуални корекции, с цел точност и достоверност на фактите и термините в публикуваните материали.

През 2023г., за да повиши професионалните си умения служителят за връзки с обществеността на Апелативен съд – Варна Десислава Кръстева участва в присъствени и дистанционни обучения, сред които:

- ✓ Медиите и юридическите професии – доверието в съдебната система изисква доверие в медиите - ERA (The Media and the Legal Professions: Trust in the Judiciary Requires Trust in the Media)
- ✓ Трансгранична употреба на видеоконферентните връзки в наказателния процес – ERA (Transnational Use of Video Conferencing in Criminal Proceedings)
- ✓ Майсторски клас „Изкуството на комуникацията“ – Варненски свободен университет
- ✓ Майсторски клас на М. Халваджиян „Как да превърнем себе си в бранд“ LeaderClass
- ✓ IT Security Basics – СофтУни
- ✓ Подкастите като ефективен маркетингов инструмент – СофтУни
- ✓ Копирайтинг за социалните медии – СофтУни
- ✓ Storytelling: Силата да се разказват бизнес истории - СофтУни
- ✓ Как и защо се стартира видео подкаст? - СофтУни
- ✓ Как ефективно да се използва YouTube като комуникационен канал?

Международно сътрудничество

Гостуванията на съдии от Върховния областен съд – Нюрнберг бяха отменени през последните години по обективни причини. Сътрудничеството обаче продължи в онлайн формат.

Изводи и перспективи

Засили се ангажираността на съдилищата по отношение на образователните им функции и социалните дейности. Трайна е тенденцията за ръст на обхванатите ученици, студенти и населени места. Това увеличи интереса на електронните медии към отразяването на тези дейности. Традиционно яркото присъствие в социалните мрежи пък привлича все повече потребители към съдебните профили и страници.

X. МАТЕРИАЛНА И ФИНАНСОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1. МАТЕРИАЛНА БАЗА

И през 2023 година материалната база на Апелативен съд – Варна остава непроменена. Съдът ползва петия етаж в сградата на Съдебната палата, в която се помещават още Окръжен съд, Апелативна и Окръжна прокуратури, и служителите на РД „Охрана“ - Варна.

За поредна година магистратската общност в гр. Варна се бори за построяването на Съдебна палата, толкова мечтана и очаквана. Положените усилия са в положителна посока, но развързката все още се очаква.

През 2023г. ремонтни дейности по кабинетите на съдиите и съдебните служители не са извършвани. Поисканите средства за ремонт и ново обзавеждане на кабинет 518 не ни бяха предоставени. С отпуснатите от ВСС средства закупахме три климатика, като по този начин подменихме най-старите амортизирани и неефективни устройства.

През отчетната година материалната база и организацията по нейната поддръжка се осъществяваше от съдебния служител, изпълняващ длъжността “домакин” Христо Христов.

2. ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ

Финансовата и счетоводната дейност на съда се осъществява от главния счетоводител Румяна Илиева и счетоводителя Нивелина Лалева. Дейността е изцяло организирана и съобразена с нормативните изисквания и принципите на законосъобразно и целесъобразно разходване на бюджетните средства, в рамките на утвърдената, макар и в средата на 2023г. бюджетна сметка на съда. Бе голямо предизвикателство с бюджета на съда през цялата година да се справим с възникналите проблеми и необходимост от средства. Само стриктната финансов политика ни позволи да преодолеем дефицита.

Към 31.12.2023 г. утвърдената бюджетна сметка на Апелативен съд -Варна е в размер на 1 049 127.00 лв.

Отчетените приходи на Апелативен съд - Варна към 31.12.2021г. са в размер на 3 782 951.00лв. По параграфи и под параграфи, както следва:

Приходи от държавни такси	1 027 519.00 лв.
Приходи от лихви по текущи банкови сметки	732.00 лв.
Други неданъчни приходи	20 376.00 лв.
Приходи от глоби	500.00 лв.

В общия обем на приходите с най-голям относителен дял - 97,94% заемат приходите от държавни такси, събирани по Тарифа № 1 от ЗДТ, събирани в съдебното производство по ГПК.

В сравнение с отчетните данни за 2022г., които са 1 018 655.00лв., събраните приходи през 2023г. бележат изменение в посока увеличение в размер на 30 472.00лв.

Събрани приходи от лихви по текущи банкови сметки са в размер на 732.00лв.

Други неданъчни приходи – през отчетния период са събрани суми за възстановени разходи или разноски по наказателни дела, суми по издадени ИЛ в полза на Апелативен съд - Варна и др..

Отчетените разходи към 31.12.2023г. са в размер на 4 494 457.00 лв. По параграфи и под параграфи, както следва:

От	§ 01-00 Заплати и възнаграждения на персонала, нает по тр.и сл.правоотношения	3 235 162.00 лв.
	§ 02-00 Други възнаграждения и плащания на персонала	356 880.00 лв.
	§05-00 Задължителни осигурителни вноски от работодателя	603 303.00 лв.
	§10-00 Издръжка	152 247.00 лв.
	§19-00 Платени данъци, такси и др.	970.00 лв.
	§52-00 Придобиване на ДМА	38 890.00 лв.
	§53-00 Придобиване на НМДА	31 600.00 лв.

отчетените разходи с най – голям относителен дял са разходите за заплати – 71,98%., като след тях се нареждат:

- ✓ 13,62% разходите за осигурителни вноски;
- ✓ 7,94% разходите за други възнаграждения и плащания на персонала;
- ✓ 3,38% разходите за текуща издръжка;
- ✓ 3,08% общо за разходите за придобиване на ДМА и НМДА и разходите за платени данъци и такси.

Изплатени разходи през 2023г.

- 1.Ремонт и профилактика на климатични системи – 1900.00лв.;
- 2.Закупени офис столове 12бр. за магистрати и съдебни служители – 2893.59;
- 3.Ремонт и резервни части за копирна машина – 950.00лв.;
- 4.Акцедентни материали – 2514.00лв.;
- 5.Работни тефтери, календари и др. за 2024г. -2056.56лв.;

9000 Варна, пл. „Независимост” № 2
 тел.: 052/686 506, факс: 052/607 798, email: vnaps@appealcourt-varna.org

6. Проведени профилактични медицински прегледи – 9872.00лв.;
7. Преглед и предпазни средства – очила 7200.00лв.;
8. Подновяване на ел. подписи - 952.80лв.;
9. Абонамент Апис – 2974.28лв.;
10. Абонамент Правни издания, и др. – 5615.21лв.;
11. Абонамент – СТМ – 530.00лв.;
12. Закупени батерии и мишки - 285.00лв.;
13. Ремонт на скенер – 380.00лв.;
14. Ремонт на климатик сл. МПС – 150.00лв.
15. Смяна на масло и филтри сл. МПС – 398.00лв.;
16. Закупен суич 24 порта – 401.00лв.;
17. Такси семинари – 80.00лв.;
18. Закупени компютърни конфигурации, мрежови сървър, преносими компютри - общата стойност на придобитите МДА е 25 210.00лв.;
19. Закупена копирна машина на стойност 7790.00лв.
20. Закупени 3бр. климатици на стойност 5890.00лв.
21. Платени право за ползване на 63бр. софтуери на стойност 31 600.00лв.

При извършване на разходите са спазвани принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност. Същите са извършвани икономично, целесъобразно и единствено с цел осигуряване на добри условия за ефективно протичане на работния процес.

В Апелативен съд – Варна е изградена и функционира Система за финансово управление и контрол. Прилаганите контролни дейности и процедури представляват непрекъснат ежедневен процес, в резултат на който се гарантира законосъобразност, целесъобразност, ефективност и икономичност при извършване на разходите на бюджетни средства.

В рамките на утвърдената за 2023г. бюджетна сметка бяха осигурени средства за изпълнение на задължението на работодателя за провеждане на профилактични медицински прегледи.

Х. ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ И ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ, УТВЪРЖДАВАНЕ НА СТАНДАРТИ ЗА ЕЛЕКТРОННО ПРАВОСЪДИЕ.

Всички работни места в Апелативен съд Варна са оборудвани с необходимата компютърна и периферна техника. Към всяка компютърна конфигурация е включено електрозахранващо устройство, осигуряващо защита на данните при токови удари и спиране на електрозахранването. Всички персонални компютри в Апелативен съд – Варна са свързани в локална компютърна мрежа и са членове на домейн, което позволява централизирано управление на работните станции.

Локалната мрежа е с 92 работни точки – сървъри, компютри, мрежови принтери, скенери, маршрутизатори. Работните станции са с инсталирана операционна система Windows10 или Windows11. През 2023 година бяха подменени всички офис пакети с MS Office 2021.

През 2023 година бяха закупени:

- ✓ 6 броя компютърни конфигурации Dell, с които бяха подменени част от работните станции на служители и съдии в експлоатация от над 10 години
- ✓ сървър висок клас Dell
- ✓ 3 броя преносими компютри
- ✓ Лицензи за MS OFFICE 2021

Независимо от обезпечеността на съда с техника, ежегодно стои въпросът с нейното осъвременяване, което ще продължи и през следващите години.

От 2000г. в Апелативния съд - Варна е въведена деловодната програма на Информационно обслужване АД САС „Съдебно деловодство“. Програмата се използва от специализираната администрация на съда за управление на съдебните дела образувани преди 01.03.2021г., предоставяне на справки на страните по делата, изготвяне на статистически справки, водене на съдебни книги и

поддържане на електронна папка на съдебните дела. Инсталирана е на сървър и е достъпна от всички работни места. Адаптира се своевременно от разработчиците към промените на законодателството.

През 2023 година САС „Съдебно деловодство“ е актуализирана с цел синхронизирането ѝ с надградения Единен портал за електронно правосъдие (ЕПЕП).

През 2020 година Апелативен съд – Варна започна работа с Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС), която е разработена в изпълнение на обществена поръчка с предмет „Разработване на Единна информационна система на съдилищата“ в изпълнение на проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единна информационна система на съдилищата“, финансиран по Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG05SFOP001-3.001-0001-C01/26.08.2016 г., процедура BG05SFOP001-3.001, по Приоритетна ос №3 „Прозрачна и ефективна съдебна система“, Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 (ОПДУ), съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Системата беше внедрена на 10.08.2020 година според приетия от Пленума на ВСС график. В изпълнение на решение на Пленума на ВСС по протокол №23 от 16.09.2020г в периода от 17.09.2020 до 28.02.2021 година новопостъпилите дела се регистрираха в САС „Съдебно деловодство“. От 01.03.2021 година се възобнови образуването на дела в ЕИСС в изпълнение на решение на Пленума на ВСС по протокол №31 от 17.12.2020г. През 2023 година Апелативен съд – Варна продължи работа с Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС). Все още съществуват множество проблеми, с които се налага ежедневно да се справят потребителите на ЕИСС. Системните администратори своевременно отнасят констатираните несъответствия и дефекти в нарочно създаденото за целта уеб пространство. Основните затруднения са породени от невъзможността за отстраняване на допуснати технически грешки; свързването на подписването на акта с КЕП и неговото постановяване и обявяване; данните в част от книгите и регистрите не се попълват автоматично и други. Всички служители и магистрати имат електронни подписи за удостоверяване в системата. ЕИСС е уеб-базирана и работи с централизирана база данни, което позволява предоставяне на възможност за дистанционна работа чрез осигурена от ВСС VPN връзка. Системните администратори и през 2023 г. продължиха да оказват съдействие при настройване на отдалечения достъп на личните компютри на съдиите, пожелали такъв достъп.

През 2023 година се наблюдава ръст от 36% спрямо 2022 година, 56% спрямо 2021 година и 83% спрямо 2020 година на подадените заявления за достъп до дела в ЕПЕП.

През 2023 година се осъществиха множество видеоконферентни връзки, чрез които вещи лица и свидетели по делата бяха изслушвани дистанционно в открити съдебни заседания. Видеоконференциите се осъществяваха чрез инсталираната през 2014 в съдебната зала на съда, специализирана система. В част от случаите, поради липса на специализирана техника в съдилищата се налагаше да бъдат използвани безплатни web приложения и общодостъпни средства за осъществяване на видеоконферентни връзки. За да подобри качеството на аудио и видео връзката Апелативен съд – Варна разполага с конферентна камера Logitech BCC950, Full HD 1080p, високоговорител с отмяна на ехо и шум, многопосочен микрофон с диаметър 2.4m.

През настоящата година използваната от съдиите и служителите вътрешна интранет страница на съда беше оптимизирана. Тя осигурява достъп до актуална информация, необходима за ежедневната работа.

В Апелативен съд – Варна се управлява комуникацията, свързана с безхартиения електронен обмен на данни между съдилищата от апелативния район и страната, както и свързаността на апелативния район с ядрото на ЕИСПП.

В съдебната зала е инсталирана система за аудио запис на заседанията, което свежда до минимум възможността за неточности и грешки при изготвяне на протоколите от съдебни заседания.

Осигурена е техническа възможност за презентирание на веществени доказателствени средства – експертизи, материали.

Ежедневно се предават комуникационни пакети с реални данни към ядрото на ЕИСПП и се извличат реални данни в структуриран вид от ядрото на ЕИСПП. Осем служители от АС-Варна имат достъп до справочната дейност към ядрото на ЕИСПП с цифров сертификат.

В помощ на ежедневната си работа съдебните служители и съдиите имат осигурен достъп /след съответната регистрация/ и до други бази данни – Националната база данни „ГРАО“, Агенция по вписванията, Търговски регистър, Имотен регистър, Портал за отдалечен достъп до съдилищата от Апелативен район Варна и др. От 2023г. е осигурен достъп и до ЦАИС „Съдебен статус“ към МП за предоставяне на електронни справки за съдимост.

Съдът използва правно-информационен програмен продукт Апис 7 - модули Право, Практика, Процедури, Финанси и Апис регистър плюс, както и модулите Евро Право и Евро Финанси. Правно – информационните продукти са мрежови вариант и са достъпни от всички работни места. Обновяват се съвременно, по електронен път от системните администратори на съда.

За счетоводната дейност на съда се използват: единен счетоводен програмен продукт Конто, ПП за работните заплати TERES, модул „Личен състав“ към ПП TERES за работните заплати, модул-граждански договори част от ПП „АПАДИН“.

В експлоатация са три ПОС терминални устройства, чрез които страните и процесуалните представители по делата могат да извършват плащания, необременени с преводни такси, по транзитната и набирателната сметка на съда.

Сигурността на информацията на сървъра и отделните компютри се осигурява с използването на антивирусен софтуер ESET NOD32.

На сайта на Апелативен съд – Варна, реализиран по изпълнявания от ВСС проект по Оперативна програма „Добро управление“ с наименование „Доразвитие и централизиране на порталите в СП за достъп на граждани до информация, е-услуги и е-правосъдие“ и е част от Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП), се публикуват актуални данни за дейността на съда, като се спазват изискванията на ЗЗЛД и ЗЗКИ. Достъпна е информация за обявените по делата съдебни актове, график на насрочените заседания.

Дейностите по инсталиране, актуализиране и поддръжка на софтуера за управление на делата, правно–информационните системи и останалите програмни продукти, необходими за пряката работа на магистрати и служители, се изпълняват от системните администратори на съда Веселка Ганчева и Красимир Лазаров.

XI.ОБОБЩЕН ДОКЛАД ЗА РАБОТАТА НА ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ АПЕЛАТИВЕН СЪДЕБЕН РАЙОН ВАРНА.

/сравнителен анализ за периода 2021г. – 2023г./

Дела за разглеждане в окръжните съдилища от Апелативния район:

✓ **2023г.** – 129 съдии /по щат/ са разгледали 12629 дела или средната натовареност по щат на един съдия от окръжен съд в апелативния район е 98 дела.

✓ 2022г.- 129 съдии /по щат/ са разгледали 12652 дела или средната натовареност по щат на един съдия от окръжен съд в апелативния район е 98 дела.

✓ 2021г. - 131 съдии са разгледали 13422 дела или средната натовареност по щат на един съдия от окръжен съд в апелативния район е 102 дела.

Отчитаме тенденция на незначително намаляване броя на делата за разглеждане спрямо предходния период. Броят на съдиите се запазва, както и броя на делата за разглеждане от един съдия.

Свършени дела в окръжните съдилища от апелативния район:

✓ **2023г.** – свършени общо 10974 дела от 129 съдии /по щат/ или средна натовареност на един съдия от ОС е 85.1 дела

✓ 2022г. – свършени общо 10534 дела от 129 съдии /по щат/ или средна натовареност на един съдия от ОС е 82 дела

✓ 2021г. – свършени общо 10811 дела от 131 съдии или средната натовареност на един съдия от ОС е 83 дела.

По критерия свършени дела се наблюдава увеличение на броя свършени дела от един съдия за анализирания период спрямо 2022г. с 3 дела. Отчитайки устойчивостта по този показател за предходните години, може да се каже, че бързината при решаване на делата от окръжните съдилища на апелативния район се е повишило.

Действителната месечна натовареност на един окръжен съдия от района на Апелативен съд – Варна по отчетената статистика за окръжните съдилища е както следва:

✓ Натовареност спрямо делата за разглеждане – **8.17**.

✓ Натовареност спрямо свършените дела – **6.8**.

По окръжни съдилища данните за средната натовареност по щат и действителна на съдиите по критериите „дела за разглеждане“ и „свършени дела“ са следните:

Окръжен съд – Варна

Дела за разглеждане:

✓ 2023г. – **6100 дела**

✓ 2022г. – 6400 дела

✓ 2021г. – 6997 дела

Броят на съдиите по щат за 2023 година е **67**.

Натовареност по щат на един съдия по показателя дела за разглеждане е **7.59** за 2023г., 7.96 за 2022г. и 8.57 за 2021г.

Действителна натовареност на един съдия по показателя дела за разглеждане е **10.60** за 2023г., 10.20 за 2022г. и 10.81 за 2021г.

Свършени дела:

✓ 2023г. – **5108 дела**

✓ 2022г. – 5292 дела

✓ 2021г. – 5694 дела

Натовареност по щат на един съдия, по показателя свършени дела е **6.35** за 2023г., 6.58 за 2022г. и 6.98 за 2021г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя свършени дела е **8.87** за 2023г., 8.43 за 2022г. и 8.79 за 2021г.

Окръжен съд – Добрич

Дела за разглеждане:

✓ **2023г. – 1915 дела**

✓ 2022г. – 2038 дела

✓ 2021г. – 2070 дела

Броят на съдиите по щат през последните три години е непроменен - **18 щатни бройки**.

Натовареност по щат на един съдия по показателя дела за разглеждане е както следва – **8.87** за 2023г., 9.44 за 2022г. и 9.58 за 2021г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя дела за разглеждане е **10.16** за 2023г., **12.74** за 2022г. и 12.11 за 2021г.

Свършени дела:

✓ **2023г. – 1631 дела**

✓ 2022г. – 1704 дела

✓ 2021г. – 1565 дела

Месечна натовареност по щат на един съдия от този съд, спрямо свършените дела е **7.55** за 2023г., 7.89 за 2022г. и 7.25 за 2021г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя свършени дела е **8.65** за 2023г., 10.65 за 2022г., 9.15 за 2021г. е 8.38 за 2020г.

Окръжен съд - Разград

Дела за разглеждане:

- ✓ 2023г. – 989 дела
- ✓ 2022г. – 861 дела
- ✓ 2021г. - 905 дела

Броят на съдиите по щат през 2023г., 2022г. и 2021г. е непроменен – **10 щатни бройки**.

Месечна натовареност по щат на един съдия от ОС - Разград по показателя дела за разглеждане е както следва: **8.24** за 2023г., **7.18** за 2022г. и 7.54 за 2021г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя дела за разглеждане е **10.41** за 2023г., 8.97 за 2022г. и 9.53 за 2021г.

Свършени дела:

- ✓ 2023г. – 872 дела
- ✓ 2022г. – 754 дела
- ✓ 2021г. – 790 дела

Натовареност по щат на един съдия от ОС - Разград по този показател е – **7.27** за 2023г., 6.28 за 2022г. и 6.58 за 2021г.

Действителната натовареност на един съдия по този показател свършени е – **9.18** за 2023г., 7.85 за 2022г. и 8.32 за 2021г.

Данните сочат увеличение на натовареността на съдиите от ОС-Разград, както по отношение на делата за разглеждане, така и към свършените дела, спрямо предходните две години.

Окръжен съд – Шумен

Дела за разглеждане:

- ✓ 2023г. – 1479 дела
- ✓ 2022г. – 1480 дела
- ✓ 2021г. – 1477 дела

Броят на съдиите по щат през последните три години е **13 съдии**.

Месечна натовареност по щат на един съдия от ОС-Шумен по показателя дела за разглеждане е **9.48** за 2023г., 9.49 за 2022г. и 9.47 за 2021г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя дела за разглеждане е **10.20** за 2023г., 9.49 за 2022г. и 9.85 за 2021г.

Свършени дела:

- ✓ 2023г. – 1303 дела
- ✓ 2022г. – 1211 дела
- ✓ 2021г. - 1213 дела

Натовареност по щат на един съдия, спрямо свършените дела е **8.35** за 2023г., 7.76 за 2022г. и 7.78 за 2021г.

Действителната натовареност на един съдия, спрямо свършените дела е **8.99** за 2023г., 8.41 за 2022г. и 8.09 за 2021г.

Окръжен съд - Силистра

Дела за разглеждане:

- ✓ 2023г. – 1206 дела
- ✓ 2022г. – 1129 дела
- ✓ 2021г. – 1151 дела

Броят на съдиите по щат за последните три години остава непроменен – **10 съдии**.

Месечната натовареност по щат на един съдия от ОС-Силистра по показателя дела за разглеждане е **10.05** за 2023г., 9.41 за 2022г. и 9.59 за 2021г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя дела за разглеждане е **10.58** за 2023г., 13,13 за 2022г. и 12.79 за 2021г.

Свършени дела:

- ✓ 2023г. – 1051 дела
- ✓ 2022г. – 911 дела
- ✓ 2021г. – 842 дела

Натовареност по щат - на един съдия спрямо свършените дела е **8.76** за 2023г., 7.59 за 2022г. и 7.02 за 2021г.

Действителната натовареност на един съдия спрямо свършените дела е **9.22** за 2023г., 10.59 за 2022г. и 9.36 за 2021г.

Окръжният съд -Търговище

Дела за разглеждане:

- ✓ 2023г. – 940 дела
- ✓ 2022г. – 744 дела
- ✓ 2021г. – 822 дела

Броят на съдиите по щат, през **2023г. е 11**, както и през 2022г., а 2021г. е бил 12.

Месечна натовареност по щат на един съдия от ОС-Търговище по показателя дела за разглеждане е **5.64** за 2022г., 5.71 за 2021г. и 5.26 за 2020 г.

Действителната натовареност на един съдия по показателя дела за разглеждане е **6.64** за 2022г., 7.34 за 2021г. и 7.08 за 2020 г.

Свършени дела:

- ✓ 2023г. – 856 дела
- ✓ 2022г. – 662 дела
- ✓ 2021г. – 707 дела

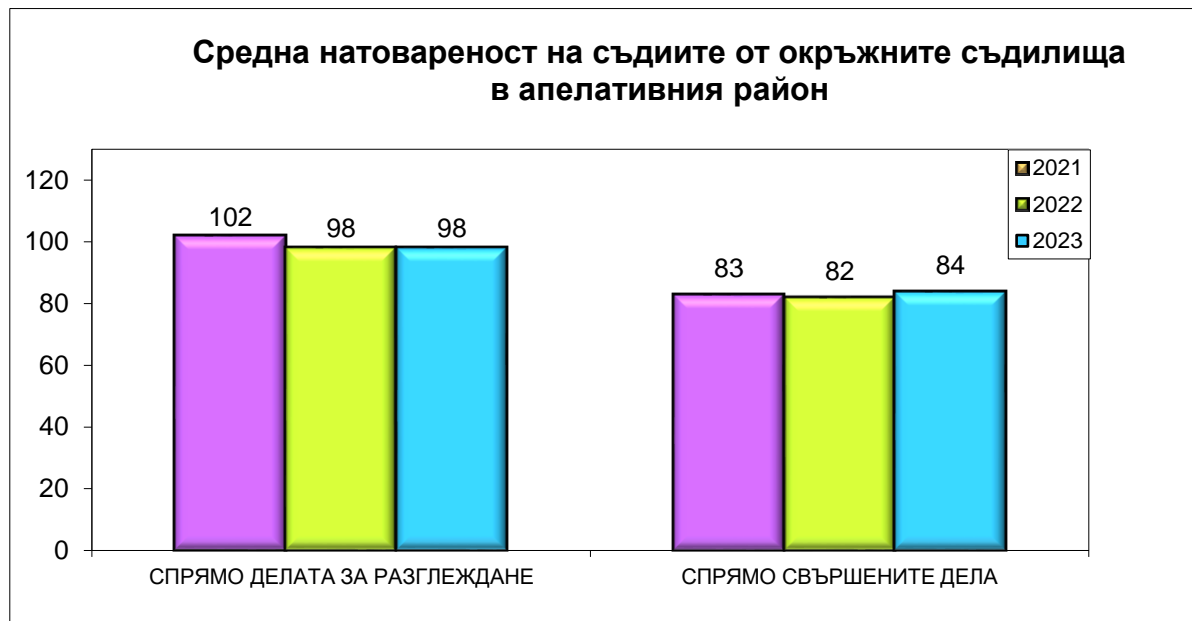
Натовареност по щат, на един съдия спрямо свършените дела е **5.02** за 2022г., 4.91 за 2021г. и 4.51 за 2020 г.

Действителната натовареност, на един съдия спрямо свършените дела е **5.91** за 2022г., 6.31 за 2021г. и 6.07 за 2020 г.

Сравнителна таблица за натовареността по щат и действителна за 2023 година по окръжни съдилища в апелативен район Варна:

	НАТОВАРЕНОСТ ПО ЩАТ		ДЕЙСТВИТЕЛНА НАТОВАРЕНОСТ	
	Спрямо делата за разглеждане	Спрямо свършените дела	Спрямо делата за разглеждане	Спрямо свършените дела
ОС-СИЛИСТРА	10.04	8.76	10.57	9.22
ОС-ДОБРИЧ	8.87	7.55	10.16	8.65
ОС- ВАРНА	7.59	6.35	10.60	8.87
ОС-ШУМЕН	9.48	8.35	10.20	8.99
ОС-РАЗГРАД	8.24	7.27	10.41	9.18
ОС-ТЪРГОВИЩЕ	7.12	6.48	8.70	7.93
Обща за съдебния район	8.56	8.96	10.11	8.81

От резултатите, посочени в таблицата, е видно, че за 2023 година натовареността в апелативния район по отношение на делата за разглеждане е най-висока за съдиите от Окръжен съд-Варна, следвани от ОС-Силистра, ОС-Разград, ОС-Шумен, ОС- Добрич и ОС-Търговище. Спрямо свършените дела се открояват ОС-Силистра, ОС-Шумен и ОС-Варна.

Свършени дела в 3-месечен срок и процентно съотношение.

През 2023г. общият брой на свършените дела от окръжните съдилища в 3-месечен срок е **10 082** дела, което представлява **85.17%** от всичко свършените.

През 2022г. общият брой на свършените дела от окръжните съдилища в 3-месечен срок е 8088 дела, което представлява 77% от всичко свършените.

През 2021 г. общият брой на свършените дела от окръжните съдилища в 3-месечен срок е 8534 дела, което представлява 79% от всичко свършените.

Видно от статистиката е, че както в брой дела, така и в процентно съотношение по този показател нивото е по-ниско от предходно анализирания период.

По окръжни съдилища свършените в 3-месечен срок дела, са както следва:

Окръжен съд - Варна

- ✓ 2023г. – 5108 дела или 81%
- ✓ 2022г. – 4067 дела или 77%
- ✓ 2021г. – 4200 дела или 74%

Окръжен съд - Добрич

- ✓ 2023г. – 1349 дела или 83%
- ✓ 2022г. – 1209 дела или 71%
- ✓ 2021г. – 1284 дела или 82%

Окръжен съд - Шумен

- ✓ 2023г. – 1073 дела или 82%
- ✓ 2022г. – 934 дела или 77%
- ✓ 2021г. – 1026 дела или 85%

Окръжен съд - Силистра

- ✓ 2023г. – 888 дела или 84%
- ✓ 2022г. – 675 дела или 75%
- ✓ 2021г. – 707 дела или 84%

Окръжен съд - Разград

- ✓ 2023г. – 872 дела или 88%
- ✓ 2022г. – 623 дела или 83%
- ✓ 2021г. – 700 дела или 89%

Окръжен съд - Търговище

- ✓ 2023г. – 792 дела или 93%
- ✓ 2022г. – 580 дела или 88%
- ✓ 2021г. – 617 дела или 87%

Налице е повишаване на процента по този показател за всички окръжни съдилища от апелативния район., средно с 5% спрямо 2022г.

Средният процент за свършени дела в 3-месечен срок от окръжните съдилища на апелативен район Варна за 2023г. е **над 85%**. За сравнение през 2022г. то е бил 77%, през 2021г. 79%. Този висок процент е показателен за времевия стандарт за приключване на делата и атестат за добре свършена работа в окръжните съдилища от апелативния район.

Постановени съдебни актове в законоустановените срокове

По окръжни съдилища показателите са както следва:

Окръжен съд - Варна

- ✓ 2023г. – 98%
- ✓ 2022г. – 97%
- ✓ 2021г. – 97%

Окръжен съд - Добрич

- ✓ 2023г. – 96.44%
- ✓ 2022г. – 96.19%
- ✓ 2021г. – 98.15%

Окръжен съд - Шумен

- ✓ 2023г. – 99.54%
- ✓ 2022г. – 99.42%
- ✓ 2021г. – 98.47%

Окръжен съд – Силистра

- ✓ 2023г. – 98%
- ✓ 2022г. – 98%
- ✓ 2021г. – 97.5%

Окръжен съд - Разград

- ✓ 2023г. – 100%
- ✓ 2022г. – 99%
- ✓ 2021г. – 100%

Окръжен съд - Търговище

- ✓ 2023г. – 99 %
- ✓ 2022г. – 99.8%
- ✓ 2021г. – 98.9%

Видно от посочените по-горе данни може да се направи извода, че съдиите от окръжните съдилища на апелативния район постановяват своите съдебни актове в законоустановените срокове с много малки изключения. Това е показателно за тяхната отговорна и срочна работа.

Качество на съдебните актове и процентно съотношение:

Окръжен съд - Варна

✓ Върнати дела през 2023г. – 1141 дела от които потвърдени и недопуснати до обжалване – 66%, отменени – 24%, изменени 10%

✓ Върнати дела през 2022г. – 1132 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване – 74%, отменени – 15%, изменени - 9%

✓ Върнати дела през 2021г. – 840 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване – 53%, отменени – 28%, изменени - 12%

Окръжен съд - Добрич

✓ Върнати дела през 2023г. – 259 бр. дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване – 61%, отменени – 22%, изменени 17%.

✓ Върнати дела през 2022г. – 226 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване – 67%, отменени – 18%, изменени - 15%

✓ Върнати дела през 2021г. – 192 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване – 70%, отменени – 15%, изменени - 15%

Окръжен съд - Шумен

✓ Върнати дела през 2023г. – 151 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване – 60.93%, отменени – 15.89%, изменени 16.56%

✓ Върнати дела през 2022г. – 152 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване – 66%, отменени – 17%, изменени - 17%

✓ Върнати дела през 2021г. – 148 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване – 72%, отменени – 13%, изменени - 15%

Окръжен съд - Силистра

✓ Върнати дела през 2023г. – 99 дела от които потвърдени и недопуснати до обжалване - 57%, отменени – 19%, изменени - 24%

✓ Върнати дела през 2022г. – 119 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване – 58%, отменени – 23%, изменени - 19%

✓ Върнати дела през 2021г. – 192 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване – 70%, отменени – 15%, изменени - 15%

Окръжен съд - Разград

✓ Върнати дела през 2023г. – 136 дела от които потвърдени и недопуснати до обжалване – 60%, отменени - 24%, изменени – 17%

✓ Върнати дела през 2022г. – 119 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване – 67%, отменени – 18%, изменени - 15%.

✓ Върнати дела през 2021г. – 100 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване – 65%, отменени – 12%, изменени - 23%.

Окръжен съд - Търговище

✓ Върнати дела през 2023г. – 62 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване – 73%, отменени – 11%, изменени 16%

✓ Върнати дела през 2022г. – 226 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване 54%, отменени – 28%, изменени - 18%

✓ Върнати дела през 2021г. – 79 дела, от които потвърдени и недопуснати до обжалване - 65%, отменени – 21%, изменени - 12%

Данните за 2023г. сочат, че се запазва качеството на съдебните актове. По потвърдени и недопуснати до обжалване актове съдиите от ОС-Търговище са водещи със 73%. След тях са тези от ОС-Варна, ОС- Добрич и ОС-Шумен. Процентът на отменените се увеличава спрямо предходния период, като достига 24% в някои съдилища. Най-нисък е той за ОС-Търговище.

Изводите, които се налагат с оглед представените статистически данни за работата на окръжните съдилища от апелативен район Варна, са:

1. Съдиите от окръжните съдилища са положили максимални усилия и постигнатите резултати са плод на ежедневния им труд в условията на съдийски дефицит, промени в законодателството и предизвикателства от обективен характер.

2. През 2023г. са постъпили по-малко дела спрямо 2022г. и 2021г.

3. Няма увеличение на броя на делата за разглеждане.

4. Увеличен е броя на свършените дела.
  5. Процентът на свършените дела в 3-месечен срок е 85.17%, което е значително по-висок процент от предходните две години.
  6. Запазва се много висок процентът на постановените в законоустановените срокове актове.
  7. Традиционно се запазва качеството на съдебните актове, постановени от окръжните съдии.
- Процентите се запазват приблизително в един диапазон, като отчитаме нюанси по индексите за различните съдилища.

XII.ОБОБЩЕН ДОКЛАД ЗА РАБОТАТА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ АПЕЛАТИВЕН СЪДЕБЕН РАЙОН ВАРНА.

Дела за разглеждане

- ✓ През 2023г. са разгледани **67048** дела от **153** съдии или по **438** дела средно годишно на районен съдия.
- ✓ През 2022г. са разгледани **67105** дела от **153** съдии или по **439** дела средно годишно на районен съдия.
- ✓ През 2021г. са разгледани **71671** дела от 156 съдии или по **459** дела средно годишно на районен съдия.

През периода 2023г. - 2021г. са разгледани 68608 бр. дела средно от всички районни съдилища и средната натовареност на един районен съдия спрямо делата за разглеждане е по 446 дела на година.

Свършени дела

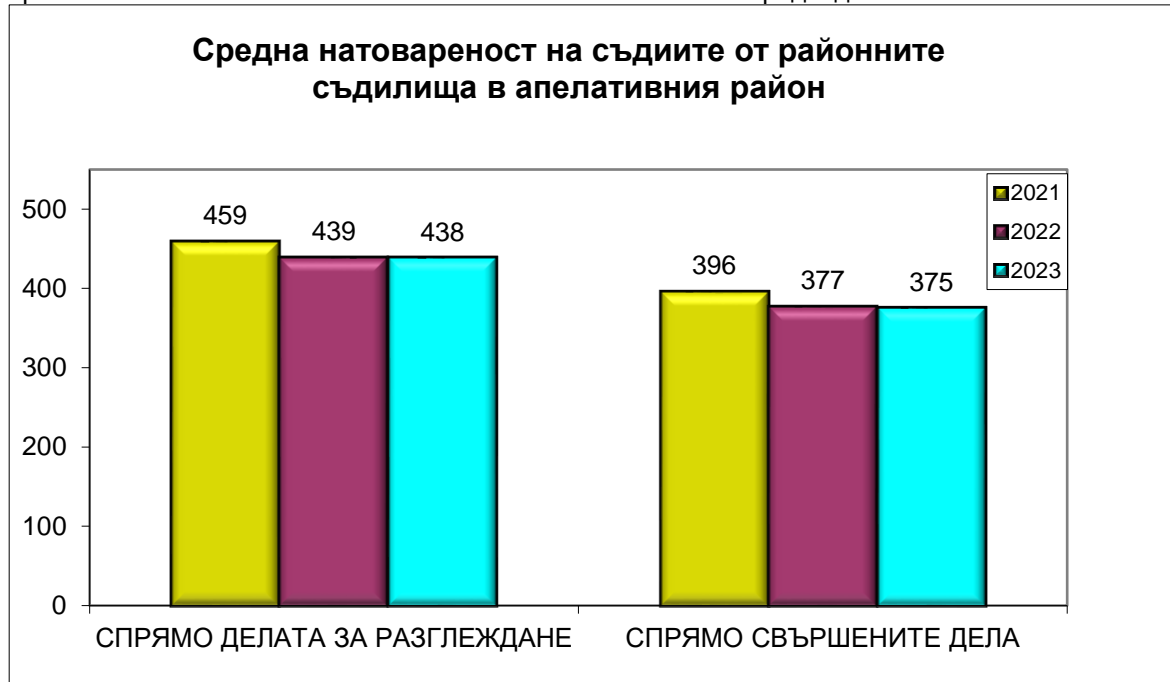
- ✓ През 2023г. в районните съдилища на апелативния район са свършени **57448** дела от **153** съдии или средната натовареност на един районен съдия е **376** дела
- ✓ През 2022г. в районните съдилища на апелативния район са свършени **57720** дела от **153** съдии или средната натовареност на един районен съдия е **377** дела
- ✓ През 2021г. в районните съдилища на апелативния район са свършени **61720** дела от 156 съдии или средната натовареност на един районен съдия е **396** дела.

Общо за периода 2023 – 2021 г. са свършени средно годишно 58963 дела и средната натовареност на един районен съдия спрямо свършените дела е 376 дела.

През отчетната година е налице намаляване на показателя „средна натовареност“, както при делата за разглеждане, така и при свършените дела от един районен съдия от апелативния район в

сравнение с предходната година.

Съдебен район на Окръжния съд - Варна:

Дела за разглеждане :

- ✓ През 2023г. са разгледани **30920** дела от **67** съдии или по **462** дела средно годишно
- ✓ През 2022г. са разгледани 31078 дела от 68 съдии или по 457 дела средно годишно.
- ✓ През 2021г. са разгледани 33323 дела от 67 съдии или по 497 средно годишно.

Свършени дела :

- ✓ През 2023г. са свършени **25863** дела от **67** съдии или средно годишно по **386** дела
- ✓ През 2022г. са свършени 26298 дела от 68 съдии или средно годишно по 387дела.
- ✓ През 2021г. са свършени 28638 дела от 67 съдии или средно годишно по 427 дела.

Съдебен район на Окръжния съд - Разград

Дела за разглеждане:

- ✓ През 2023г. са разгледани **6002** дела от **11** съдии или по **546** дела средно годишно
- ✓ През 2022г. са разгледани 5851 дела от 11 съдии или средно годишно по 532 дела.
- ✓ През 2021г. са разгледани 6392 дела от 11 съдии или средно годишно по 581 дела.

Свършени дела :

- ✓ През 2023г. са свършени общо **5449** дела от **11** съдии или средно годишно по **495** дела
- ✓ През 2022г. са свършени общо 5216 дела от 11 съдии или средно годишно по 474 дела.
- ✓ През 2021г. са свършени общо 5733 дела от 11 съдии или средно годишно по 521 дела.
- ✓

Съдебен район на Окръжния съд – Шумен

Дела за разглеждане :

- ✓ През 2023г. са разгледани **9341** дела от **23** съдии или по **406** дела средно годишно
- ✓ През 2022г. са разгледани 9528 дела от 21 съдии или по 454 дела средно годишно.
- ✓ През 2021г. са разгледани 10191 дела от 23 съдии или по 443 дела средно годишно.

Свършени дела :

- ✓ През 2023г. са свършени **8628** дела от **23** съдии или средно годишно по **375** дела
- ✓ През 2022г. са свършени 8781 дела от 21 съдии или средно годишно по 418 дела.
- ✓ През 2021г. са свършени 9153 дела от 23 съдии или средно годишно по 398 дела.

Съдебен район на Окръжен съд - Търговище

Дела за разглеждане :

- ✓ През 2023г. са разгледани **5295** дела от **16** съдии или по **331** дела средно годишно
- ✓ През 2022г. са разгледани 5352 дела от 16 съдии или по 335 дела средно годишно
- ✓ През 2021г. са разгледани 5646 дела от 15 съдии или по 376 дела средно годишно.

Свършени дела:

- ✓ През 2023г. са свършени **4560** дела от **16** съдии или по **285** дела средно годишно.
- ✓ През 2022г. са свършени 4489 дела от 16 съдии или по 281 дела средно годишно.
- ✓ През 2021г. са свършени 4731 дела от 15 съдии или по 315 дела средно годишно.

Съдебен район на Окръжения съд - Силистра

Дела за разглеждане :

- ✓ През 2023г. са разгледани **5953** дела от **12** съдии или по **496** дела средно годишно
- ✓ През 2022г. са разгледани 5413 дела от 12 съдии или по 451 дела средно годишно.
- ✓ През 2021г. са разгледани 5596 дела от 14 съдии или по 400 дела средно годишно.

Свършени дела :

- ✓ През 2023г. са свършени **4976** дела от **12** съдии или средно годишно по **414.6** дела
- ✓ През 2022г. са свършени 4606 дела от 12 съдии или средно годишно по 384 дела
- ✓ През 2021г. са свършени 4627 дела от 14 съдии или средно годишно по 331 дела

Съдебен район на Окръжен съд - Добрич

Дела за разглеждане :

- ✓ През 2023г. са разгледани **9537** дела от **24** съдии или по **397.4** дела средно годишно
- ✓ През 2022г. са разгледани 9883 дела от 25 съдии или средно годишно по 395 дела.
- ✓ През 2021г. са разгледани 10523 дела от 26 съдии или средно годишно по 405 дела.

Свършени дела :

- ✓ През 2023г. са свършени **7972** дела от **24** съдии или средно годишно по **332** дела
- ✓ През 2022г. са свършени 8330 дела от 25 съдии или средно годишно по 333 дела
- ✓ През 2021г. са свършени 8838 дела от 26 съдии или средно годишно по 340 дела

В обобщение следва да отбележим, че по двата критерия – *дела за разглеждане* и *свършени дела* се наблюдава увеличение по двата показателя за районните съдилища от Силистренски, Шуменски и Търговищки съдебни райони. За останалите се отчита намаление, както на делата за разглеждане, така и при свършените дела. Причините са обективни и не зависят от щата на съда, организацията на работа или отделните съдии. Обективно съдът не може да влияе на постъпленията, факторите за това са свързани с обществения и икономически живот в страната.

Обобщени данни за свършените в 3-месечен срок дела от районните съдилища.

Най-висок процент на свършени в 3-месечен срок дела за поредна година имат районните съдилища от Шуменски и Разградски съдебни райони, съответно **92.6%** и **91.7%**, следвани от, Търговищкия - **87.5%**, Силистренския – **87%** и Варненския съдебни райони – **86.14 %**. Последни по този показател са районните съдии от Добричкия съдебен район с **81.5%**.

Средният процент на решенията в 3-месечен срок дела от районните съдилища в апелативния район за 2023г. е 87.74 % срещу 85% за 2022 г., колкото е бил и през 2021г. Този процент е с почти 3 пункта по-висок спрямо предходните две години и показва стабилност и бързина на приключване на делата.

Анализът на данните сочи, че съдиите от районните нива на Апелативен съд – Варна са работили отговорно, качествено и в срок. Цифрите бележат увеличение по основните показатели и като цяло свършената през годината работа от районните съдии е много добра.

Натовареност на съдиите от районните съдилища на Апелативен район – Варна, спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела за 2023 година

	НАТОВАРЕНОСТ ПО ЩАТ		ДЕЙСТВИТЕЛНА НАТОВАРЕНОСТ	
	Спрямо делата за разглеждане	Спрямо свършените дела	Спрямо делата за разглеждане	Спрямо свършените дела
РС от района на ОС-СИЛИСТРА	43.11	35.06	45.6	37.19
РС от района на ОС-ДОБРИЧ	31.19	26.62	34	28.94
РС от района на ОС-ВАРНА	40.84	34.4	46.64	39.38
РС от района на ОС-ШУМЕН	31.36	28.89	40.41	37.23
РС от района на ОС-РАЗГРАД	38.47	34.93	44.01	39.95
РС от района на ОС-ТЪРГОВИЩЕ	27,58	23,75	34.61	29,80
Обща за Апелативен район Варна	35.43	30.61	40.88	35.42

XIII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ ИЗВОДИ

Изминалата година, както и предходните, нямат аналог като предизвикателства в професионален и личен план на всеки един от нас. За мен тя е и емблематична, като последна предхождаща изтичането на моя втори мандат.

Като последен доклад в качеството ми на Административен ръководител – Председател на Апелативен съд – Варна, поглеждайки назад във времето ми се иска да споделя с всички вас, колеги и съдебни служители, че изминалите два мандата за мен бяха – предизвикателство, привилегия да бъда ваш председател, удоволствие да работя с вас, да се справяме с проблемите и се радваме на успехите. Да споделям вашите радости и затруднения, да усещам подкрепата ви във всеки един момент, вашата лоялност, да посрещаме заедно изпитанията, които не бяха малко през тези години. Да изградим здрав и сплотен екип, с който можем да се гордеем. През тези години съм разчитала на вас, както по отношение

на вижданията ми за работа и екип, така и във всичко останало. Работихме здраво, забавлявахме се, преживявахме заедно хубавите и лошите моменти, като едно голямо семейство.

И така, мисля, че успяхме да докажем, че добрият екип с всичките си характеристики и особености може да бъде единен в целите, работата, хуманността и чистите човешки отношения. Удържахме на натиска на променящото се общество и нагласите в него, че всеки е срещу всеки и сам за себе си. За всичко това ви БЛАГОДАРЯ!

През изминалата 2023 година съдиите и съдебните служители на Апелативен съд – Варна се справиха с напрежението, стреса и нововъведенията и запазиха своята функционалност, ефективност и екипност.

На база представените данни за цялостната работа на Апелативен съд - Варна могат да се направят следните изводи:

- ✓ През 2023 година като тенденция за тригодишния анализиран период, се наблюдава намаляване броя на постъпилите дела , а от там и на разгледаните и свършени дела.

- ✓ Запазва се процентът на свършените дела в 3-месечен срок.

- ✓ Запазва се високият процент на постановените в 1-месечен срок актове по делата.

- ✓ Запазва се трайната тенденция в работата на съдиите за приключване на делата в кратки срокове, постановяване на съдебните актове в законоустановените срокове и тяхното качество.

- ✓ По отношение натовареността по щат и действителната, спрямо делата за разглеждане и свършените дела, се констатира намаление на процента спрямо предходните 2022г. и 2021г.

- ✓ Запазва се тенденцията за увеличаване на делата с фактическа и правна сложност и на делата, по които въззивният съд събира доказателства.

- ✓ За поредна година резултатите от инстанционната проверка сочат повишение на процента на потвърдените и недопуснати до касационно обжалване актове спрямо предходните две години.

- ✓ Процентите на отменените и изменените актове бележат спад спрямо тези от 2022 г. и 2021 г. Тези проценти обективират качеството и са атестат за висок професионализъм и добра работа на съдиите.

- ✓ През 2023 година продължи командироването на съдии. Продължават и не са приключили обявените през 2021г. и 2022г. конкурси за „съдия в апелативен съд“.

- ✓ Щатната численост на съдебните служители е увеличена с една щатна бройка.

- ✓ Материалната база, с която разполагаме се запазва, независимо че е крайно недостатъчна.

- ✓ Анализът на изпълнението на годишния комуникационен план на АС – Варна и плановете на съдилищата от съдебния район показва: активизиране на медийния интерес, драстично засилване на взаимодействието с потребителите във Фейсбук, надхвърляне на предепидемичните нива в общуването с външни публики. Това са част от тенденциите, които отчитаме през 2023 г. по отношение на комуникационните дейности. Съдилищата от района на Апелативен съд – Варна възродиха прекия си контакт с медиите, учебните заведения и партньорите. Разширен бе обхватът на училищата и университетите, с които институциите работят, а разнообразието от теми и подходи повиши интереса на учениците. С това одобрението на обществеността към образователните дейности на органите на съдебната власт нарасна.

Постигнатите като цяло резултати в съдилищата от Варненски апелативен район сочат, че в съдилищата е създадена много добра организация за постигане на бързина и качество на правораздаването. Между ръководството на Апелативен съд - Варна и това на съдилищата в апелативния район продължава да съществува много добро взаимодействие, като общите проблеми в работата се решават съвместно.

Изваквам благодарност на председателите на окръжните и районните съдилища за създадената добра организация на работа, на съдиите и съдебни служители от апелативния район за полаганите ежедневни усилия за постигане на достъпно, ефективно и в срок правосъдие.

Отчетените данни за 2023 година в доклада са резултат от професионалното и отговорно отношение, както и чувството за принадлежност и екипност на всички съдии и съдебни служители.

Приоритети и предизвикателства за 2024 година:

- ✓ Избор на Административен ръководител – председател на АпС-Варна.
- ✓ Промени в ЗСВ и процесуалните закони.
- ✓ Конструктивен диалог с новия ВСС, с очакване за конституирането му.
- ✓ Надграждане на постигнатите добри резултати по отношение на срочност, качество, и предвидимост в правораздавателната дейност.
- ✓ Подобряване условията на труд за работещите в институцията и за посетителите.
- ✓ Продължаване на активната комуникационна дейност чрез различни образователни програми и средства за популяризиране на дейността на съдилищата и актуални теми.
- ✓ Активно участие в проекти с ИУ-Варна, ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ и ВСУ „Ч. Храбър“, програми за работа с ученици и студенти.

Скъпи колеги и приятели,

Изминалата година на фона на предходните две бе по-спокойна предвид факта, че приехме, овладяхме и се справихме с врага COVID-19. Болката и страданието, които преживяхме през последните години няма да бъдат забравени, но те ни помогнаха да обединим усилия за преодоляване на кризите, да преосмислим отношенията си и да обърнем лице към бъдещето. Показаха ни колко сме силни и как обединени постигаме целите си.

Изказвам благодарност на целия екип на Апелативен съд - Варна за постигнатите резултати през 2023 година, които нямаше да са факт без вашия упорит труд, мотивираност, отговорност и чувство за принадлежност!

Благодаря на колегите съдии и съдебни служители за ежедневните усилия, разбирането и всеотдайността, за отговорното поведение и постоянството, за човешкото отношение!

Пожелавам на моя наследник на поста административен ръководител - председател да продължи и надгради постигнатите успехи на Апелативен съд - Варна. Да запази духа, екипността, усещането за общност и всеотдайността в съда.

Пожелавам здраве за вас и вашите семейства, много поводи за усмивки и успехи през настоящата 2024 година!

март 2024 година

ВАНУХИ АРАКЕЛЯН
АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ - ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА